

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ENGELLİ BİREYLERİN TOPLUMSAL HAYATA
KATILIMLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ, KARŞILAŞTIKLARI
SORUNLARIN TESPİT EDİLMESİ VE BU SORUNLARA KALICI
ÇÖZÜMLER ÜRETİLMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS
ARAŞTIRMASI KOMİSYONUNUN
(10/434, 2104, 2716, 2717, 2718, 2719)
İSTANBUL ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
TUTANAKLARI**

----0----

26 Aralık 2025 Cuma

----0----

- İstanbul İstişare Toplantısı
- İstanbul Bağcılar HAYPADER Özel Eğitim Uygulama Okulu Çalışma Ziyareti
- İstanbul Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çalışma Ziyareti

26 Aralık 2025 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.03

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

(İstanbul İstişare Toplantısı)

(Bağcılar Belediyesi Feyzullah Kıyıklık Engelliler Sarayı)

SUNUCU - Engelli bireylerin sorunlarını araştırma komisyonunun İstanbul Avrupa Yakası İstişare Toplantısı'na hoş geldiniz. (Alkışlar)

Sizleri başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları ve aziz şehitlerimizin manevi huzurlarında saygı duruşu ve ardından İstiklal Marşı'mızı söylemeye davet ediyorum.

(İstiklal Marşı)

(Saygı duruşunda bulunuldu)

SUNUCU - Sayın Bakanım, Sayın Valim, sayın milletvekillerim, Sayın Büyükşehir Belediye Başkan Vekilim; sizleri sahnedeki yerlerinize davetimi arz ediyorum.

Buyurunuz lütfen.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valim, çok değerli Büyükşehir Belediye Başkan Vekilim, çok kıymetli Komisyon üyelerimiz, değerli milletvekillerimiz, yerel yönetimlerimizin, kamu kurumlarımızın çok kıymetli temsilcileri, değerli akademi temsilcilerimiz, sivil toplumun kıymetli mensupları, değerli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün İstanbul gündemli bir aradayız. Türkiye Büyük Millet Meclisimizin engelli bireylerin sorunlarını araştırmaya yönelik oluşturduğu Komisyon çalışmaları çerçevesinde İstanbul'umuzu bugün hep birlikte masaya yatıracağız.

Tabii ki İstanbul'da Bağcılar Feyzullah Kıyıklık Engelliler Sarayı'nda sizlerle bu süreci masaya yatırmak, bu süreci konuşmak bizler için çok kıymetli çünkü içerisinde bulunduğumuz bu tesis yıllar önce inşa edilmesine rağmen, hakikaten çok kapsamlı, örnek çalışmalardan biri. Her zaman ifade ediyoruz; Komisyon olarak hem sorunları hem bu anlamda çözüm odaklı yaklaşımları ve tabii ki iyi uygulamaları tespit edeceğiz. İyi uygulamaların yaygınlaşması noktasında adımları büyütüp nerede sorun, nerede sıkıntı, nerede bir çözülmesi gereken bir konu varsa da onların hepsini ne yapacağız? Birlikte takip edip neticelendirme gayreti göstereceğiz. O yüzden, ben burada bulunan herkese hoş geldiniz diyorum.

Sayın Valime, Bağcılar Belediyemize bu anlamda ev sahiplikleri için teşekkür ediyorum.

Tabii, "İstanbul" demek, "Türkiye" demek. İstanbul'un hikâyesi Türkiye'nin hikâyesi. O yüzden, İstanbul'da konuştuğumuz her şey aslında ülkemizin bütününe dair bir fotoğrafı ortaya koyuyor. Tabii, bugün konuşacağımız konuların her birini tek bir başlıkta değerlendirmek mümkün mü? Elbette değil ama amacımız bu süreçlerin sürdürülebilirliğini mümkün kılmak ve bu noktada gayretleri, bu noktada adımları birlikte büyötmek.

Tabii, en başından beri bir iddiamız var, bir idealimiz var, diyoruz ki: Bu Komisyon sadece bir masadan ibaret değil, bu Komisyon 22 kişilik üyeden ibaret bir Komisyon değil; bu Komisyon toplumsal bir konunun temsil ettiği bir Komisyon, toplumsal bir konuya dair herkesin sorumluluklarının olduğu bir Komisyon. O yüzden, bu Komisyon hepimizin meselesi, Türkiye'nin konusu, 86 milyonun Komisyonu. O yüzden, sahada çalışmalarda bunu görüyoruz ve vizyon olarak ortaya konulan gayretlerde görüyoruz. 3 Temmuzdan itibaren tüm Komisyon üyelerimizle birlikte sahada bunun en güzel şekilde yansımaya şahidiz. Elbette Parlamentomuzda farklı kurumları, sivil toplumu dinliyoruz ve tabii ki bununla birlikte, yaz döneminde, resmî toplantı yapamadığımız süreçte, yine odak grup çalışmalarıyla iletişime, bu noktadaki bilgi alışverişine, fikir alışverişine devam ettik. Hem bu konuda sözü olan, derdi olan, önerisi olan tüm kesimleri dinleme noktasında hem de farklı engel gruplarının kendi gerçekliklerini, ihtiyaçlarını, taleplerini ifade etme noktasında her bir görüşü, her bir fikri kayda aldık.

Tabii ki bizim için önemli olan engelli vatandaşlarımızın bize doğrudan erişmesi ve biz de bu anlamda Komisyon olarak tüm kesimlerle doğrudan teması çok ama çok kıymetli buluyoruz. Yüz yüze görüşemediklerimizden yazılı bilgi talep ediyoruz ve bu çerçevede Komisyon olarak çok önemli bir bilgi havuzuna eriştik ve hem sosyal medya adreslerimize, e-mail adreslerimize binlerce talebi, binlerce öneriyi, konuyu almış olduk ve ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki bölgesel toplantılarla, bölge istişare toplantılarıyla, her biriyle, her bir ilçeye, her bir vatandaşımıza temas etme noktasında adımlar attık. Karadeniz'de, Ege'de ve deprem bölgesi odaklı çalışmamızda, 11 ilde, deprem bölgesinde çok önemli toplantılar yaptık çünkü her şehrin farklı dinamiği var, her şehrin, her bölgenin farklı ihtiyaçları var, farklı özellikleri var, her kurumun farklı kapasitesi var. Bazı yerlerde çok özel erişilebilirlik örneklikleri varken, bazı yerlerde çok güçlü rehabilitasyon örnekleri varken, çok ciddi istihdam mekanizmaları varken bazı yerlerde aynı standartları göremeyebiliyoruz. O yüzden, farklılıkları yerinde görmeden, muhataplarından bizzat dinlemeden doğru bir yol haritası yazamayacağımızdan bizzat yerinde olmak, bizzat yerinde görmek, konuşmak, dertleşmek bizim için çok kıymetli. Tabii, amacımız, "Herkes elinden geleni yapsın." tarzı bir yaklaşım değil; bununla yetinmek istemiyoruz; sorumlusu belli olan, takvimi belli olan, göstergesi belli olan, denetimi ve izleme mekanizması belli olan bir sistem bizim temel amacımız çünkü bu alan sadece niyetle değil, sistemle, standartla, süreklilikle yönetilebilecek bir alan. O yüzden, İstanbul'umuzda engellilik meselesinin çok katmanı var; ulaşımı var, altyapısı var, kaldırımı var, binası var, okulu var, istihdamı var, sağlık hizmeti var, spora erişimi var, sosyal hizmeti var ve bunların her birinin de temelinde günlük hayat var. Engelli bir bireyin evinden çıktığında yolun başlangıcından son aşamasına kadar doğru bir

şekilde, engelsiz bir şekilde ilerlemesi, randevusuna zamanında yetişmesi, yetişememesi, işine ulaşması, ulaşamaması, sosyal hayatta olması, olamaması, sosyal hizmetlerden faydalanması, faydalanamaması, spor salonuna erişimi, havuzdan faydalanması, kültür, sanat mekânına erişimi, işte, bunları konuşacağız çünkü değerli arkadaşlar, mesele sadece mevzuat değil, yasal süreç değil; mesele yaşamın ta merkezinde olan bir mesele. Tabii, İstanbul çok ama çok büyük bir şehir, yaşlı nüfusu artan bir şehir ve bu noktada da engellilik alanında kırılganlıkları çoklu olan bir şehir. Bir yanda erişilebilirlik ihtiyacı, diğer yanda bakım ihtiyacı, diğer yanda eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal kabul -çok ama çok önemli bir konu sosyal kabul- bunların hepsi iç içe. Biz Komisyon olarak bugüne kadar 81 valiliğimiz başta olmak üzere, tüm yerel yönetimlerle bu fotoğrafı ortaya koyacak veriler noktasında çalışmalar başlattık ve akademi bizim için çok kıymetli. Üniversitelerimizle bu çalışmaları daha da güçlendirdik. İşin önemli bir tarafında veri var ama biz hep birlikte veriyi hayatın gerçek diliyle ne yapmamız gerekiyor? Tercüme etmemiz gerekiyor çünkü "engel" dediğimiz şey çoğu zaman bireyin önünde değil, sistemin içinde, mekânın içinde, dilin içinde, alışkanlıkların içinde var olan bir konu. O yüzden, bugün sizlerden ricamız çok net bir şekilde İstanbul'umuzda sahada gördüğünüz durum tespitine yönelik fikirlerinizi, bu noktada şikâyetlerinizi, aksayan noktalar, elbette iyi örnekler -bunları da bilelim ki çoğaltalım- ve nerede bu anlamda yapılabilecek bir yaklaşım varsa bunları dinlemek istiyoruz. İyi çalışan modelleri duymak istiyoruz. Var olan tikanlıklar; bunları saklamayacağız elbette, bunları tespit edeceğiz, bunların üstüne gideceğiz. Bizim amacımız sadece rapor yazmak değil değerli arkadaşlar, konuları tespit edip bizzat onları takip etmek ve sonuca götürme noktasında somut adımlar atmak. İşte, bugün o yüzden konuşacaklarımız, bugün istişare edeceğimiz konular çok kıymetli, her birini tutanaklara geçireceğiz, her biri bu anlamda takibimizde olacak ve sadece bir temenni metni değil, bir yol haritası oluşturma gayretindeyiz. Sahadan beslenen, ölçülebilir, uygulanabilir bir yol haritası; bunu hep birlikte tesis edeceğiz, oluşturacağız. Komisyonumuz en başından beri olağanüstü bir hassasiyetle, olağanüstü bir özveriyle, hakikaten partilerüstü bir anlayışla, samimiyetle çalışan bir Komisyon. Ben bu vesileyle tüm Komisyon üyelerimize bugüne kadarki gayretleri ve özverileri için özellikle teşekkür ediyorum. İnşallah bu sonucu birlikte bu anlamdaki çalışmaları daha yukarıya taşıyarak taçlandıracağız.

Sözü daha fazla uzatmayacağım. Ev sahibimiz, Sayın Valimiz İstanbul'la ilgili bize genel bir perspektifi kısaca ortaya koyacak. Daha sonra Büyükşehir Belediye Başkan Vekilimiz bu anlamda düşüncelerini aktaracak ve sonunda sözü sizlerle paylaşacağız. Komisyon üyelerimiz bu anlamda fikir beyan edecekler ama hep birlikte bugün sizi dinlemek için bir aradayız.

Ben tekrar sizlere burada bizlerle birlikte olduğunuz için teşekkür ediyorum ve sözü Sayın Valimize bırakıyorum.

Buyurun Sayın Valim. (Alkışlar)

İSTANBUL VALİSİ DAVUT GÜL - Sayın bakanlarım, sayın milletvekillerim, Büyükşehir Başkan Vekilim, kıymetli mesai arkadaşlarım, hanımefendiler, beyefendiler; hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, aslında Komisyonumuzun ismine baktığımızda, Engelli Bireylerin Toplumsal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesi, Karşılaştıkları Sorunların Tespit Edilmesi ve Bu Sorunlara Kalıcı Çözümler Üretilmesi. İsim o kadar sorunu güzel tespit etmiş ki bu üç başlık altında yapılabilecek çalışmalar aslında bütün bir ansiklopedi konusulsa çıkacak sonucu özetliyor. İstanbul'umuzda da Türkiye'de de... Ben 2000 yılında kaymakam adayı olarak mesleğe başladım, engellilerimizin hayatının kolaylaştırılmasıyla ilgili bu yirmi beş yıl içerisinde her sene bir öncekinden daha güzel işler yapıldı. Hâlen eksik var mı? Var. Hâlen yapılabilecek işler var mı? Hiç şüphesiz var. İnşallah, bu Komisyonumuzun tespitleriyle birlikte bizlerde alanda politikaları uygulayan kamu görevlileri olarak en iyisini yapacağız. İstanbul'un diğer illere göre bir dezavantajı, bizim nüfusumuz çok kalabalık ve şehirleşme maalesef çok kötü. Yaklaşık 16 milyona yaklaşan kendi vatandaşımız, 1 milyon civarındaki yabancılarla birlikte 17 milyonun yaşadığı ve toprak büyüklüğü olarak nüfusundan yaklaşık 27 kat, 28 kat daha küçük olan, daha dezavantajlı olan bir yerden bahsediyoruz. Bu şu anlama geliyor: Sadece engellilerin değil, aslında toplumun tamamının bu saydığımız başlıklar içerisinde problemleri var ama elimizde sihirli değnek yok, şehirleşmeyi, elli yılda, yüz yılda, iki yüz yılda oluşan bir yapıyı hemen düzeltmeyeceğimize göre iki şey yapmak lazım. Birincisi, yeni şehirleşmede engellilerin bu söylediğimiz başlıklarda kamusal hayatta olabilmeleri için onlara ayrılan alanların bir lütuf değil bir hak olarak görülmesi ve buna göre planlanması. Diğeri de mevcut şartlarda kamu hizmetlerinde erişim anlamında bir kolaylık sağlandı ama sosyal hayatta, ticari hayatta ve diğer alanlardaki problemleri yerel yönetimler, vatandaşlarımız, aileler hep birlikte çözmemiz gerekiyor. Burada, muhtemelen, gittiğiniz yerlerde sizlere arz edilmiştir; sadece engelli hemşehrilerimiz değil, ailelerinin de çok büyük problemleri var, çok büyük desteğe bu anlamda ihtiyaçları var. Kaldırımda yürüyemeyen, spor salonlarından yararlanamayan, hayata ait diğer güzelliklerde bir şekilde kısıtlanan engellilerin bu engellerinin kaldırılması lazım. İnşallah, bizler de bu raporların sonucunda bunların uygulayıcısı olacağız.

Son iki şey efendim: Bizim okullarımız özellikle yürüme mesafesinde ve her mahallede olduğu için engellilerimize yönelik onların eğitim alacağı sınıflar oluşturuyoruz. Normal şartlarda bu ve buna benzer tesisler çok kıymetli ama bu tesisleri yaptığınızda bir tane, iki tane, hadi bilemediniz, üç tane yapıyorsunuz. Dolayısıyla da mahalle ölçeğinde yaygınlaştırılması da çok kıymetli, onu yapmaya gayret ediyoruz.

Bir diğeri: Maalesef, nüfusumuz azalıyor, nüfusumuz azaldığı için orta vadede okullarımızdan bazıları, belki İstanbul özelinde olmasa bile Türkiye genelinde boşa çıkacaktır. Onların içerisinde dönüştürülebilen, değiştirilebilen, tıpkı buradaki gibi, buradaki fonksiyonların bazılarının verilebildiği bir alan olarak kullanılabilir. Ben İstanbul'umuza geldiğiniz için, bu çalışmaya katkı verdiğiniz için başta zatîalınız olmak üzere, bütün Komisyon üyelerimize ve bugün katkı verecek herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum Sayın Valim, sağ olun katkılarınız için ve ev sahipliğiniz için.

Evet, şimdi Büyükşehir Belediye Başkan Vekilimiz Sayın Nuri Aslan.

Buyurun.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKAN VEKİLİ NURİ ASLAN - Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim, Sayın Valim, kıymetli katılımcılar; netice itibarıyla toplumun -en önemli problemlerinden- en önemli problemini konuşuyoruz aslında. Geçmişten beri kimin emeği geçmişse de Allah ondan razı olsun çünkü ülkenin genel gidişatı itibarıyla bir sürece ihtiyaç var, o süreci

de birlikte yaşıyoruz. Böyle bir Komisyonun kurulup ülkede ortak bir kararın verilmesi çok kritik bir olay çünkü bunun ne politikası olur ne siyaseti olur.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim: Bence engelli kardeşlerimizin Türkiye'nin her yerinde ortak imkânlardan yararlanması için belediyelere ve valiliklere kendi güç ve imkânlarında şartname gibi bir koşul yazmak lazım, bir prosedürün olması lazım diye düşünüyorum çünkü gelen kişiler, yöneticiler kendi fikir ve düşüncelerine göre el yordamıyla sistemler geliştirmemeli, bu devletin yüz yıldır birikmiş bir bilgi birikimi var ve onu doğru değerlendirmek lazım.

Şimdi Sayın Bakanım, biz normalde Büyükşehir Belediyesi olarak bütün verileri takip ediyoruz, işte erişilebilir ve eşit İstanbul için engellilik politika ve uygulamaları çalıştay raporunu da yaptık, size de bu bilgilerin büyük bir kısmı ulaştı, arkadaşlarımız sundu. Biz ne yapıyoruz? Biz aslında ülkenin yüzde 7 nüfusunu ortalama topluma katmaya çalışıyoruz hep birlikte. Türkiye sınırları içinde yaklaşık yüzde 7 nüfusumuz engelli ama bir engeli var, ama birden çok engeli var. Sadece İstanbul için efendim -biraz önce Valim de söyledi- 700 bin kayıtlı ama o 1 milyon civarındadır diye düşünüyorum. Bir başka problemimiz ise otizmli çocuklar ve onların doğum oranlarının kontrol altına alınmasıyla ilgili süreç.

Bizim şu an uyguladığımız sistemlerden bir tanesi engelli bireylerin toplumun normal bireyleriyle birlikte yaşamasını sağlamak, bunun için Yuvamız İstanbul Projesi kapsamında biliyorsunuz 127 tane hâlihazırda faaliyet gösteren Yuvamız İstanbul var ama bu süreçle birlikte Sancaktepe'de ve Fatih'te 2 tane Yuva İstanbul hizmetimiz kapsamında engelli kardeşlerimizin engelsiz kardeşlerimizle beraber aynı sınıflarda eğitim almasını sağlamaya çalışıyoruz. Bu 2 kurumumuzun bulunduğu binaların hemen üst katında ya da yanında da "İBB Kadın" diye başka bir hizmetimiz var. Engelli çocuğa sahip olan anne, çocuğunu getirip kreşe bırakıyor ve gün içinde ya İBB Kadın'da veya da pazarda, çarşıda sosyal ihtiyaçlarını tamamlıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin engelli hizmetleri olarak ulaşım, mesleki eğitim ve istihdam, Türk işaret dili eğitimi, yasal haklar, danışmanlık hizmetini sağlıyoruz. ÖZGEM'lerimiz, özel gereksinimli bireyler eğitim merkezimiz var, kısa mola merkezlerimiz var ki bunlar hayati, kritik; mutlaka her mahalleye açılması gereken bir nokta. Biliyorsunuz Sayın Bakanım, engelli çocuğu olan kimseye bırakamıyor dolayısıyla devletin şefkatli eline bu çocukları bırakıp gün içinde, en azından ayda bir kere, iki kere ailesine, pazara veya da gıda ihtiyacını sağlamak için markete bile gitmesine imkân sağlasak bu çok önemli olacak diye düşünüyorum. Engelli kampları var Büyükşehir Belediyesinin; kültür, sanat ve eğlence hizmetlerini sağlıyoruz. Medikal malzeme ve bakım onarım, kuaförlük, psikolojik destek, sporla rehabilitasyon ve hidroterapi, otizm danışmanlık merkezlerimiz var efendim. Toplamda 23 ÖZGEM'imizle, 6 kısa mola merkezimizle, 2 engelli kampımızla ve 7 engelli irtibat büromuzla 38 noktada hizmet veriyoruz.

Şimdi Sayın Bakanım, aslında yapmamız gereken, İstanbul için söylüyorum... Valimiz de burada, sağ olsun, sürekli bizimle de iş birliği içinde, bir devlet yürüyüşü sistemi içinde birlikte hareket ediyoruz. Şimdi, Bağcılar Belediyesinin böyle bir hizmeti var. Diyelim ki Küçükçekmece Belediyesiyle böyle bir hizmeti verecekse bence bu yanak yanağa olan yüzde değil, ters tarafta Avcılar'a taraf vermeli. Bizim mutlaka Sağlık Bakanlığının, devletin, belediyelerin verdiği hiç değilse bu engelli bireyler üstündeki hizmetleri acilen İstanbul'da birleştirip, bir kurala bağlayıp aynı mahalleye sırf siyasi farklılıklarımız nedeniyle "Siz yaptınız, biz de yaptık." hikâyesini göstermek yerine, mutlak ve mutlak o kardeşlerimizin yarını için doğru hizmeti tespit etmemiz lazım çünkü her belediyeye çok ciddi şekilde kaynak ayırıyor. İşte, bizim sadece engelli merkezlerimiz için Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığında 1,5 milyar liranın üstünde bir bütçe ayırıyoruz. Bu, sadece Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığının ayırdığı bütçe, Gençlik ve Spor Bakanlığında başka bir bütçe var, işte, destek hizmetlerinde başka bir bütçe var. Oysaki bu toplumun yüzde 8'ine hizmet edeceğimiz bir noktada devletin kendi elinin dokunup birleştirilmesine ihtiyaç var. Bu, kesinlikle siyaset yapılacak bir alan değil Sayın Bakanım. Biraz önce siz de bunu çok güzel ifade ettiniz; hem kurul üyeleriyle çok uyumlu bir çalışma olduğunu hem de memleket için çok kıymetli bir çalışma olduğunu ifade ettiniz. Biz Büyükşehir Belediyesi olarak tüm imkânlarımızla, büyükşehir belediyesinin tüm imkânlarını Sağlık Bakanlığına, Gençlik ve Spor Bakanlığına, ilçe belediyelerine ve valiliğimize sonuna kadar açıyoruz. Hangi noktada istişare etmemiz, birleşmemiz, ortak hareket etmemiz gerekiyorsa Sayın Bakanım, Büyükşehir Belediyesi Türkiye Cumhuriyeti devletin hizmetindedir ve hazırdır.

Teşekkür ederim efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Evet, tabii, özel bir mekân burası, yaklaşık yirmi yıldan fazla hikâyesi olan bir mekândayız ve böyle uzun bir geçmiş olması rağmen hâlen ülkemizin bu anlamda en güçlü kapasitesi de burada. O yüzden, buradaki bu eserin inşasında ve bugünlere gelmesinde büyük emeği olan Bağcılar Belediyesinin Kurucu Başkanı Feyzullah Bey, aynı zamanda buranın da isim sahibi. Başlamadan önce ondan buranın hikâyesini kısaca dinlemek isteriz.

Biz teşekkür ediyoruz Komisyonumuz adına böylesine özgün bir çalışma için. Bize buranın hikâyesini kısaca bilgilendirirseniz mutlu oluruz.

FEYZULLAH KIYIKLIK - Teşekkür ederim de Sayın Bakanım, biz sizleri dinlemeye geldik, ekipleri dinlemeye geldik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Elbette, dinleyeceğiz.

FEYZULLAH KIYIKLIK - Efendim, bu engellilik olayı çok enteresan bir olay ama Türkiye'de güzel şeyler oluyor. Bizim dönemimizde aileler engelli çocuklarının var olduğunu gizlerlerdi. Şimdi, artık herkes engelli çocuğunu ortaya çıkarıyor; bu, çok enteresan ve güzel bir şey. Bizim engellilerle ilgili ilk çalışmamız... Yeni belediye başkanınız, sokakta geziyorum bir çocuğu diğer çocuklar müthiş kızdırıyorlar sakatlığı var diye, çocuklar ağlayıp duruyor, 3 yaşında mı 4 yaşında mı ve çok üzülüm ben; çocuğu aldım evine götürdüm, anası "Siz kimsiniz?" dedi, dedim ki "Ya, bir vatandaşım, sokakta gezerken bu çocuğa çok fazla..." "Ya, çok kızdırıyorlar oğlumu ve oğlum aklını da kaybedecek bu gidişle." dedi. Bizim çalışmamız böyle başladı ve o zaman bu işi araştırdık, Allah razı olsun, İstanbul Tıp Fakültesi, o zaman Cerrahpaşa ve Çapa, İstanbul Hukuk Fakültesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve birkaç üniversiteden hocaları çağırdık, bize akıl verdiler ve biz bir barakada bu işe başladık. Böylece devam etti, sonra bunu geliştirdik; 4-5 bin metrekairelik, içinde engelliler için yüzme havuzu da olan bir yere dönüştürdük ve -arka taraftadır, bunun yanında, öbür taraftadır- baktık, orası da çok küçük gelmeye başlayınca buraya getirdik. Buranın yapılışında -Allah razı olsun- o günkü

bakanımızın çok büyük katkısı oldu, bir miktar da olsa para verdi ama çoğunu belediyemiz aldı ve götürdü elhamdülillah. Ama şunu gördük: Engellilerle ilgili ciddi anlamda bir şey yapılmamış o dönemlerde. Bizim dönemimizde varlıklı insanlara yalvardık, engelliler okulu yapıldı, ta bundan yirmi küsur yıl önce Bağcılar'a. Bu okulu sonra geliştirdik, bir tane daha okul yapıldı ve engelli zannettiğimiz çocukların bir kısmı engelinden kurtuldu, bir kısmı yaşamaya daha dört elle sarılmaya başladı. Bağcılar'daki engellilerin şu anda yaptığı çok çok mükemmel şeyler var; futbolcularımız, voleybolcularımız, basketbolcularımız, şarkıcılarımız, türkücülerimiz, sanatkarlarımız ve iş adamlarımız yetişti buradan ve burada engelli ailelerine de çeşitli kurslar gösterilmeye başlandı ve orada üretim yapıyorlar. Aşağıda görmüşsünüzdür, bir sürü şeyler yapıyorlar, engelliler de buna tabii dahil oluyor, onlar da yapıyor ve satıp oradan da para kazanıyorlar. Ama Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımızdan bir istirhamım var: Bu 1 milyar 800 milyon TL'yi mutlaka 20 milyar TL'ye çıkarmanız gerekir, samimi olarak söylüyorum çünkü İstanbul'da engelli nüfusu biraz çok fazla.

Ben Komisyonun kurulmasına da çok memnun oldum. İnşallah bu Komisyonunda bütün partiler bir arada çok güzel şeyler yapacaktır mutlaka ve şunu söyleyelim: Engellilerle ilgilenmeye başladıktan sonra insan olduğumuzun da farkına vardık; bu çok önemli, meğer birçok şeyden haberimiz yokmuş ama çok üzüldüğüm şeyler oldu, inşallah bundan sonra olmaz, çocuk engelli doğduğu için baba hanımını boşadı, bıraktı, gitti; çocuk engelli olduğu için kadın kocasını bıraktı, gitti, biz bunlara da rastladık, mesleğim de avukatlık olduğu için bunları da yaşadım; inşallah, bundan sonra böyle şeyler olmaz.

Engellilere devletin sahip çıkması, belediyelerin sahip çıkması çok güzel bir şey. Çok şeyler ortaya koyulabilir, gezdiniz aşağıda, bir sürü sınıflar, okullar, terzisine kadar, kuaförüne kadar var. Gördünüz, çok şeyler olabilir, çok çok şeyler olabilir. Çocukluğumda bir engellilik durumu da bende vardı, konuşmakta sıkıntı çekiyordum. Çok kitap okuduğum için... Meşhur bir Yunan yazar vardır, onun kitabında bu engelden nasıl kurtulduğunu okudum, ben de Çorum'daki bizim çayın içinde -ırmak deriz biz- bağıra bağıra, ağzıma taşları doldurup koşu koşu üç-dört ayda o sıkıntıdan kurtuldum. Yani biz kendi kendimizi engelden kurtardık ama şimdi siz varsınız, belediyelerimiz var, valiliklerimiz var, kaymakamlıklarımız var, belediye başkanlarımız var; ben hepsine teşekkür ediyorum. Bu çok büyük bir hizmet bana göre ve en sevap olan hizmetlerden biri. Komisyon üyelerimizin de hepsine çok teşekkür ediyorum, çok çalışın.

Allah razı olsun. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

Biz de size teşekkür ediyoruz, böylesine... Biz vakit yetiremedik tesisi dolaşmaya bu anlamda hakikaten. Türkiye'nin en özel tesisi bu anlamda ve bir yerel yönetimin de nasıl bir hedefi gerçekleştirebileceğini de ispat etmesi açısından örnek bir uygulama. Bu çerçevede, bu tür çalışmaların yerel yönetimler tarafından güçlendirilmesi Komisyon olarak en büyük takip noktalarımızdan biri, bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Evet, şimdi, Tohum Otizm Vakfından Doktor Nur Sinem Şirin, sizle başlayalım.

Buyurun.

TOHUM OTİZM VAKFI AR-GE VE PROJELER DİREKTÖRÜ NURSİNEM ŞİRİN - Merhabalar Sayın Bakanım, Sayın Komisyon üyeleri; hoş geldiniz şehrimize.

Tohum Otizm Vakfını temsilen buradayım.

Otizm, az önce Başkanımızın söylediği gibi, 31 çocukta 1 görülen nörogelişimsel farklılık. Ülkemizde de görülme sıklığı bu oranlarda seyrediyor. Hem erken çocukluk döneminde hem de ilerleyen yaşlarda otizmlili bireyler çok fazla problemle karşı karşıya kalıyorlar. Biz bu arada vakıftan 2 temsilci geldik. Ben bir kısmından bahsetmek istiyorum sorunların.

Öncelikle, biliyorsunuz, otizmlili bireyler ilerleyen yaşlarda eğer çok yoğun etkilenmişlerse yetersizliklerden bakım merkezlerinde kalabiliyorlar ama ülkemizdeki bakım merkezi şartları insani şartlara pek uygun olamayabiliyor hem personelin yeterliliği bakımından hem de fiziki ortam bakımından. Dolayısıyla buradaki bakım merkezinde hizmet veren bakım elemanlarının nitelikli olarak eğitilmesi otizm ve diğer engel grupları özelinde oldukça önemli. Bununla birlikte, otizme sadece eğitimciler değil, toplumun diğer kesimleri de hizmet veriyor; sağlık personelleri, örneğin afet ve acil durumlarında onlarla iletişim kuran personeller ya da gönüllüler ya da çok fazla kayıp vakası da yaşanıyor otizm konusunda. Mesela birkaç hafta önce Elâzığ'da bir çocuk vefat etti kaybolduktan sonra. Dolayısıyla kolluk kuvvetleri de bu çocuklarla çok iletişim hâlinde. Dolayısıyla sadece eğitimcilerin değil, toplumda otizmlili bireylere hizmet veren birçok insanın öncelikle farkındalık, sonra da nasıl iletişim kurabilirler konularında detaylı eğitimlerden geçmesi gerekiyor. Biz bununla ilgili çeşitli projeler yürütüyoruz. Bu noktada da üzerimize düşeni vakıf olarak yapmaya hazırız.

Son olarak da otizmle birlikte otizmlili bireylerin yüzde 70'ine en az bir ruhsal bozukluk ya da yetersizlik eşlik edebiliyor; kaygı bozukluğu, obsesif kompulsif bozukluk gibi, bu da aslında otizmlili bireylerin psikiyatri hizmetlerinden çok fazla faydalanması gerektiğini gösteriyor. Dolayısıyla yine yatılı psikiyatri merkezlerinin ya da çok yoğun davranış sorunları olan, kendine zarar veren çocukların kısa sürede hizmet alacağı merkezlerin, acil durum merkezlerinin oluşturulması gerekiyor diyerek sözlerimi sonlandırmak isterim. Bu noktalarda yapılacak tüm çalışmalarda da dediğim gibi vakıf olarak biz hizmete hazırız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum Nursinem Hanım.

Türkiye Sakatlar Derneği Genel Başkanı Şükrü Boyraz...

Buyurun Şükrü Başkanım.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ GENEL BAŞKANI ŞÜKRÜ BOYRAZ - Sayın Bakanım, değerli milletvekillerim, Sayın Valim, değerli hanımefendiler, beyefendiler; hepiniz hoş geldiniz.

Öncelikle, Türkiye Sakatlar Derneğinin kısa bir hayatını anlatayım. Türkiye Sakatlar Derneği 1960 yılında İstanbul Fatih'te kuruldu. 1963 yılında dönemin Bakanlar Kurulu kararıyla kamu yararı belgesi olarak ülke genelinde bugün 66 tane şubesi olan, engelli hakları konusunda mücadele eden bir sivil toplum kuruluşudur.

Sayın Bakanım, aslında bizde, Anadolu'da bir laf var: "Bir iş yapmayacaksak komisyonlara havale edelim." diye. Bu Komisyonun belki birçok çalışmaları var, görüyoruz, izliyoruz. Aramızda hekim arkadaşlarımız da var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu Komisyon, o komisyonlardan değil.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ GENEL BAŞKANI ŞÜKRÜ BOYRAZ - Bir hastayı tedavi edebilmek için önce teşhis koymak lazım. Biz bu teşhisi 1986'da koyduk. O mücadelemizle 2005 yılına kadar süregelen ve 2005 yılında çıkarmış olduğumuz, bütün partilerin oy birliğiyle çıkarılan 5378 sayılı Yasa ne yazık ki rafa kaldırıldı yani yeniden bir şey tespit etmenin bir anlamı yok bence. Bildiğimiz üzere ülkemiz Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ne taraf olan bir ülke. Bu sözleşme Birleşmiş Milletlerin Genel Kurulunda 13 Aralık 2006 tarihli kararıyla kabul edilmiş ve 3 Mayıs 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye sözleşmeyi 30 Mart 2007 tarihinde imzalamıştır. Sözleşmenin onaylanması 3 Aralık 2008 tarihli ve 5825 sayılı Kanun'la uygun bulunmuştur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU -

Şimdi, bunları biliyoruz biz. Sorunlara dair tespitleriniz, çözüme dair yaklaşımınız; onları dinleyelim, bu mevzuatı zaten biliyoruz.

Buyurun.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ GENEL BAŞKANI ŞÜKRÜ BOYRAZ - Tabii ki.

Efendim, öncelikle ben Sağlık Uygulama Tebliği'ne değinmek istiyorum, bunu siz çok duydunuz. Sağlık Uygulama Tebliği dediğimiz zaman aklımıza ne geliyor?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O gündemimizde, o ödenen rakamları biliyoruz, başka.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ GENEL BAŞKANI ŞÜKRÜ BOYRAZ - Peki, ÖTV yasasını biliyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, onu da biliyoruz. Bize spesifik konulardan bahsederseniz daha büyük bir katkı vermiş olursunuz, süre kısıtlı olduğu için yoksa sizi dinleriz, mesele değil.

Buyurun.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ GENEL BAŞKANI ŞÜKRÜ BOYRAZ - 2025 yılında engelli aylıklarını hepimiz biliyoruz, aylık sınırının dörtte 1'i. Evde bakım yasası gene aynı. Evde bakım yasasında eğer bugün devlet bir özel kuruluşa aylık kişi başına 60 bin lira ödüyor ise, aileye de 11 bin lira ödüyorsa bunu düşünmek gerekiyor.

Değerli Başkanım, her şeyden önce kazanılmış bir hakkımız vardı, emeklilik hakkımız. 2008 yılından itibaren artık tek dereceli bir sisteme geçildi yani bütün engelliler sağlam oldu. Bu neye benziyor? Çıkarılan 5378 sayılı Yasa her haklarımızı verirken 2006 yılında da Sağlık Uygulama Tebliği değiştirilerek bizlerin bütün hakları elimizden alındı. Bugün ise bizler bu ülkede yaşayan 10 milyonu aşkın engelli olarak perişan bir vaziyeteyiz ve zor bir durumdayız. Siz sahayı geziyorsunuz, görüyorsunuz. Çözüm noktasında madem her şeyi rapor ettiniz, biliyorsunuz, bizim sizden ricamız, bu Komisyondan ricamız, milletvekillerinden ricamız bizleri ötekileştirmeyin. Bizler kendi isteğimizle sakatlanmadık, bizler ülkenin yanlış işleyişinin kurbanlarıyız yani savaşların, yani terörün, yani sağlık uygulama tebliğlerinin. Dolayısıyla biz Türkiye Cumhuriyeti olarak sosyal hukuk devletiysek sosyal devlet bizi bir başkasının sadakasına muhtaç etmeyecek, eşit yaşam koşullarımızı oluşturacaktır. Sizden talebimiz, ricamız bu Komisyonun gerçekten bu çalışmaları hayata geçirebilmesi için mücadele etmesi ve bu konuda da biz de yanınızda olmayı her zaman istiyoruz.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun. (Alkışlar)

Türkiye Görme Özürlüler Derneğinden Uğur İlhan, buyurun.

GÖRME ÖZÜRLÜLER DERNEĞİ GENÇLİK KOLLARI BAŞKANI UĞUR İLHAN - Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, kıymeti protokol; öncelikle bu anlamlı Komisyon ve toplantı için hepinize çok teşekkür ederim. Biz Bakırköy GÖZDER, Görme Özürlüler Derneğini temsilen buradayız. Aslında birçok engeli tespit ettiğinizi belirttiniz, tekrar tekrar aynı şeyleri anlatmaya gerek yok. Sayın Valimin de söz ettiği gibi, bir şeyler bir günde bu duruma gelmedi, bir günde de düzelmeyecek ama bugün programa alındığında inşallah beş yıl, on yıl, yirmi yıl içerisinde de olsa artık bir şeyler daha düzenli hâle gelebilecek, en azından çevresel etkenler, bizlere zarar verecek sorunlar ortadan kaldırılır.

Sayın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Vekilimiz de buradayken yani ağaçlar neden kaldırılma dikilir, buna hiçbir zaman anlam veremedim. Bizler beyaz bastonla gezerken önümüze çıkan engelleri yakalayabiliyoruz ama maalesef bazı ağaçların kökü başka yerde, gövdesi başka yere yamulmuş. Çok ağaçtan özür diliyoruz vurduğumuz kafalardan dolayı. Kafasını kıran var, ayağını kıran, başını kıran yani en azından çözülmesi mümkün olan sorunların bir an önce gündeme alınıp çözülmesi gerekiyor.

Bakanımızı da görmüşken... Hepimizin kanayan bir yarası var, ona da değinip çok da zamanınızı almayayım. Ben kendim hiç almadığım evde bakım aylığı var. Şimdi, bunun bağlanma kriterleri var, gelir kriterine göre bağlanıyor ve her asgari ücret belirlendiğinde kişi başı hane geliri de değişebiliyor. Örneğin, bundan önce 14.700 iken son asgari ücretle beraber 18.700 oldu; bunda bir problem yok fakat bazılarımızın ailesi emekli olabiliyor, bunların da temmuz ayında emekli maaşlarına tekrar zam geldiğinde bu gelir kriteri değişmediğinde maalesef, 100 TL, 200 TL gibi komik miktarlar dolayısıyla bu maaşlar kesilebiliyor ve altı ay sonrayı, tekrar ocak ayını beklemek zorunda kalıyorlar. Kaderdaşlarımız, ailelerimiz bu konuda çok büyük mağduriyet yaşıyor. Bunun giderilmesini ve Komisyonun gündemine alınmasını rica ediyorum.

Tekrar hepinize teşekkür ederim. Hayırlara vesile olmasını diliyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz Uğur Bey, sağ olun.

Türkiye Down Sendromu Derneğinden Merve Hıra...

TÜRKİYE DOWN SENDROMU DERNEĞİ SOSYAL HİZMET UZMANI MERVE HIRA - Sayın Bakanım, kıymetli toplantı için teşekkür ediyorum öncelikle.

Türkiye Down Sendromu Derneğinde sosyal hizmet uzmanı olarak görev yapıyorum ben.

Down sendromu doğum anından itibaren tespit edilen bir durum ve bu noktada, en büyük sorunlarımızdan biri ayrıştırılmış ortamlarla ilgili ortaya çıkıyor. Doğumdan itibaren tanımlanan bir durumun öncelikli olarak tanı bildirme prosedürlerinde bazı eksiklikler olduğunu gözlemliyoruz ve sonraki yaşantısı boyutunda da sağlık haricinde, eğitim ve diğer ortamlarda da bazı

ayrıştırmalara maruz kalmak en büyük problemlerimizden biri. Özellikle kapsayıcı eğitim ortamlarının geliştirilmesini bizler talep ediyoruz. Bu alanda da yapılacak tüm çalışmalara katkı sağlamaktan gurur duyacağımızı belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

İşitme Engelliler ve Aileleri Derneğinden Pelin Atik...

İŞİTME ENGELLİLER VE AİLELERİ DERNEĞİ BAŞKANI PELİN ATİK - Değerli Komisyon üyeleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bir işitme engelliyim. İşitmemi sonradan tamamen kaybettim, iki kulağımda da biyonik kulak var, onun için konuşmam düzgün.

Hak temelli çalışan bir derneğin başkanıyım. Kendim işitmemi kaybedene kadar engellilik konusunda da çok farkındalığı olan bir insan değildim. Dışarıdan zihinsel engelle karışan bir engel türü, yaşadığımız ayrımcılığı burada sizlere iletmek istiyorum.

Şimdi, işitme engelli başka, sağır başka. Cihazlarımı çıkardığım zaman, evet, ben de sağırım ama işitme cihazımı taktığım zaman cihazlarım ile duyabiliyorum ve ben işaret dili kullanıcısı değilim. Sağır insanların yaşadığı sorunlar kamuda ve her yerde çok daha fazla.

18 yaş altı işitme engelli çocuğu olan aileler ÇÖZGER raporuyla ÖTV'siz araç alımından faydalanıyorlar, 18 yaşına geldikleri zaman raporları bitiyor ve 18 yaşının üstündeki işitme engelli birey ÖTV'siz araç alımından faydalanamıyor. Esas işitme engelli bireyin manuel değil otomatik araba kullanması gerekiyor çünkü devir sesini duyması mümkün değil. Biz bununla ilgili birçok kez dilekçelerimizi yazdık, Meclise sunduk ama maalesef, hiçbir olumlu geri dönüş alamıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Arkadaşlar, daha önce bize ulaştı mı bu konu?

Kayıtlarımızda var, bunu takip edeceğiz Pelin Hanım, bunu takip edeceğiz.

İŞİTME ENGELLİLER VE AİLELERİ DERNEĞİ BAŞKANI PELİN ATİK - Bir de işitme cihazı... Normal bir işitme cihazı 25 bin liradan başlıyor, en normal şartlarda olanı...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O konudan haberimiz var, ödeme konusu gündemimizde.

İŞİTME ENGELLİLER VE AİLELERİ DERNEĞİ BAŞKANI PELİN ATİK - Ama işte, devletin ödediğiyle işitme cihazına erişilemiyor, yaşlılar zaten kullanmayı reddediyorlar, bir de fiyatlar bu kadar çok yüksek olunca ve devletin ödediği rakam 4 bin küsur olunca işitme cihazı alamıyorlar ve zaten ileri yaşta işitme cihazı kullanmamak alzheimer ve demansı tetikliyor. Bunun için gözlük nasıl kullanılıyorsa işitme cihazının da kullanılması gerekiyor. Bununla ilgili gerekli kamu spotunun yapılması gerekiyor. Şu anda aklıma gelenler bunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz katkılarınız için, sağ olun.

Evet, Türkiye Spastik Çocuklar Vakfından Ferda Pınar Yüksel...

TÜRKİYE SPASTİK ÇOCUKLAR VAKFI REHABİLİTASYON MERKEZİ MÜDÜRÜ FERDA PINAR YÜKSEL - Ben öncelikle, bugün burada olan herkese çok teşekkür ediyorum.

Benim de birkaç cümlem olacak, katkıda bulunmak istiyorum.

Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı olarak serebral palsili çocuklarımızın görülme sıklığı bindi 4,4; yaklaşık yılda 6 bin bebek dünyaya geliyor. Ancak SP'li ve diğer engel gruplarına ilişkin ulusal ölçekte entegre bir veri tabanı bulunmamakta. Bu durum ihtiyaçların planlanması ve kaynakların verimli kullanılmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle bütünlük bir veri tabanlarının oluşturulması önem arz etmektedir.

Bunun dışında, serebral palsy için en önemli olan erken tanı ve rehabilitasyon. Bu nedenle çözger raporlarının sürelerinin kısa süreli olarak verilmesi serebral palsili çocuk ve ailelerini biraz zor durumda bırakmakta çünkü serebral palsy yaşam boyu süren bir hastalık ve bu raporları, çözger raporlarını ailelerimiz yıl içinde her yıl yenilemek zorunda ama süresiz olduğunda bu aileler bu zorlukları yaşamayacaklardır diye düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Asperger Sendromlu ve Otizmlili Hayat Derneğinden Serhan Kavaz...

Buyurun Serhan Bey.

ASPERGER SENDROMU VE OTİZM İLE HAYAT DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI SERHAN KAVAZ - Değerli katılımcılar, hepinize çok teşekkür ediyorum.

Biz dernek olarak iki önemli konuda duracağız; bir, otizm eylem planı, ikincisi hazırlanıyor ama bunun istatistik ve demografik altyapısı olmadan hiçbir maliyet analizinin yapılamayacağını, maliyet analizi olmayan bir planın bütçesi olamayacağını, bütçesi olmayan bir planın fonlama sistematığının kurulamayacağını söylüyoruz. Bunu daha önceki TBMM'deki komisyonda da belirttim. Bunun yani istatistik ve demografik çalışma... Biz bunun için 2018'de bir proje hazırladık. İstanbul'u sayarsak, İstanbul Türkiye'nin bir örnek kütlesi -istatistik bilenler bunu bilir- yani öncü bir örneklem alırsınız ve ana kütleye atıf yaparsınız.

4 hastanemiz var, Erenköy, Mazhar Osman, Cerrahpaşa ve Çapa. Bu 4 hastanedeki bütün kayıtları tararsanız -tabii ki kişisel hakları ön planda bulundurarak- sadece TC kimlik numaralarıyla ikinci sayımları engelleyebilirsiniz çünkü hem Cerrahpaşa'ya hem Çapa'ya giden çocuklarımız var. Buradan hareketle hem otizm yelpazesi yani hafif, orta ve yüksek fonksiyonlu hem aspergerler hem Down sendromu hem serebral palsy arkadaşlar var... Arkadaşlar, bu sayılar bilinmeden herhangi bir ileriye dönük ve güncel plan yapamazsınız çünkü bu planlar iyi niyet planı olarak kalır. Bütçesi olmayan hiçbir plan uygulanamaz, 2 kere 2, 4. Bizim bütçeye ihtiyacımız var. Bu bütçe velev ki uygulanamayacak bir bütçe olsun, fonlama sistematığında biz de yardımcı olalım. Yurt dışından mı arayacağız, nereden arayacaksak arayalım ama yeter ki biz bu sayıları istatistik anlamında bilelim. Bir de lütfen bize "MEB'de kayıtlar var." demeyin, onlar kayıt. Kayıt başka şeydir, istatistik çalışma bambaşka bir şeydir. Kayıtları alır, derlersiniz yani şu anda bana birisi "Yoğun özel eğitimle otizm dışına çıkabilecek 2 ve 4 yaş arasında kaç hafif düzeyde otizmlili çocuk var?" dediğinde bana bu sayıyı

veremez bu kayıtlar, istatistik çalışma olmadan. Bu önemli, tabii ki maliyet analizleri bütçede önemli ve bunun fonlama sistematigi de önemli. Bu bir silsiledir, lütfen, bunun hayata geçirilmesini sağlayın; bu bir.

İkinci konu, kaynaştırma eğitimi; Millî Eğitim Bakanlığından, Millî Eğitim Müdürlüğünden arkadaşlar var mı bilmiyorum ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, buradalar.

ASPERGER SENDROMU VE OTİZM İLE HAYAT DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI SERHAN KAVAZ - Arkadaşlar, lütfen, gölge abla olmadan hiçbir öğrenciyi sınıflara atmayın, özellikle atmayın diyorum çünkü zorbalık, dışlanma, taciz bütün otizimli çocukların kabusudur. Benim kızım bu yüzden intihara teşebbüs etmiş bir bireydir ve ben hâlâ kızımı toparlayamadım. Boşuna yapıyorsunuz bunu, hiçbir faydası yok ve lise eğitimini devam ettiren hiçbir yüksek fonksiyonlu otizimli yok. İsterseniz takip edin, bunu takip ederek yapın işinizi. Takip etmiyorsanız kaynaştırmaya öğrenci göndermeyin. Söyleyeceklerim bunlar. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Ortopedik Protez ve Ortizciler Derneğinden Leyla Şahin...

ORTOPEDİK PROTEZ VE ORTEZCİLER DERNEĞİ BAŞKANI LEYLA ŞAHİN - Sayın Bakanım, kıymetli Komisyon üyeleri; öncelikle çok teşekkür ediyorum bu kıymetli çalışma için.

Ortopedik Protez Ortizciler Derneği olarak 338 tane Türkiye'de bulunan protez, ortez üretim uygulama merkezlerinin 320 üyeliğiyle hizmet veren bir derneğiz. SUT problemini çok iyi bildiğiniz için Sayın Bakanım, o konuya hiç girmeyeceğim ama hizmet verdiğimiz engellilerin özellikle sosyal yaşama katılımlarında çok hayati önemi olan protez, ortez ve cihaza erişimlerinde SUT engeline takılıyor olmalarına şahitlik etmek bizi artık ciddi anlamda üzüyor ve yoruyor açıkçası, bu kadarını söyleyeyim sadece. Ama şöyle bir şey var: Özellikle bu protez, ortez ve cihazlara ulaşım ile ilgili ciddi bir prosedür var engelli kişilerin önünde. Bunların reçete, rapor edilmesi ve diğer işlemlerin çok uzun oluşu erişimi zorlaştırıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, bu prosedürün kısaltılmasına yönelik bir öneri taslağınız var mı? Nerelerde fazlalık var, bu iş nasıl, neden uzuyor? Onu bize raporlandırırsanız, biz o noktada bu prosedürlerin, bu bürokrasinin azaltılmasını öneririz, olur mu?

ORTOPEDİK PROTEZ VE ORTEZCİLER DERNEĞİ BAŞKANI LEYLA ŞAHİN - Bakanım, detaylı bir dosya hazırlayabilirim ama özet bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Lütfen.

ORTOPEDİK PROTEZ VE ORTEZCİLER DERNEĞİ BAŞKANI LEYLA ŞAHİN - Mesela, "pnömatik" "hidrolik" dediğimiz protez grupları var, bunlar on beş yirmi yıl önce SUT'a girdi, o zaman yeni sistemlerdi ve hakem hastaneler çok iyi bilmedikleri için bir hakem hastane aşaması vardı ama şu an artık teknoloji çok gelişti, bu protezler artık ileri düzey teknolojik cihazlar değil ve herkesin çok kolay ulaşması gerekirken işte, ekstra, ekstra, farklı hakem hastanelerden da onay almak gibi bir aşamadan geçiyor. Bu kısmı onları çok yoruyor, ben şahitlik ettiğim için rahat söyleyebiliyorum ve kendi meslektaşlarım da işin bu kısmıyla çok yoruluyorlar açıkçası.

İkincisi, Başkanım, erişim sürelerinin çok uzun oluşu; yani protez, ortez ve cihazı yıpranmış olduğu hâlde bazı süre sınırlamaları var, o sürelerin çok uzun oluşu da eskimiş bir cihazla yürüme ve sosyal yaşama tutunmaya devam etmek gibi bir zorunlulukları çıkıyor ortaya. Bu da çok gördüğüm bir şey ki biz ülke olarak nüfusumuzun yaşlanması, diyabet, afetler, kazalar vesaire derken ciddi anlamda protez, ortez hizmetine ihtiyacı olan bir ülkeyiz. Ama maalesef sektörümüzde de bir daralma var bu problemlerden dolayı. Bazı meslektaşlarımız ve işletmelerimiz de biraz geri çekilmek durumundalar şu an ama bunlar çözülsün inşallah bu Komisyonun pozitif bir çıktı olarak çalışmayı tamamlayacağına gönülden inanıyorum. Detaylı bir dosya size sunacağım.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Lütfen yani dosya olması şart değil ama bu önerilerinizi özetleyen bir bilgi notu da bizim için yeterli olur.

Teşekkür ediyoruz.

İstanbul Engelliler Araştırma, Uygulama, Destekleme Merkezi Derneğinden Bahriye Karatay,

İSTANBUL ENGELLİLER ARAŞTIRMA UYGULAMA DESTEKLEME MERKEZİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ BAHİRİYE KARATAY - Sayın Bakanım, Sayın Valim, değerli Komisyon üyeleri; İstanbul'umuza hoş geldiniz

Sayın Bakanım, biz sizinle geçen ay Türkiye Otizm Meclisi olarak Mecliste toplantı yapmıştık. Üç saat boyunca hem bizleri hem aileleri hem de çocukları dinlediniz. Bu sabrınız için de size çok teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Estağfurullah, sağ olun.

İSTANBUL ENGELLİLER ARAŞTIRMA UYGULAMA DESTEKLEME MERKEZİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ BAHİRİYE KARATAY - Türkiye Otizm Meclisi raporunda zaten söyleyeceklerimizi de ilettik. Derneğimiz aynı zamanda Otizm ve Engelli Dernekleri Federasyonunun da üyesi.

Sayın Bakanım, annelerin emekliliği; bu, yıllardır, on beş, on sekiz yıldır konuşulan bir konu yani buna yönelik adımlar atılsa çok iyi olur. Anne uzun yıllar çocuğuna bakıyor. Çocuğunu kaybettiğinde hiçbir geliri kalmıyor, çalışma hayatından da uzaklaşmış oluyor, tekrar iş hayatına atılamıyor. Kendi çocuğuna bakan, ağır engelli çocuğu olan annelerin emeklilik hakkı... Yani bu özellikle de dernek üyesi annelerimizin de ricasıydı, bunu iletiyorum.

Yaşanan sorunları hepimiz biliyoruz yani tekrar burada dile getirmeyeceğim ama hepinize çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz Bahriye Hanım.

Bu bahsettiğiniz konu önemli bir gündem. Bununla ilgili de Komisyon olarak hassasiyetle yaklaşacağız, ondan emin olabilirsiniz.

Engelsiz Erişim Derneğinden Nurşen Korkmaz...

ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NURŞEN KORKMAZ - Merhaba herkese. Öncelikle çok teşekkür ederim böyle bir toplantıyı yaptığınız için ve İstanbul'umuza hoş geldiniz.

Görme engelliyim, Engelsiz Erişim Derneği adına buradayım. Sorunlara çeşitli başlıklar altında kısaca değineceğim ama detaylı bir rapor da hazırladık ve getirdik. Bu raporu da kabul ederseniz çok mutlu olacağız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii ki, teşekkür ediyoruz hazırlığınız için.

ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NURŞEN KORKMAZ - Biz teşekkür ederiz çünkü niye? Konunun öznelere dinlemek, konunun öznelereinden duymak ve çözümleri de onlardan dinlemeye önem vermek çok önemli, kıymetli bir şey ve olması gereken bir şey aslında.

Biz engelliliği bir eksiklik, bir kusur olarak değil; kişiyi engelli yapan şeyin toplumdaki engeller ve ön yargılar olduğunu düşünüyoruz, tüm çalışmalarımızı da bu yönde yürütüyoruz.

Şimdi, körler, az görenler olarak neler yaşıyoruz? Bir kere biz seçimlerde hâlâ oyumuzu tek başımıza, bağımsız bir şekilde kullanamıyoruz. Bununla ilgili detaylı raporum dosyada var. Niye kullanamıyoruz? Engelsiz Erişim Derneği yıllardır bunun mücadelesini yürüttü. Yüksek Seçim Kurulu... 2022 yılında körler oylarını kullanırken yasada artık değişiklik yapıldı ve "Şablon basacak." ibaresi girdi yasaya yani pusulaya uygun şablon basacak. 2022 yılı sonrası 2 tane seçim yapıldı. Yüksek Seçim Kurulu şablonu üretti ama şablon, üzerinde yuvarlak deliklerin olduğu kartondan öte bir şey asla değildi, hiçbir şekilde erişilebilir değildi. Detayları tek tek söylemeyeyim isterseniz ama bu konu bizim için çok çok değerli. Neden erişilebilir değildi; raporun hepsinde yazıyor ve biz Yüksek Seçim Kurulunun görevini hakkıyla yerine getirmesini istiyoruz. Komisyondan da talebimiz: Yüksek Seçim Kurulunun bu konuda arkasında denetleyicisi, yaptırımcısı ya da hani ne ise ona o görevini lütfen siz yaptırın çünkü ben oyumu kimseyle kullanmak zorunda değilim, bağımsız bir bireyim, mahrem biçimde kullanma hakkına sahibim. Şablon hâlâ erişilebilir değil.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konu ilk kez açıkçası gündemimize geldi, bunu kayda alıyoruz, teşekkür ediyoruz.

ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NURŞEN KORKMAZ - Çok teşekkür ederim, çok önemli bu bizim için, dediğim gibi rapor da var.

Bir diğer sorun: Biz Engelsiz Yaşam Derneği olarak hazırladık. Yerel yönetimlerden körler olarak neler bekliyoruz, ne tür sorunlarla karşılaşıyoruz ve çözüm önerimiz neler? Bununla ilgili yerel yönetimlerden... "Eşit, Erişilebilir, Engelsiz Kentler İçin Önerilerimiz" diye bir rapor hazırladık ama nedense maalesef, İstanbul'umuzda, İBB ve tüm belediyeler dâhil başkanlarımızdan bir türlü randevu alamıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi ilçede yaşıyorsunuz?

ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NURŞEN KORKMAZ - Ben Çekmeköy'deyim, derneğimiz Üsküdar'da ama ilçe genelinde değil, İBB'den de bütün hiçbir belediyeden henüz randevu alıp da kendilerine raporumuzu iletemedik, çok yoğun çalışıyorlar sanırım ama yoğunluklarının arasında biz de varız, bizimle de görüşecek bir yarım saat, bir saat...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bağcılar Belediye Başkanı aramızda, ona iletin bugün o zaman.

ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NURŞEN KORKMAZ - O zaman şimdiden istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Diğer belediyelerin de başkan yardımcıları var, onlara da iletebilirsiniz ama randevu konusu önemli tabii, sizinle mutlaka görüşmeleri gerekiyor, o hakikaten kabul edilemez.

ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NURŞEN KORKMAZ - Bu çok önemli Başkanım.

İstanbul'da ulaşım kesinlikle hayatın her alanında en önemli etken, dışarı çıkmamızı sağlayan, eğitimden sosyal hayata, işe, her yere. Türkiye geneline bakarsak bu bir gerçek, İstanbul ulaşımın en erişilebilir olduğu bir şehir ama İstanbul'un Türkiye'ye göre en erişilebilir olması demek İstanbul hâlâ erişilebilir demek anlamında değil. İstanbul'da metrobüslerde hâlâ kılavuz yol yok. Defalarca kendilerine ilettik, defalarca...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Büyükşehir Belediyesinden arkadaşlar var değil mi?

ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NURŞEN KORKMAZ - Evet, metrobüs istasyonlarının hiçbirinde kılavuz yol yok, biz her gün metrobüs yoluna düşme tehlikesiyle bir yerden bir yere gidiyoruz.

Yine, İstanbul'da özellikle eski metrolarda raylara düşme tehlikesiyle karşılaşıyoruz ve raylara düşen, sakatlanan insanlar da oldu, kör vatandaşlardan, herkes de vatandaşdır, bunlar çok ciddi sorunlar ve ulaşımına dair sorunlarımızı İBB'nin belli yerlerine ilettik, özellikle İETT tarafına ilettik ama buradan bu vasıtayla Sayın İBB Başkanımıza da iletmek isterim ve size de ilettik zaten, raporumuzda var. Ayrıca konuşulması gereken bir konu.

Başka bir sorun: Bizim ülkemiz Marakeş Anlaşması'nı imzaladı yani biz herkesle aynı anda basılan her kitaba akademik ya da günlük yaşama dair her türlü kitaba ulaşma hakkına sahibiz ve benim devletim bunu imzaladı ki "Evet, bu sizin hakkınız, bunu sağlayacağız." diye ama biz hâlâ çeşitli bahanelerle üretilen kitaplara herkesle aynı anda ulaşamıyoruz. Bunun da özellikle kurulan komisyonda konuşulması ve çözüme ulaştırılması gerekir çünkü mevcut yasaya rağmen aynı kitaplara ulaşamıyoruz.

Yine, eğitimde, sağlıkta, sporda, iş yaşamında yaşadığımız sorunlar var. Ayrıntılı raporu verdiğim dosyada var. Hastanelere ulaşamama, hastanelerde sağlık çalışanlarıyla yaşadığımız bazı tutum ve davranışların sorunlu olmasıyla ilgili, işyerlerinde yaşadığımız mobbingler, aldığımız eğitime ve yeteneğimize göre çalıştırılmama ya da çeşitli sebeplerden dolayı... Ben görme engelliyim ve ekran okuyucu kullanmaya ihtiyacım var ve bu benim yasal hakkım, öyle değil mi? Bana uygun materyali kurum sağlamak zorunda ama birçoğunda sağlanmıyor. Bunların denetlenmesi, bu konular üzerinde çalışılması ve bunu da gündeminize almanız çok değerli.

Çok uzattım ama bir soruna daha özellikle değineceğim. Sesli betimleme; yasal olarak ulusal tüm kanallar bütün içeriklerini sesli betimlemeli olarak yayınlamak zorunda; bu, bir lütf değil, sizin de söylediğiniz gibi, bu bir hak ama şu an Kanal D ve TRT dışında hiçbir kanal içeriğini betimlemeli olarak yayınlamıyor. Yani bu durumda ne oluyor? Ayrımcılıkla uğraşıyorum, hakkıma ulaşamıyorum ve eşit yurttaşlık hakkımı burada göremiyorum.

Bir de son kez olarak şeyi söyleyeceğim, az evvel siz de vurguladınız, ben de tekrar vurgulayayım: Evet, biz herkes gibi eşit yurttaşlarız. Kimsenin kardeşi değiliz, bunu da vurgulamak istedim.

Çok teşekkür ederim geldiğiniz için.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz. Raporunuz önümde dosya olarak, bu hazırlık için teşekkür ediyoruz. Ayrıca, çok spesifik noktalara temas ettiniz, onun için de özellikle teşekkür ediyoruz. Hep birlikte takip edeceğiz.

Bağcılar Belediye Başkanı burada, hem ev sahibimiz hem de ilçeler adına tek Başkan olarak aramızda.

Kendisine verelim mikrofonu konuyla ilgili görüşleri için. Tabii ki teşekkür ediyoruz ev sahipliği için de ayrıca.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Sayın Bakanım, kıymetli Valim, değerli milletvekillerim, kurucu Belediye Başkanımız, Kaymakamımız, kıymetli misafirler; hepiniz hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Tabii, Sayın Bakanım, biz de bugüne ev sahipliği yapmaktan dolayı son derece mutluyuz, sizi burada ağırlamaktan dolayı son derece mutluyuz.

Tabii, bu tesisimiz 2008 yılında kuruldu. Çok Değerli Belediye Başkanımız Feyzullah Kırıyık önderliğinde 2008'de burası açılmıştı ama Bağcılar Belediyesi olarak daha önceden biz engellilerle ilgili çalışmaya başlamıştık zaten ama bu tesis 2008'de kuruldu, yaklaşık da on yedi yıldır bilfiil hizmet ediyor ve Bağcılar İlçemiz engelli nüfusunun en çok yaşadığı ilçe İstanbul'da. Bunun sebebi de bu bulunduğumuz tesisin varlığı. Bu tesisin varlığı insanları, engelli çocukları olan aileleri Bağcılar'a taşınmaya zorluyor; onun için de çok değerli, çok kıymetli ama tabii, bunların sayısı az. Biz burada birçok bakanımızı, birçok devlet büyüğümüzü ağırladık. Her seferinde "Çok güzel kompleks, çok güzel hizmetler yapıyor." deniyor ama bunlar yeterli değil. Bunun artık diğer ilçelerde de en azından üç-beş ilçede de bu ölçekte olması gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Her birinde bu ölçekte olmasa da farklı ölçeklerde mutlaka olması lazım, her birinde olması lazım.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Çünkü Sayın Bakanım, özellikle sizinle de 2'nci katta dil terapisi bölümüne gitmiştik. Normalde biz Bağcılar dışından engelli kabul etmiyorduk ama dil terapistine o kadar talep oluyor ki benim şahsımı telefonumu bulup arıyorlar aileler çünkü dışarıda bu imkânı alabilmek çok zor, çok pahalı ücretleri ve aileler benden istiyor. Biz ancak kendi evlatlarımıza yetiştirebiliyoruz, mecburen bu sefer yeni istihdam öğretmeni ediniyoruz diğer ilçelerdeki çocuklara da faydalı olabilmek adına.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bravo, tebrik ediyoruz yani çok hayırlı bir iş.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Yani bu da bizi çok yoruyor maddi anlamda ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yorsun.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Ama yorsun.

Biz mesela, birçok noktada tasarruf tedbirlerini uyguladık, tasarruf tedbirlerini uygulamadığımız tek yer Engelliler Sarayımız, tek burada uygulamıyoruz.

Tekrardan hoş geldiniz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bravo. Teşekkür ediyoruz Başkanım.

Burayı daha çok tanıtacağız, daha çok kişi burayı görerek inşallah çalışmalarını buna göre şekillendirecek.

Evet, Disleksi Aileleri Derneği Başkanı Zeynep Örgeler Hanım, buyurun.

DİSLEKSİ AİLELERİ DERNEĞİ BAŞKANI ZEYNEP ÖRGELER - Merhabalar, hoş geldiniz öncelikle.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

DİSLEKSİ AİLELERİ DERNEĞİ BAŞKANI ZEYNEP ÖRGELER - Öncelikle, İstanbul'umuzun sorunlarına değinmek istiyorum, önce Millî Eğitimden başlıyorum. 2024-2025 verilerine istinaden coğrafyamızda 602.725 örgün öğretimde özel eğitim öğrencilerimiz var ama bunun 93 bin sayısı İstanbul'da. Bu demek oluyor ki yüzde 16'lık kısım İstanbul'da ve dolayısıyla bizim eğitimde çok ihtiyacımız ve eksikliklerimiz var. İstanbul'da 39 ilçe var ve 37 tane RAM var. Bu RAM'larda gerekli eğitsel değerlendirmeleri yapılacak personel yetersizliğimiz var. Bunların ivedilikle düzeltilmesi çok önemli. Sadece öğrenme güçlüğü alanında değil, tüm özel gereksinimli alanlarda...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biliyorsunuz, bu hafta Komisyonda çok geniş kapsamlı bir toplantı yaptık.

DİSLEKSİ AİLELERİ DERNEĞİ BAŞKANI ZEYNEP ÖRGELER - Evet, aldık.

İstanbul'daki RAM'ların birçoğu, hepsi apartman dairelerinin içinde ya da apartman dairelerinin altında; müstakil bir binaya geçmelerini biz aile olarak çok isteriz. Apartmanların içine giriyoruz, merdivenleri çıkıyoruz.

Bunların haricinde...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biraz sonra Millî Eğitimdeki yetkili arkadaşlara da söz vereceğim. Bu konularla ilgili bizi bilgilendirirseniz İstanbul geneline dair...

Buyurun.

DİSLEKSİ AİLELERİ DERNEĞİ BAŞKANI ZEYNEP ÖRGELER - İstanbul'a 1.900 yeni personel atandı. Bu 1.900 personeli istatistiğe vurduğumuzda her raunda 6 olmak üzere personel geçişi sağlandı ama bunların ne kadarı testör, ne kadarı tanılama yapıyor bilemiyoruz, hangi kademede personel olarak yer alacak, bunu bilemiyoruz. Bizim eksik alanımız tanılama ve değerlendirmede personelin yetersizliği ve personel eksikliği.

Aynı şekilde, sağlık ocakları da binalar altında; Sayın Valim, binaların altında merdivenlerden çıkıp gidiyoruz. Kendilerine has bir bina olmasını arzu ederiz.

İstanbul'da hastane sayısı var ama çok kalabalığız, 16 milyon diyoruz ama 16 milyon değiliz, bence 20 milyonuz.

Özel gereksinimli çocuklar ÇÖZGER'le alakalı rapor almaya çalıştıklarında yoğunluktan dolayı alamıyorlar, aylarca uğraşıyoruz. Bununla alakalı nadir hastalıklar birimi kurulabilir, halk sağlığı, toplum merkezleri gibi bir birim kurulabilir ya da bunlar

kurulamazsa il ya da ilçe sađlık birimlerine bařvurarak "ÇÖZGER'le alakalı randevu almak istiyorum." diyen özel gereksinimli bireylere randevu alınması sađlanabilir.

řimdi, İstanbul sorunlarından bir tanesi, engelli raporu olmadan... Bizlerin, hepimizin engelli raporu yok, biliyorsunuz, kaynařtırma raporumuz da var. Her aile gerekiyorsa, istemiyorsa engelli raporu almıyor ama kaynařtırma raporu alıyor. Kaynařtırma raporuyla İBB'nin spor tesislerinden ve İBB'nin diđer merkezlerinden faydalanmak istiyoruz. Gittiğimizde "Sizin ÇÖZGER raporunuz yok, faydalanamazsınız." "Kaynařtırma raporumuz var." "O, olmuyor." Biz kaynařtırma raporumuzla da bu imkânlardan faydalanmak istiyoruz.

Kütüphanelerde sesli kitapların artırılmasını ve bunun bir salon içinde yapılmasını talep ediyoruz çünkü öğrenme güçlüğü tanılı çocuklara eşlik eden dikkat eksikliği ve hiperaktivite sorunu var, okuma yaparken dağılıbiliyorlar.

PDM merkezlerinin İstanbul'daki sayısını yazdım ama sonra da bulamadım. PDM merkezlerimiz var. Bu PDM merkezlerimizde hasta başına düşen saat -yanlış hatırlıyorsam- sekiz, on iki veya on altı saattir fakat özel gereksinimli çocuklara ve ailelere bu saatin esnetilmesini rica ediyoruz çünkü yetmiyor. Ben gidiyorum, kızım gidiyor; bir bakıyoruz, sekiz saat bitmiş, sorunu çözememişiz. Bu saatin artırılmasını talep ediyoruz.

İBB'de staj ve istihdam sorunu... Biz özgül öğrenme güçlüğü tanılı çocuklarımızla İBB'ye staj ve istihdam için gittiğimizde "Engelli raporunuz yok." deniyor ki haklılar. Kaynařtırma öğrencisinin faydalanmasını rica ediyoruz. Özellikle meslek liselerine, MESEM'e giden çocuklarımız için bunlar geçerli.

Sorunları çok karışık anlatıyorum, inřallah anlaşılıyordur çünkü benim konuşmam yarım kalmıştı, hatırlıyorsunuz.

BAřKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kayda giriyor bunların hepsi, merak etme.

DİSLEKSİ AİLELERİ DERNEĐİ BAřKANI ZEYNEP ÖRGELER - Millî Eğitim Bakanlığımızda Maliye Bakanlığı gibi denetim birimlerinin açılmasını talep ediyoruz çünkü denetleyici bir mekanizma yok. Okullarda destek eğitim odalarında sorunlarımız var, BEP'ler kontrol edilmiyor yani onları denetleyen hiç kimse yok. Millî Eğitim Bakanlığı içerisinde müfettiřlerin -müfettiřler kurulu kurulup- bunları denetlemesini talep ediyoruz.

İstihdam çalışmasıyla alakalı konuşmuřtuk, biliyorsunuz.

BAřKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok geniş konuřtuk onu Zeynep Hanım.

DİSLEKSİ AİLELERİ DERNEĐİ BAřKANI ZEYNEP ÖRGELER - Mutlaka kamuda -tırnak içinde belirtmek istiyorum- özellikle öğrenme güçlüğü tanılı çocukların da yer almasını rica ediyoruz.

Anadolu bu konuda özel gereksinimli çocuklarda maalesef zayıf kaldı. Buna istinaden gezici, mobilize tarama veya deđerlendirme ekiplerinin kurulmasını istiyoruz ki böyle bir çalışma yok Anadolu'da çünkü her ilçede bir RAM yok. Örnek veriyorum, Tekirdađ çok büyük bir ilimiz, Tekirdađ'da 4 tane rehberlik araştırma merkezi var, her biri farklı farklı ilçelerde ama çok daha fazla ilçeye var. Çorlu'daki Tekirdađ'a gitmek zorunda kalıyor. Dolayısıyla ülkemizin eksiklerinden bir tanesi, gezici mobil deđerlendirme ve tarama yapılması gerekiyor.

Emniyet Genel Müdürlüğü; bizler, sađımızı solumuzu karıştıırıyoruz, dolayısıyla, bizim grafik okumada da sıkıntımız olduđu için sađ, sol yönleri, řu çarpı, sađa mı gireceğim, sola mı gireceğim, çok karıştıırıyoruz ve çok ceza yiyen ailelerimiz, çocuklarımız, gençlerimiz var. Bununla ilgili bir çözüm önerim yok ama ne yapılabilir konusunda bunu deđerlendirmenizi rica ediyorum yani "Sađa dönüşte yayaya yol ver." denildiğinde bunun altına da bir ibare yapılabilir.

İBB'nin kendi içerisinde ergoterapist ve dil terapistleri var ama bunlar da yüzde 40 engelli raporu olan öğrencilere, özel gereksinimli çocuklara hizmet veriyor. Bizim çocuklarımızın da buna ihtiyacı var, kaynařtırma raporu sunularak bu hizmetlerden, bu imkânlardan yararlanmak istiyoruz.

Bir de seminerde konuřtuđumuz bir konu vardı, erken tanılama, erken müdahale. İstanbul'da "Yuvamız İstanbul" var ve her ilde, ilçede var. Biz bunun her zaman yanındayız, destekçisiyiz. Bu kurumlarda çocuklarımızı erken müdahale ve erken tanılamada deđerlendirelim ve müdahale edelim çünkü hem bu bir bütçe hem bir maliyet hem de aile için önemli bir unsur. Biz hazırız her zaman, biliyorsunuz, ben hem size hem de Millî Eğitime ayrıca çok teřekkür ediyorum. Bize dernek olarak her zaman katkıda bulunuyorsunuz, sorunlarımızı da dile getiriyoruz ama.

Beni dinlediğiniz için teřekkür ederim.

BAřKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sađ olun Zeynep Hanım.

řimdi, Millî Eğitim tarafındaki arkadaşlarımızı bir alalım mikrofona.

İSTANBUL İL MİLLÎ EĐİTİM řUBE MÜDÜRÜ GÖKAY TUNCER - Sayın Bakanım, Sayın Valim; genel řeylerden öncelikle bahsedeyim mi Sayın Bakanım, yoksa...

BAřKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Zeynep Hanım'ın bahsettiđi konular özelinde...

İSTANBUL İL MİLLÎ EĐİTİM řUBE MÜDÜRÜ GÖKAY TUNCER - Zeynep Hanım, RAM'lar üzerinden deđindi ama orada sadece yanlış bir nokta var, onu düzeltmek istiyorum. Rehberlik ve araştırma merkezlerimiz apartman katlarında deđil. 36 tane RAM'ımız var, sadece 6 tanesi řu an müstakil binaya sahip, geri kalan RAM'larımız da kendi okul bünyelerimizde. Okulların giriş kartları ve en üst katlarında uygun alanlar kullanılıyor. Sanıyorum Zeynep Hanım'ın söylemek istediđi özel eğitim rehabilitasyon merkezleri var, onlar özel kurumlar, her ne kadar Millî Eğitim denetiminde olmuş olsa bile 550 tane özel eğitim rehabilitasyon merkezi var, onlardan bahsediyordu, oradaki yanlış düzeltmek istiyorum.

Personel konusunda řöyle bir řey var Sayın Bakanım: Son atamada ilimize özel eğitim alanında ve rehberlik alanında 1.900 öğretmenimiz atandı, inřallah, řubat ayında da görevlerine başlayacaklar. Bunlardan 1.094 tanesi özel eğitim branřında, ağırlıklı olarak da rehberlik araştırma merkezleri ve özel eğitim okullarımıza atamalar yapıldı. Yani řu anda personel desteđiyle birlikte, onların başlamasıyla birlikte bu sorunun epeyce bir kısmını aşmış olacağız Sayın Bakanım.

Millî Eğitim Müdürlüğümüz olarak da az önce Sayın Valimizin de belirttiđi gibi, nüfus olarak yoğun bir ildeyiz ve 3 milyon öğrencimiz var. 3 milyon öğrencimiz için de kaynařtırma ve özel eğitim okullarında toplamda řu anda 93 bin özel çocuđumuz eğitim

öğretim görmektedir. Yaklaşık 198 tane eğitim öğretim kurumumuz var, bu okul öncesi, birinci, ikinci, üçüncü kademe yani ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyinde Sayın Bakanım. Bu çocuklarımızla birlikte, şu anda yaklaşık 9.500 öğretmenimizle birlikte eğitim öğretilerimiz devam ediyor. Yaklaşık 10.500 civarında öğrencimiz yine yemek hizmetinden yararlanıyor bu özel çocuklarımızdan. Yine, servis hizmeti aynı şekilde, evlerinden okullarına aynı şekilde bırakılıyor. Şu an için genel şeylerden yine bahsedebilirsem...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Vali Bey'in ekleyecekleri var bu konuda.

Buyurun Sayın Valim.

İSTANBUL VALİSİ DAVUT GÜL - Sayın Bakanım, Zeynep Başkan'ın dediği sorunlardan bazıları sadece engelliler için değil, aslında İstanbul'da herkes için sorun. Şöyle ki: Malumunuz, zorunlu eğitim beş yıldan on iki yıla çıktı. Bunun dışında, depremde dolayı bütün okullarımızda depreme dayanıklılık testi yapıldı. Bu ne demek? Şu demek: Daha önce beş yıl eğitim görürken on iki yıla çıktı, dolayısıyla da daha fazla derslik ihtiyacı ortaya çıktı. 2000 yılından önce yapılan okulların tamamı deprem dayanıklılık testinden geçti ve bunları 1.410 tanesi ya güçlendirildi ya da yıkılıp tekrardan yapıldı. Yıkılıp tekrardan yapılan sayı ne kadar? 480. Bunu şundan dolayı söylüyorum: Bizim hem tekli eğitime geçme hedefimiz hem binaları depreme dayanıklı hâle getirme projemiz hem de beş yıldan on iki yıla çıkmasıyla birlikte çok sayıda dersliğe ihtiyacımız oldu ve yıkıp yaptıklarımızın içerisinde sadece derslik değil spor salonları, konferans salonları, diğer engellilerin erişimine uygun fiziki şartlar... Şu an bizim inşaatı devam eden 230 tane okulumuz var. Bunları sizin söylediklerinizle nasıl örtüştüreceğiz? Şöyle: Tekli eğitim hedefimizle ilgili yaklaşık üç yıl içerisinde bütün sorunlarımız ortadan kalkacak, yaklaşık 500 tane daha ilave okul yapacağız. Bunu yaparken tekli eğitimi, halk eğitim merkezleri, spor alanları, RAM'lar, eğitimin diğer ihtiyaçları da hallolacak ama hem eski binaların yıkılması hem beş yıldan on iki yıla çıkmamız hem de yenilerinin güçlendirilmesi bu anlamda bir zorluk sağladı. Geçen gün Büyükçekmece'de engellilerle birlikte bir programdaydık, orada 2 arkadaşımız evlenmişler. "Nerede tanıştınız?" dedim. Dediler ki: "Biz Ankara'da bedensel engellilerin okulunda okurken tanıştık." "Başka yerde okul yok muydu, niye Ankara'ya gittiniz?" dedim. "Yoktu." dedi. Sordum "Bizde kaç tane şu an okul var?" dedim. "33 tane." dediler. Yani sorunların tamamı ortadan kalkmadı ama İstanbul'daki çocuğun Ankara'ya okumaya gittiği dönemden 33 tane okulun olduğu bir yere geldik.

Diğer söylediklerinizi de not aldık, bunlar bizim için çok kıymetli. Değiştirilebilecek, dönüştürülebilecek, katkı sunulabilecek ne varsa hepsini yapacağız.

Son olarak, İstanbul'da "İPKB" diye bir birimimiz var, İstanbul Proje Koordinasyon Birimi; bu, Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığı döneminde kurulan -2006'da- yaklaşık on dokuz yıllık bir birim. Bu dediğim güçlendirme, hastanelerin tekrardan yapılması ve benzeri kamu binalarının depreme dayanıklı hâle getirilmesini sağlayan bir yapı. Şimdiye kadar 6 milyar dolar para harcadı. Hastane anlamındaki eksiklikte haklısınız, inşaatı devam edenleri söyleyeyim: Ataşehir'de eski PTT Hastanesi var, on gün önce ihale yaptık, 1.304 yataklı. Aslında 1.304 yataklı hastane ihale yapıldığında bunu on gün, yirmi gün konuşmak lazım, rutin, sıradan bir şey. Haydarpaşa'yı ayın 8'inde ihale edeceğiz, 850 yataklı bir hastane. Burada, Bağcılar'da daha altı ay önce hastane açtık, Bayrampaşa'da devam ediyor, Beykoz'da devam ediyor, Esenyurt'ta başlayacak, Avcılar'da devam ediyor. Özetle, bu hastanelerin kısmen sıkışık olma sebebi eski hastanelerin yıkılıp tekrar yapılması çünkü fiziki şartları uygun değildi ve yeni hastaneler yapılırken de üç-dört senelik bir süreyi alması. Şöyle biraz sabredeceğiz, inşallah, belki başka bir komisyonun toplantısında bu konuştuğumuz meselelerin önemli bir kısmını hiç konuşmuyor olacağız.

Ben teşekkür ediyorum size.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum Sayın Valim.

İSTANBUL İL MİLLÎ EĞİTİM ŞUBE MÜDÜRÜ GÖKAY TUNCER - Sayın Bakanım, ben RAM'lar kısmına değindim. Zeynep Müdürümüz de kendi kısmıyla ilgili, özel eğitim kısmıyla ilgili bilgiler verecek.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, buyurun.

İSTANBUL İL MİLLÎ EĞİTİM ŞUBE MÜDÜRÜ ZEYNEP AYDIN - Sayın Bakanım, Sayın Valim, çok kıymetli milletvekillerim; Zeynep Aydın, İl Millî Eğitimde Şube Müdürüyüm.

Sayın Bakanım, her gün gün içerisinde 29 bin öğrenciye biz ücretsiz servis hizmeti sağlayarak evlerinden alıp okullarına ulaştırıyoruz. Bir gün içerisinde 600 öğretmenimiz evde eğitimlerini verip tekrar okullarına geri dönmektedir. Müdürümüzün talimatıyla tüm anaokullarımızda özel eğitim ana sınıfları açtık. 18 hastanemizde 21 hastane sınıfımız var. An itibarıyla 411 öğrencimize hastanede eğitim verilmektedir. Valiliğimizin Engelsiz Sınıflar Mutlu Çocuklar projesiyle okullarımızdaki tüm özel eğitim sınıflarını tekrar revize edip sağlıklı bir ortamda devam etmelerini sağlamaktayız. Bu çocuklarımızın okul hayatı bittikten sonra tekrar hayata kazandırılmaları amaçlı Türk Hava Yolları ve sanayi odalarıyla yapılmış olan protokollerle istihdamları sağlanmaktadır. Şu an itibarıyla 65 kişi Türk Hava Yollarında, 40 küsur kişi de sanayi odasında staj yapıp bunların yüzde 70, yüzde 80 gibisi tekrar çalışma hayatına orada devam etmektedir.

Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

Mehmet Bey burada mı? Madem bu istihdam konusuna girdik, size söz verelim.

Buyurun.

ENGELLİ İSTİHDAMI UZMANI MEHMET KIZILTAŞ - Tabii, benim konuşacak çok şeyim var ama burada diğer arkadaşlarım konuşsun, biz hep konuşuyoruz aslında. İstihdamla ilgili bir özel oturum istiyoruz aslında çünkü Türkiye'de engelli istihdamı buradaki gördüğümüz her şey demek yani para demek, ekonomik özgürlük demek, bireyin mahremiyeti demek, kendi adına karar vermesi demek. İstihdam her şeyi oluşturduğu için biz 2019'daki Nadir Hastalıklar Komisyonunun da son oturumunu istihdamla ilgili yapmıştık, bayağı da anlamlıydı. Bu benim kurumumda bütün bu istihdam alanında çalışanların özel bir isteği Ankara'da böyle bir buluşma olması. Ben şunu söylemek istiyorum, çok söz almak istemediğim için...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İstihdam aslında bizim her toplantıdaki gündem maddelerimizden biri yani özel bir gündemden ziyade her gündemin -sizin de bahsettiğiniz gibi- ana temalarından biri istihdam oluyor yani o yüzden istihdamı biz hep konuşuyoruz, çalışıyoruz.

ENGELLİ İSTİHDAMI UZMANI MEHMET KIZILTAŞ - Harika istihdam çünkü artık Türkiye'de çok farklı disiplinlerle yapıldığı için yapısal sorunlarımız var ve bu yapısal sorunların çözülmesi gerekiyor.

Şimdi, ben sadece şöyle bir genelleme ve şöyle bir zihin açmak istiyorum: Engelli hakları savunucuları olarak ben on dokuz yıl televizyon programı yaptım TRT'de "Yaşadıkça", bugün Türkiye'nin en büyük 2 milyondan fazla ziyaretçisi olan engelli haberleri "yasadıkca.com"un kurucusuyum, aynı zamanda da "engelsizkariyer.com"un da kurucusuyum. Şimdi, bu 2012 yılında Başbakanlık Özürlüler İdaresi Aile Bakanlığına devredildiği günden itibaren yaşlılık ve engellilik birbirine entegre edilen bir konu olarak engelli hakları süreci tamamen sona erdi çünkü Başbakanlık Özürlüler İdaresi tüm bakanlıklar üzerindeki yetki ve etkisiyle birçok konuda yaşadığımız sorunlarda Başbakanlık Özürlüler İdaresiyle bu kadar çok problem birikmiyordu Sayın Bakanım, bu kadar çok ciddi anlamda muhatap arama ya da işte, bir sorunumuz olduğunda bunu konuşabileceğimiz, bunu bir araya gelip de birlikte paylaşabileceğimiz, Nimet Çubukçu Hanım'dan sonra da Bakanlığın böyle bir teması hiç olmadı ve o yüzden herkesin çok birikmiş konuları var dikkat ederseniz. Türkiye'yi üç yüz altmış beş gün gezin; herkesin anlatacağı, her gün güncellenerek, artarak büyüyen, çığ gibi büyüyen konularımız var. 2012'deki Başbakanlık Özürlüler İdaresi kapanmadan önce oradaki çalıştaylarla, etkinliklerle sürekli konular güncelleniyordu ve kamu kurumundaki birçok birimlerle de bu sorunlar adım adım küçük de olsa çözülüyordu. Cumhurbaşkanlığına bağlı böyle bir birimin elzem olduğunu ve bakanlığın hiçbir anlamı olmadığını, engelliler bakanlığının... Cumhurbaşkanlığına bağlı böyle birim olmalı.

Bir de benim en çok isteğim şu Sayın Bakanım: Bu Komisyon artık süreli değil, süresiz bir komisyon olmalı Mecliste yani o süresiz komisyonda biz bu konuları sürekli politika üretmek adına burada gündeme getirmemiz gerekiyor. Evet, bu çok anlamlı bir Komisyon yok ama bunun süresi var, 11 Ocakta bitecek ama sonra ne yapacağız? Bizi kim dinleyecek? Sorunlarımızın çözümünü nasıl takip edeceğiz? Tabii ki bu kurul bir rapor hazırlayacak ama hakikaten çözüm odaklı beklentilerimiz var, ben şimdilik bunu söyleyeyim.

Bir de üniversitelerin özellikle teknokentlerinde engellilerin kullandığı uygulamaları, araç gereçleri, tekerlekli sandalyeyi ya da yazılım programlarını, ekran okuyucuları hep yurt dışından alıyoruz. KDV kaldırıldığı için Sayın Bakanım, bunlara erişmek zor. Döviz arttığı için KDV oranıyla bu ürünler, bu araçlar alınamıyor arkadaşlar, hatta az önceki orte protezde de bu öne çıktı. Kesinlikle teknokentlerin yapılandırılmasında bizim gibi engellilik alanındaki "start-up"ların, girişimcilerin desteklenmesinin de önü açılması gerekiyor yani bu kuruldan böyle bir raporda da yer almasını istiyorum.

Şimdilik bu kadar söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Tabii, aramızda hem kamu kurumu temsilcileri var hem sanatçılar var hem de sporcular var. Ben sporcu arkadaşlarımla başlayacağım ama ondan önce kamudan AFAD Müdürümüze bir söz verelim çünkü İstanbul afet noktasında önemli bir ilimiz, özellikle depremle ilgili ve eğitim süreçlerine dair.

Buyurun.

İSTANBUL İL AFET VE ACİL DURUM İL MÜDÜRÜ HALUK ÖZENER - Saygıdeğer Bakanım, Değerli Valim, değerli milletvekillerim; Profesör Doktor Haluk Özener, İl AFAD Müdürüyüm.

Sizin de ifade etmiş olduğunuz gibi, afet yönünden maalesef kırılgan bir yapıdayız hem ülkemiz özellikle de İstanbul, beklenen bir Marmara depremi var, bu depremde de İstanbul AFAD olarak Türkiye kapasitesinin yüzde 20'sine sahibiz hem eğitimler hem de akredite ekipler olmak üzere.

Bununla birlikte, sadece engelliler konusunda da yapmış olduğumuz çalışmalara kısaca değinmek istiyorum. 2025 yılında Cumhurbaşkanımızın tensipleriyle ilan edilen "Aile Yılı" sebebiyle 8.800 engelli vatandaşımızın ailesine, yakınlarına ulaşarak temel afet eğitimi verildi. Bununla birlikte de özel eğitim kurumlarında, rehabilitasyon kurumlarında, bakımevlerinde de ayrıyeten bireysel olarak yaklaşık 900 engelli bireyimize ulaşarak bu konuda eğitim verdik. Tabii ki bu sayılar baktığınız zaman, İstanbul'daki engellilerle mukayese ettiğiniz zaman az gözüküyor ama önceki yıllarla mukayese ettiğiniz zaman bu sayının artmış olduğunu görebiliyoruz. Önümüzdeki dönemlerde de bu sayının çok daha yukarıya çıkacağına inanıyoruz. Özellikle burada da bu fırsatı vermişken size tüm buradaki paydaşlarımıza sesleniyoruz: İstanbul AFAD'ın afet konusunda tüm engelli bireylere kapısı açık, her zaman destek olmaya hazırız.

Teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Tabii, AFAD'la bu çerçevede Komisyonda da kapsamlı bir programımız olmuştu ama iller bazındaki çalışmalar da çok kıymetli, bu noktada da bilgi akışını birlikte tesis edersek seviniriz.

Evet, Öznur, sporcu arkadaşlarımızdan sizinle başlayalım.

PARALİMPİK SPORCU ÖZNUR CÜRE GİRDİ - Sayın Bakanım, Sayın Valim, değerli milletvekillerim, değerli Komisyon üyeleri ve değerli misafirler; öncelikle burada olmaktan çok mutluyum. Her şeyden önce 2020 Tokyo Paralimpik Oyunları'nda aldığım gümüş madalyadan sonra size sarıldığım anı hatırlıyorum ve ondan sonraki zamanlarda da yaptığınız işler bizim için çok gurur verici çünkü her anlamda, her saniyede, sporcu olsun olmasın ne kadar özen gösterdiğinizizi ben açık yüreklilikle söylemek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum. Siz bizi gururlandırdınız.

PARALİMPİK SPORCU ÖZNUR CÜRE GİRDİ - Çok teşekkür ediyorum. Bunlar sizlerin önderliğinde, sizlerin çabalarıyla gelen başarılar çünkü hep söylüyoruz yani biz sporcular olarak kürsüye çıktığımızda madalyayı boynumuza takıyoruz ama orada tek değiliz, bunu da her zaman söylemekten gurur duyuyoruz. Arkada sizler gibi muhteşem insanlar oldukça ve bizler için çalıştıkça başarı her zaman kaçınılmaz olacak ki son 2024 Paris Paralimpik Oyunları şampiyonuyum.

Tabii ki birkaç noktaya değineceğim ama öncelikle, Bağcılar Belediye Başkanımız da buradayken küçük bir şey söylemek istiyorum. Biliyorsunuz, biz sporcular çok fazla antrenman yapma şansı yakalıyoruz ve antrenman yapmak zorundayız çünkü antrenman yaptıkça başarı geliyor ama bugün buraya geldiğimde bir asansör problemiyle karşılaştım. Şu anda sanırım mevcut 3 ya da 4 tane asansör vardı burada ki benim annem de burada bocce sporuyla uğraşıyor, birçok arkadaşımız burada.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, yukarıda karşılaştık.

PARALİMPİK SPORCU ÖZNUR CÜRE GİRDİ - Asansör sanırım dört beş aydır çalışmıyormuş, sadece tek bir asansör şu anda hizmette. Birçok sporcu asansör kuyruğuna girmek adına antrenmanı erken bırakıyor, asansöre biniyor çünkü aynı saatlerde çalışıldığında tek bir asansör olduğu için ciddi problem yaşanıyor ki biliyorsunuz Bakanım, siz yıllarca bizim için uğraştınız, antrenman bizim için her şey ve saati saatine yapmamız gereken durumlarda yarışmalar oluyor ve tek bir asansör oluyor olması da şu açıdan problem, Allah korusun, herhangi bir acil durumda...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Asansör şart, asansörün faydalarını konuşmamıza gerek yok ama çözmemiz lazım, Başkan çözüyor zannediyorum. Asansör elzem bir şey yani su gibi önemli burada.

PARALİMPİK SPORCU ÖZNUR CÜRE GİRDİ - Evet, Bakın, mesela 1 tane olmasa 2 tane olsa en azından, aksi bir durumda başka bir asansörün çünkü tahliyesi zor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, yok, burada su ve hava kadar kıymetli bu binada.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Şu an "Dört-beş ay." diye bir şey yok "Dört beş aydır asansörümüz yok." değil yani. Asansörümüz var, yaklaşık bir aydır bu problem var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne zaman çözüyoruz?

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Biz bütün asansörlerimizi değiştireceğiz zaten. Bunun da zaten siparişini verdik, özellikle bu asansörlerin çünkü burada asansörler çok yoğun kullanıldığı için zaten normal yerin asansörü gibi değil çok daha çabuk tahriş oluyor; hepsini komple değiştireceğiz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne zaman? Bir planlamamız var mı?

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Yani bir ay içinde asansörlerimizi değiştireceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir ay içinde.

Teşekkür ediyorum.

PARALİMPİK SPORCU ÖZNUR CÜRE GİRDİ - Çok teşekkür ediyorum Başkanım, zaten özellikle acil çıkış durumları için ben... Tabii ki anlık durumlarda tabii ki tolere edebiliriz, çok teşekkür ediyorum anlayışınız için de...

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Sağ olun...

PARALİMPİK SPORCU ÖZNUR CÜRE GİRDİ - ...ama acil durumlarda, tekerlekli sandalyede merdivenden indirme durumunda herhangi bir sporcunun veya engelli bir bireyin merdivenden düşüyor olmasının karşılığında da çok üzüleceğinizi bildiğim için de hani böyle bir söylemek istedim açıkçası.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Eyvallah, sağ olun.

Bizim sporcularımız şu an bu çalışmayı da biliyorlar zaten, direkt onlarla alakalıdır.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

PARALİMPİK SPORCU ÖZNUR CÜRE GİRDİ - Teşekkür ederim.

Başka bir diğer konu da biliyorsunuz, engelli sporcular, çoğumuz herhangi bir özgürlüğümüzü elde etmek adına bir süreçten geçiyoruz ve bu süreçte de yanımızda ailemizden refakatçilerimiz oluyor. Bu tarz durumlarda ise refakatçilerimiz bizim herhangi bir başarıya ulaşmamız adı altında bizimle beraber her gün antrenmana gidip geliyorlar ve sabahtan akşama kadar bütün vakitlerini bize ayırıyorlar. Bir tanesi benim ablam, biz anne ve kız engelliyiz. Şu anda benim annem de burada spor yapıyor ve hayalimiz, 2028 Los Angeles'ta anne-kız paralimpik oyunlarına katılmak. Ablam on yıldır annemle ilgileniyor, kardeşim benimle uzun süre ilgilendi; bu yüzden de iş istihdamı olmadı yani herhangi bir iş durumu olmadı, işe giremedi bize baktığı için. Bu konuda en azından engelli bireylerin, işte, sporcuların ya da refakat eden aile yakınlarının sadece sigorta başlangıcı olma ihtimali yüzde ne kadardır? Maaş değil ya da herhangi bir şey değil, sadece sigorta. En azından hani, genç yaşta annesine bakmak zorunda olan, babasına bakmak zorunda olan, kardeşine bakmak zorunda olan ki en büyük örneklerden biri benim çünkü benim kardeşim ve ablam bizimle ilgilenmek için herhangi bir işe dâhil olmadılar, sigorta başlangıcı olmadı. Acaba engelli sporcuların refakatçilerinin bir sigorta başlangıcı olma ihtimali yüzde kaç diye ben açıkçası böyle bir giriş yapmak istedim.

Çok teşekkür ederim böyle bir toplantı için de. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Buyur canım, buyur.

PARALİMPİK SPORCU YİĞİT CANER AYDIN - Paralimpik millî okçuyum ben de, Öznur'la takım arkadaşısıyız. Branşımızda dünya ve Avrupa şampiyonluklarına sahibim, aynı zamanda Türkiye Millî Paralimpik Komitesi uluslararası sporcu temsilcisiyim, ülkemizi uluslararası platformlarda temsil ediyorum, sporcularımızın geri bildirimlerini bu platformlarda iletiyorum.

Benim aslında bunları anlatmamın sebebi yani Türk spor tarihinde bir Yiğit varsa, bir Öznur varsa bunların aslında en büyük sağlayıcısı, bizim kullandığımız otomobiller. Ve otomobil almak maalesef eski zamanlara göre çok daha fazla zorlaşmaya başladı ve engelli sürücüler olarak, özellikle sporcular olarak aracımızla çok fazla ekipmanlarımızı taşımamız gerekiyor, tekerlekli sandalyelerimizi taşımamız gerekiyor. Biz tek başımıza yani birçok kez uzun yol yapıyoruz ya da İstanbul gibi erişilebilirliği zor olan bir şehirde yaşarken herhangi bir yere aracımızı koyduğumuzda sokaktan geçen birisinden yardım isteyerek tekerlekli sandalyemizi indirmelerini rica ediyoruz.

Tabii, şimdi, bununla alakalı, sürücü olma kısmında bile ben arkadaşlarımdan duyuyorum aslında, ben onların sözlerini dile getirmek istiyorum burada. Yani mesela ben tetraplejik bir bireyim, ellerimi kullanmakta biraz zorluk yaşıyorum ve araç alma konusunda çok büyük korkular yaşıyorlar. Yani bu konularda teşvik almaları gerekirken maalesef zorluklarla karşılaşılıyor. Ben

bununla alakalı mesela daha dün bir problem yaşadım: Şu anda kullandığım aracın, yurt içi muafiyetle aldığım bir aracın değişimini sağlamak için yurt dışından bir araç getirmek istiyorum çünkü beş yıllık süreç on yıla çıkarıldı ve yurt dışından almak şu anda daha mantıklı bir seviyeye geldi ve Yeşilköy Gümrük Müdürlüğünden aldığım randevu üzerimde şu an bir engelli araç olduğu için iptal edildi. Yani ben şu an aracım olduğu için hakkım olan bir şeyden yararlanamıyorum, bu da tamamen bilmiyorum, mevzuatın farklı şekillerde uygulanmasından mı kaynaklanıyor ya da bilgisizlikten mi kaynaklanıyor, bunun önü mü kapatılmaya çalışılıyor? Evet, biliyorum, çok fazla suistimal var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu bizim hukuk müşavirimiz bir incelesin.

Coşkun Bey, burada mısın?

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - Buradayım.

PARALİMPİK SPORCU YİĞİT CANER AYDIN - Bununla ilgili görüşmek isterim.

Yani ben açıkçası, özgüveni yerinde olan millî sporcu olmam sayesinde birçok ortamda saygı gören biri olmama rağmen bu tarz zorlukları yaşıyorsam diğer arkadaşlarımız neler yaşıyor, ben bunları tahmin bile edemiyorum.

Bunun haricinde, engelli sürücüler için ayrı bir düzenleme yapılmasını da aslında burada önerebilirim çünkü dediğim gibi, biz tekerlekli sandalyemizi bagajımızda taşıırken geniş bir araca sahip olmak durumundayız ya da aracın içinde elektrikli bir koltuk varsa bu kesinlikle lüks değil yani bu özelliklerin olduğu herhangi bir araç da maalesef Türkiye şartlarında çok pahalı seviyelerde olabiliyor. Bununla alakalı bence sürücüler için ayrı bir düzenleme yapılabilir ve bunun da denetlenmesi gerekiyor. Ben açıkçası, engelli bir sürücü olarak aracımı herhangi birisine vermiyorum ve bunun haricinde bir suistimal edilme durumu da olmuyor. Bununla alakalı daha fazla denetleme yapılmasını istiyorum açıkçası.

Bunun haricinde ben ayrıca üç yıldır tek başıma yaşıyorum ve oturduğum sitede engelli park yerine sahibim. Engelli park yeri olduğuna dair Türkçe ve İngilizce ibareler olmasına rağmen acının arkasına park ediliyor ya da engelli park yeri kullanılmıyormuş gibi sanki yani mesela ben gece 00.00'den sonra evime geldiğimde kesinlikle o park yerinde başka bir araç görüyorum. Bununla alakalı...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bununla ilgili çok şikâyet alıyoruz hakikaten. Bununla ilgili valiliklerimiz bir çalışma başlattılar, İstanbul Valimize de hatırlatalım bu vesileyle.

PARALİMPİK SPORCU YİĞİT CANER AYDIN - Yani özel mülk olduğu için alışveriş merkezlerinde ve site içinde herhangi bir şekilde biz kolluk kuvvetlerinden destek alamıyoruz. Yani ben bununla alakalı bir girişimde bulundum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onunla ilgili bir boşluk da var alışveriş merkezleriyle ilgili özellikle. Bu konuyu hem inceliyoruz hem de valiliklerimizin bazıları bununla ilgili bir hareketlilik başlattı hem yakın takip etme noktasında hem bu anlamda illerde farkındalık oluşturma noktasında il emniyet müdürlükleriyle. İnaniyorum ki burada mesafe alacağız.

PARALİMPİK SPORCU YİĞİT CANER AYDIN - İnşallah Bakanım.

Bunun haricinde...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Cezalar tabii, burada çok düşük.

PARALİMPİK SPORCU YİĞİT CANER AYDIN - Uygulanabilir olmalı aynı zamanda.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Engelli yerine park etme cezası çok sembolik, onun da artması gerekiyor aslında.

PARALİMPİK SPORCU YİĞİT CANER AYDIN - Aynen öyle yani benim evimde aracımı park edemediğim zaman sandalyeme ulaşıp aslında yani kendi mülküne bile ulaşamıyorum, böyle bir problem var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kabul edilemez bir şey bu kardeşim, kabul edilemez.

PARALİMPİK SPORCU YİĞİT CANER AYDIN - Bunun haricinde, biz, tabii, engelli sürücüler olarak park kartı kullanıyoruz çünkü geçmişte araç plakalarından "engelli" ibaresi kaldırıldı ve bence biz engelli sürücü olarak bu park kartını kullanmak zorundayız yani biz kendi hakkımıza sahip çıkmalıyız ve park kartını kullanmayanlar için de bence cezalar, yaptırımlar uygulanmalı. Hani bunları bu şekilde dile getirmek istiyorum.

Teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Türkiye İşitme Engelliler Derneği Başkanı Ali İsmet Öner.

TÜRKİYE İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ALİ İSMET ÖNER - Saygıdeğer Valim, Saygıdeğer Bakanım, saygıdeğer milletvekillerim, değerli Komisyon üyeleri; teşekkür ederim hepinize katılımlarınız için.

Türkiye İşitme Engelliler Derneği Başkanımı. Kamuya yararlı bir dernek. Tamamen sağır bir bireyim. Sağır topluma hizmet vermek için mücadele ediyoruz. Sadece sağırlar için değil, işitme engelliler, cihaz kullananlar, otizmliler, az görenler ve farklı engel grupları, zihinsel engelliler ve sağırlıkla beraber birçok farklı engel grubunu taşıyan kişilerle beraber çalışıyoruz, zorluklarını biliyoruz. Devletin üst kademesinden bir ricamız var sağır toplumuyla alakalı: STK'ler veya dernekler, federasyonlar, konfederasyonların hepsini tekrar bir araya toplayıp büyük bir çalışma yapıp bir kanun maddesi sunmasını istiyoruz. Bizim tabii ki burada çok zamanımız yetmiyor, çok fazla sorun var. En büyük problemimiz sağır toplumu olarak eğitim. Eğitim konusunda bir örnek verelim: Bir oğlum var, otizmlili. Onu okula götüremem yani götüreceğim bir okul yok. Kaynaştırma eğitimine verdiğimizde sağırın onunla beraber okuması kaynaştırmada sıkıntı yaşıyor. Otizmlili çocuk ile sağır bir bireyin de aynı yerde olması... Bir sağır da otizmi bilirse veya işaret dili bilmesi konusunda eğitim alabilirse ancak başarılı olabiliyor ama burada kaynaştırma eğitimlerinde otizmlili bir çocuk ile işitme engelli bir çocuğun veya sağır bir çocuğun gerçekten başarılı olma oranı çok çok az oluyor. Sadece sağır okullarında sağır okullarına özel bir eğitim modeli istiyoruz. Bu konuda ricalarımızı, isteklerimizi iletiyoruz. Bu konuda çözüm istiyoruz. Sağır okullarının tekrar sağırlara özel olmasını istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Zafer Çakmak, müzik öğretmeni kendisi.

Buyurun.

ZAFER ÇAKMAK - Öncelikle selamünaleyküm Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Aleykümselam.

ZAFER ÇAKMAK - Benim albinizm rahatsızlığım var. Sağlıkla alakalı benim bir durumum var. Mesela, benim gibi olan tüm albinize arkadaşlarımın... Benim bir kız kardeşim var, bir de yeğenim var. Şimdi, ben cildiye gittiğim zaman cildiyede bana şu geliyor: Kullandığım ilaçları bana özel olarak veriyor ama benim rahatsızlığım albinizm; bunu güneşte ve soğuk havalarda kullanmam gerekiyor. Bununla alakalı bir çalışmanız var mı acaba?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, SGK'den kim var?

SGK İSTANBUL İL MÜDÜRÜ HARUN SERTBAŞ - Sayın Bakanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

SGK İSTANBUL İL MÜDÜRÜ HARUN SERTBAŞ - Sayın Bakanım, Sayın Valim, değerli hazırın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizim bu tür ilaçları karşılamamız, biliyorsunuz, Sağlık Uygulama Tebliği esaslarına göre yapılmaktadır. Birtakım kozmetik ürünler ancak belli şartlarla karşılanabiliyor. Bu zannediyorum özel bir ilaç ya da bilemiyorum. Ben kendisinden o bilgileri alayım efendim, detay hakkında çok fazla bilgim yok. Sağlık Uygulama Tebliği esasları çerçevesinde karşıladığımız bir ilaç türü olabilir. Ben kendisine bilgi vereceğim efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir takip edelim. Bununla ilgili ne yapabiliyoruz bir araştıralım, çözebilirsek tabii ki çok iyi olur.

SGK İSTANBUL İL MÜDÜRÜ HARUN SERTBAŞ - Peki efendim, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ederim.

ZAFER ÇAKMAK - Bakanım, çok teşekkür ederim.

Öncelikle, bir de Bağcılar Devlet Hastanesinde mesela... Biz de çok göz ağrısı oluyor mesela benim gibi olanlarda çünkü az gördüğüm için bir yere odaklanarak baktığım zaman işte kafamızda titreme falan oluyor. Acile gittiğimizde mesela bize şu da sorun olarak geliyor: "İşte, burada, acilde göz doktorumuz yok." diyor. İlla ben değil, başka bir arkadaş da gitse, sağlıklı bir insan da gitse göz ağrısı olduğunda bizi başka yere yönlendiriyorlar ve orada tekrardan kalıyoruz yani bir damla bile dökülmüyor. Mesela bunlarla alakalı da bir çalışma olursa çok teşekkür ederim.

Öncelikle Allah razı olsun diyorum.

Hayırlı cumalar.

Saygılar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Özlem Hanım, buyurun.

MÜZİK ÖĞRETMENİ ÖZLEM ERTEN - Teşekkür ederim.

Öncelikle hoş geldiniz şehrimize.

Ben Millî Eğitim Bakanlığında on yedi yıldır müzik öğretmenliği yapıyorum. Aynı zamanda Odeon Oda Korosu isimli bir görmeyen ve gören arkadaşlarımızdan oluşan bir koronun şefliğini yapıyorum. Yani bir sanatçı olarak aslında buradayım.

Eğitimden gireceğim konuya. Yani sanatçı olarak bir müzik eğitiminden geçerken biz bazı sorunlarla karşılaşılıyor. Bunların en önemlisi nota sorunu. Biraz önce başka görme engelli arkadaşlarım söylediler. Biz kitaplara herkesle aynı anda erişmek istiyoruz. Bizde eğitim sürecimizde notalara erişmek istiyoruz. Notalara ne yazık ki erişemiyoruz. Ben görme engelli bir koro şefi olarak, çok sesli bir koro şefi olarak oradaki arkadaşlar için notaları kendim üretmek zorunda kalıyorum. Braille nota kullanıyoruz biz görme engelliler olarak, braille yazının bir başka versiyonu diyebiliriz ve eğitim hayatında da konservatuvarlara giden arkadaşlarımız notaya erişemediği için mesela enstrüman öğretmenleri tarafından kabul edilmeyebiliyorlar bazen. "Ben bu enstrümanı sana nasıl öğreteceğim?" ya da "Ben sana nasıl şan öğreteceğim?" diyebiliyor çünkü öğrencinin notası yok. Aynı, görme engelliler için bir Millî Kütüphanemiz olduğu gibi bir nota kütüphanemizin de olması gerekiyor. Başka ülkelerde bunların örnekleri var, aslında ülkemizde de var. Eğitimde Görme Engelliler Derneği tarafından Engelsiz Nota Kütüphanesi şu anda bu konuda hizmet vermeye çalışıyor ama tabii ki bunlar çok bireysel çabalar, yeterli olmuyor ne yazık ki hepimize yetemiyor.

Bunun yanı sıra, ben spor alanında çok fazla desteklendiğini düşünüyorum engelli insanların, bu çok güzel bir şey ancak sanat alanında bu kadar destek alamadığımızı düşünüyorum yani konservatuvarlarımızda okuyan çok yetenekli görme engelli ya da başka engelleri olan insanlar vardır, ben görme engellileri tanıdığım için onlar adına konuşabiliyorum. Ne yazık ki hani, paralimpik gibi bir şey olmadığı için sanatta, böyle bir yarışma alanı olmadığı için bu arkadaşlarımızın yetenekleri aslında çok da fazla ön plana çıkamadan sıradanlaşıp gidiyor. Türkiye'yi yurt dışında temsil edebilecek nitelikte şancı insanlar ya da enstrüman çalan insanlar çıkabilir Türkiye'den, engelli insanlar çıkabilir ve ülkemizi temsil edebilir. Ben bu konuya biraz eğilmenizi istiyorum, rica ediyorum.

Onun dışında, tabii, eğitimden başlıyor bunun temeli. Şimdi, engelli bir çocuk, görmeyen bir çocuk bir sanat kurumuna girdiği zaman hocalar şöyle bir şey diyebiliyorlar ona: "Ben sana nasıl eğitim vereceğimi bilmiyorum." Ben de beş yıldır otistik çocuklarla çalışıyorum bir müzik öğretmeni olarak, hepsi birbirinden bambaşka ama hiçbirine demedim ki "Ben bu çocuğa nasıl bir eğitim vereceğimi bilmiyorum." gerekirse okuyorum, gerekirse ailesiyle konuşuyorum, gerekirse öğretmenle konuşuyorum. Yine, görme engelli insanların da artık bu ayrıştırmayla karşılaşmamaları gerekiyor, özellikle sanat eğitiminde, müzik eğitiminde.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkürler.

Nerede öğretmenlik yapıyorsunuz acaba?

MÜZİK ÖĞRETMENİ ÖZLEM ERTEN - Hamit İbrahimiye Özel Eğitim Uygulama Okulunda.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Memnun olduk. Teşekkür ediyorum.

Sanırım bu nota konusunun sahibi olarak Kültür ve Turizm Bakanlığımıza bizim bu konuyu iletmemiz gerekiyor. Başka bir mecra var mı onunla ilgili? Çünkü üniversite boyutu da YÖK olabilir ama yine sanki nota konusunda çalışmayı Bakanlığın ilgili genel müdürlüğünün ya da birimleri yapması gerekiyor.

Ben Başkan Vekili olarak mikrofonu aldım, sizlere konuyu anlatayım. Bakanımızın bir röportajı var galiba, onun için kısa bir süreliğine ayrıldı.

Buyurun.

SANATÇI KERİM ALTUNOK - Ben de İstanbul Büyükşehir Belediyesinden emekli bir hukukçuyum, hukuk doktoruyum. Aynı zamanda sanat vesilesiyle buraya davet edilmiş olduk, Özlem Hocamız yanımda, ikiz kardeşim Selim Altunok yanımda.

Şimdi, demin Özlem Hocamızın belirttiği birey notayla ilgili şöyle bir sıkıntı yaşanabiliyor, özellikle Millî Eğitimde dinleyen üstatlarımıza ben bunu iletmek istiyorum. Şimdi, bir eğitim kurumuna görme engelli çok yetenekli bir müzik öğrencisi aday geldiğinde, bireyin eğitiminde gerek körler okullarında gerekse kaynaştırma eğitiminde genelde yeterince birey nota eğitimi alamadığı için bu arkadaşımız oradaki enstrüman öğretmeninin önüne aslında bir anlamda donanımsız olarak geliyor. Çok yetenekli, kulağı süper ama hoca diyor ki "Ben sana buradaki, o kitaptaki bir sürü detaylı notaları nasıl öğreteceğim? Bunları sana tek tek okusam olmayacak, çalsam notaları teke tek söyleyemeyeceğim." Bu yüzden aslında körler okullarında ve kaynaştırmadaki birey nota eğitimine ağırlık verilmesi lazım. Ben bu konuda bir çalışma yaptım aslında onu söyleyeyim. Pandemi döneminde dokuz saatlik bir birey nota eğitimi hazırladım ve bunu Youtube'a koydum. Bakın, o dönemde Millî Eğitim Bakanlığına ulaştım, dedim ki: "Ben bunu hazırladım, bundan başka bir örnek de göremiyorum şu an ülkemizde. Bunu ben sesli eğitim olarak paylaşmak istiyorum Millî Eğitimde." Ama daha sonra bana bir dönüş olmadı. Burada tekrar sizleri bulmuşken hatırlatmak istiyorum. Bu konuda hiçbir telif beklentim yoktur. Hatta şu anda zaten ülkemizdeki birçok görme engelli çocuğa sahip olan aileler bana ulaşip bu eğitimden faydalanıp teşekkür ediyor ama ben bunun daha yaygın olması için Millî Eğitim şeklinde, formatında sunulmasını da arzu ediyorum, yoksa biz görme engellilere bir şekilde ulaştırıyoruz. Bunu arz etmek istedim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Eğitim boyutu MEB ve YÖK, ayrıyeten de Kültür ve Turizm Bakanlığı bu konunun sahibi olarak kayıtlara geçsin.

SANATÇI KERİM ALTUNOK - Müsaadenizle, yine davetler arasında ikiz kardeşim Selim Altunok var, hemen o da 1-2 cümle ekleyecek buna.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tabii, buyurun.

SANATÇI SELİM ALTUNOK - Efendim, ben de korumuzdan biraz bahsetmek istiyorum. Bilmiyorum duydunuz mu, hani, demin Özlem Hoca söyledi ama oda korusu şu anda Türkiye'de ve dünyada tek şefi engelli olan, görme engelli olan ve üyeleri de görme engelli ve gören tek koro. Biz kendi yağımızla kavrulmaya çalışan bir koroyuz, çok sesli müzik yapıyoruz. Bakırköy'de bile, bakın, Bakırköy koskocaman bir ilçedir, biliyorsunuz, bir tane başka bizim gibi çok sesli bir koro yok yani görenler arasında dahi çünkü çok zor bir iş. Herkes, tamam, Türk müziği korusu, halk müziği korusu kurabiliyor, az bir bilgiyle de bu işi yapabiliyor ama çok sesli koro çok meşakkatli bir iş. Üç senedir çalışıyoruz koro olarak. Bize şu anda Sakatlar Derneğimiz, Türkiye Sakatlar Derneği Bakırköy Şubesi mekânını açmış durumda, yoksa yerimiz yok bizim. Birçok imkânlarımız sınırlı, kendimiz bazen hani cebimizden harcayıp çalışma yapıyoruz. Hocamız, Özlem Hoca hafta içi ders veriyor, ondan sonra, cumartesi günü Ümraniye'den kalkıp 3 vesaitle Ataköy'e geliyor ki burada koroyu çalıştırmak için gönüllü olarak. Şimdi böyle bir koroya sahip çıkılması gerektiğini söylüyorum. Sizler Komisyon olarak, sizler Millî Eğitim olarak, sizler sanata değer verecek yetkililer olarak bu engelli korosuna bir dikkat sarf ederseniz çok iyi olur. Biz zaman zaman Ankara'ya da geliyoruz, festivallerde, işte, üniversitelerde konserler veriyoruz ve çok büyük bir heyecanla çalışıyoruz.

Bakırköy'de bakınız, halk eğitim merkezinde çalışıyorduk, halk eğitim merkezi kapandı, Yeşilköy'e taşındı, bütün engelliler, oradaki müzisyenler ve diğer kurs alanlar böyle bir kaldık ortada, şimdi gidemiyoruz çünkü Yeşilköy biraz ters kalıyor. Bu Bakırköy Halk Eğitim Merkezinin tekrar Bakırköy'e dönmesi lazım, bunu da not almanızı rica ediyorum Komisyon olarak.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyorum.

Bu Millî Eğitimdeki şube müdürümüze ben şeyi sorabilir miyim? Halk eğitim merkezlerindeki bu eğitimlerde mesela, engellilerle alakalı da taşıma hizmeti yapma konusunda bir mevzuat engelimiz var mı böyle bir mağduriyet oluştuysa?

İSTANBUL İL MİLLÎ EĞİTİM ŞUBE MÜDÜRÜ ZEYNEP AYDIN - Sayın Vekilim, onların taşıma hizmetleri de sağlanmaktadır, bu hizmeti sağlıyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - O zaman bu konuya bence bir bakabilirsiniz.

İSTANBUL İL MİLLÎ EĞİTİM ŞUBE MÜDÜRÜ ZEYNEP AYDIN - Ben hocamın okulunu, Hamit İbrahimiye'yi aldım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - İşte, "Halk eğitim taşınınca gidilemiyor." deniliyor, benim bildiğim de böyle bir taşımalı...

İSTANBUL İL MİLLÎ EĞİTİM ŞUBE MÜDÜRÜ ZEYNEP AYDIN - Biz Özlem Hocamla Sayın Vekilim, müsaadenizle bir irtibata geçelim hem korosuyla ilgili bir bilgilendirme alalım hem de bu yapılmış olan işlemlerle, taşıma hizmetini de tekrar devam ettirelim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkürler, sağ olun.

İSTANBUL İL MİLLÎ EĞİTİM ŞUBE MÜDÜRÜ ZEYNEP AYDIN - Biz teşekkür ederiz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Buyurun.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ BİLGİSAYAR İŞLETMENİ İLGİN AYDINOĞLU - Merhaba, İstanbul Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi adına buradayım, aynı zamanda, Eğitimde Görme Engelliler Derneğinde Yönetim Kurulu Üyesiyim. İstanbul Üniversitesinin Engelli Öğrenci Biriminde koordinatörüm, sorumlu olarak çalışıyorum.

Üniversitemizde 90 civarında engelli öğrenci var şu anda. Ancak her yıl üniversiteye kayıt yaptıran örgün öğrenci sayısı azalıyor, kazanan öğrenci sayısı da azalıyor dolayısıyla açık ve uzaktan eğitime giden öğrenci sayısında ciddi bir artış var yani 90 civarında örgün öğretimde öğrenci varken yaklaşık 8 bin civarında açık ve uzaktan eğitimde öğrenci var. Bu durum engelli olmayanlarda da böyle. Ancak burada temel sorunumuz erişilebilirlikten kaynaklanıyor yani üniversitenin mekânlarının -bütün üniversiteler için söylüyorum- ders içeriklerinin ve diğer ortamlarının erişilebilir olmamasından kaynaklanan durumlar söz konusu, bu, önemli bir durum.

Bunun dışında, engelli öğrenci birimlerinin bütçesi yok, bunlara bütçe verilmiyor dolayısıyla yapılacak uyarlamalar ya da erişilebilirlik düzenlemeleri için biz üniversitemizden destek alıyoruz ama üniversitenin de belli bir bütçesi var ve onu bazen engelli öğrenci birimine kanallandırmak çok kolay olmuyor.

Bunun dışında, YÖK'ün son yıllarda yaptığı "bayrak yarışları" adı verilen mimari, sosyal gibi alanlarda erişilebilir olan kurumlara, üniversitelere verdiği bir bayrak yarışı ödülleri var. Popüler bir şey ancak...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, Komisyonumuzda bayağı gündem oldu, eleştirilerimiz de oldu çünkü... Kısa bilgi vereyim isterseniz.

Bizim de Komisyonumuzda Başkent Üniversitesinde Engelli Öğrenci Biriminde görev yapan Esra kardeşimiz, komisyon uzmanlarımızdan birisi, bu konuları da yakından takip ediyormuş, YÖK temsilcilerimize bu konuda sorularını bayağı zor şekilde sordu; raporlarımıza bayağı kapsamlı girecek başlıklardan biri olacak.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ BİLGİSAYAR İŞLETMENİ İLGİN AYDINOĞLU - Ben şunu ekleyebilirim bu konuyla ilgili: Erişilebilir ödülü alan yerler erişilebilir değiller, bunu söyleyebilirim açıkça. Dolayısıyla, burada bence bağımsız...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Alt başlıkları varmış galiba ama böyle üniversiteler bunu genel bir erişilebilirlik ödülü gibi, bayrağı gibi... Yoksa işte kütüphanesine erişilebiliyorsa, başka alt...

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ BİLGİSAYAR İŞLETMENİ İLGİN AYDINOĞLU - Bina, bina...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet bina, bina...

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ BİLGİSAYAR İŞLETMENİ İLGİN AYDINOĞLU - Bina, bina yapılabiliyor. Bir bina aldıktan sonra üç yıl başvuramıyor tekrar, gelmiş gibi lanse ediliyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ama gelmiş gibi lanse edildiği söylendi evet.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ BİLGİSAYAR İŞLETMENİ İLGİN AYDINOĞLU - Burada olması gereken bence üniversitelerin bunların fotoğrafları çekip göndermek yerine, bağımsız bir kurulun gerçekten oranın, o mekânın erişilebilir olup olmadığını denetlemesi bence bu konuda. Yani İstanbul Üniversitesinde çalışan birisi Başkent Üniversitesine gidip bakmalı, denetlemeli "Hakikaten orası erişilebilir mi?" diye. Çünkü bunun standartları var, TSYS'de de var, Aile Bakanlığı standartları var, Birleşmiş Milletlerin standartları var. Bu standartlar belli, bu çerçevede değerlendirilmesi yapılabilir kolaylıkla diye düşünmekteyim; bu açıları da önemli.

Bunun dışında, Eğitimde Görme Engelliler Derneği Yönetim Kurulu üyesi olarak da oldukça fazla öğretmen üyemiz var ve burada da "web" erişilebilirliği çok önemli. Yani Türkiye'de "erişilebilirlik" dendiği zaman akla hep rampa ve mimari düzenlemeler geliyor ama pandemide de gördük ki "web" erişilebilirliği çok çok önemli. Yani pandeminin ilk üç haftasında Cumhurbaşkanımız ve Sağlık Bakanımız o gün "mavi ekran, turkuaz ekran" dediğimiz yerden verileri verirken işaret dili olmadığı için alt tarafta birçok sağır kişi pandemiden haberdar olamadı, belki de bu yüzden kayıplar yaşadık; bilmiyoruz bu kısmı. Bunun dışında, görme engelli öğretmenlerde özellikle "web" erişilebilirliği şu açıdan önemli: Bilgiye erişemiyorlar. Örneğin, son bu arada, kasımdaki beş günlük arada öğretmenlerden modüle girip oradan değerlendirme yapmaları istendi fakat bu modül erişilebilir değildi ve derneğimiz bu konuda bakanlıkla iletişime geçti, kısmen de olsa bir çözüm bulundu ama geçici bir çözümdü bu. Önemli olan içeriklerin ve sitelerin erişilebilir şekilde tasarlanması. Bununla ilgili bir yönetmelik de çıkarıldı. Dolayısıyla bunun iyi denetlenmesi gerekiyor, testlerinin körlerle beraber yapılması gerekiyor, "Biz olmadan bizsiz asla." diye bir mottomuz var, bunun uygulanması ve kurgulanması gerekiyor. Eğer "web" sitesi tasarlanırken, evet kriterler var ama erişilebilir olup olmadığının da körler yani doğrudan kullanıcılar tarafından denetlenmesi gerektiğini düşünüyorum. Eğitim demişken, bunlar bu şekilde. Büyükşehir Belediyemizin Başkan Vekili de burada, Engeller Müdürlüğü de iyi çalışan bir belediye. Okullara da eğitime gidiyor birimleri ancak bu okullara giden birimin anlattığı bir metin var. O metin engelliye doğru şekilde anlatmıyor, ajitasyon içeriyor. Dolayısıyla bizler Eğitimde Görme Engelliler Derneği olarak, ben Engelsiz Erişim Derneğinin de üyesiyim, belediyemizle görüştük ama verimli bir çalışma olmadı. Bu metin maalesef değişmedi, değiştirilemedi. Dolayısıyla, eğitimin okullarda öneminin engelliler açısından da hem engelli erişilebilirliği açısından hem de okuldaki engelli olmayan bireylerin engelli kişileri daha doğru tanıması, daha doğru haklarının anlaşılması açısından doğru şekilde anlatılması, doğru metinle, hak temelli perspektifte olan bir metinle anlatılması gerektiği düşünüyoruz. Dolayısıyla anlatılan o anlatılan metnin isterseniz bizim yine danışmanlığımızda ya da desteklerimizle ya da başka fikirlerle değiştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bunlar çok çok çok önemli yani okullarda doğru şekilde anlatalım ki ilerideki yıllarda doğru bilince sahip bireyler yaşasınlar ve karar verici konuma geldiklerinde bizler daha rahat edelim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyorum.

Antrenörümüz, ilk millî kıdemli antrenör sayın Murat Öz'e verelim mikrofonu, sonra devam edeceğiz arka taraftan.

MİLLÎ OKÇU MURAT ÖZ - Sayın Bakanımız, Valimiz ve değerli Komisyon üyelerimiz; hepiniz Engelliler Sarayı'mıza hoş geldiniz. Ben doğma büyüme Bağcılarlıyım. 1984 senesinde buraya taşınmışız, ben de burada doğdum. Ben çocukluğumu bu bölgede geçirdim. Kısa bir hikâyemden bahsetmek istiyorum. Benim çocukluğumda şu an Engelliler Sarayı'nın olduğu yer, yan tarafta engellilere yönelik olan havuzun olduğu yer araziydi. Biz burada çocukluğumuzu top oynayarak geçirdik. Ben 22 yaşında engelli

oldum. Bir kaza sonrasında tekerlekli sandalye kullanmaya başladım. Omurilik felci olmuştum. Daha sonrasında okçuluk sporuna başladım. Millî Takım'a seçildim ve Türkiye derecesi de yaparak 2014 senesinde Avrupa Okçuluk Şampiyonası'nda takım 4'üncüsü oldum. Daha sonrasında, devlet memurluğu sınavlarına girerek devlet memuru oldum ve Bağcılar'da ikamet eden bir engelli okçu olarak Bağcılar Belediyemize o zaman okçuluk branşıyla alakalı bir proje sundum ve o dönemin Belediye Başkanının uygun görmesiyle Bağcılar Belediyesinde okçuluk branşını açarak ben de Engelliler Sarayı'nda görevime başladım. Şu anda Engelliler Sarayı'mızda 2.500'ün üzerinde öğrencimiz haftalık terapi ve ders almakta. Ben de bugün sabah hepimiz programa başlamadan önce, 4'üncü katta antrenman sahasını dolaştığınız yerde okçuluk antrenörlüğü derslerimle bugüne kadar 50'nin üzerinde hiç evinden çıkmamış olan bedensel engelli öğrencilerimize okçuluk dersleri vererek hepsini lisanslı seviyeye getirdik ve yarışmalara da birçoğunu götürdük. O takımımızla beraber bugüne kadar 10'a yakın Türkiye derecesi ve kupası, İstanbul'da bireysel dereceler kazandık. Bizim şu anda Belediye Başkanımızın da bize sağladığı desteklerle ve ekibinin bize sağladığı olanaklarla beraber 11'in üzerinde bedensel engellilere yönelik branşımız var burada. Sizleri de burada görmekten dolayı, bu önemli toplantıyı burada yaptığınız için çok teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bizim de okçuluk branşıyla alakalı, evet, bizim yukarıda güzel bir tesisimiz var ancak İstanbul'un her bölgesinde, her belediyede böyle güzel tesisler bulunmamakta. Bundan dolayı sizin aracılığıyla İstanbul'da diğer ilçelerin de böyle olanaklara sahip olmasını, bedensel engelli arkadaşlarımızın ulaşım problemi yaşamadan antrenmanlarını düzenli olarak yapmasını canı gönülden istiyorum. Eğer bedensel engelliler, bedensel engelli arkadaşlarımız ulaşım problemi yaşamadan kamu hizmet sağlayıcıların iyi olanak sunma sonrasında nasıl dereceler elde edeceğini şu an aramızda bulunan Öznur arkadaşımız, Yiğit Caner arkadaşımız, yanımızda bulunan Emrah arkadaşımız gibi nice dereceli, Hamide arkadaşımız gibi, olimpiyatta paralimpik oyunlarda derece yapan arkadaşlarımızı ülkemize değer olarak kazandıracağımızı gerçekten görüyoruz ve hissediyoruz.

Bu sebepten dolayı tekrar size tesislerimize hoş geldiniz diyorum ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkürler, sağ olun.

Biz de ziyaret ederken çok duygulandık. Öznur da buradayken söyleyeyim: Küçük kızlarımızın hepsi, bir kızımız, evet, Öznur'u kendisine örnek aldığını söyledi.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

SARIYER BELEDİYESİ BAŞKAN YARDIMCISI HÜSEYİN COŞKUN - Evet, çok kıymetli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sarıyer Belediyesi Başkan Yardımcısıyım. Söyleyeceğim, katkı sunacağım konu herhâlde Türkiye'de bir ilk, burada kendini ifade eden arkadaşların dışında kendini ifade edemeyen, ağır derecede ve orta derecede birçok yurttaşımız var. Biz Sarıyer Belediyesi olarak (EÇADEM) Engelli Çocuk ve Ailelerine Destek Merkezini 2014'te açarak aslında şunu yapmaya çalışıyoruz: Bir uçağa biniyorsunuz, hostesin bir sunumu oluyor biliyorsunuz, ilk önce oksijen maskesini anne ve babanın takmasını istiyor, sonra çocuğun takmasını istiyor. Burada ifade etmek istediğim şu: Öyle ya da böyle bütün kurumlarımız, belediyelerimiz, bakanlıklarımız kendini ifade edebilecek, sporunu yapacak, sanatını yapacak bireylere destek oluyorlar ama bunlardan hiç yararlanamayacak, istesiniz de yararlanamayacak yurttaşlarımız var. Bu merkez 18-35 yaş arasındaki yurttaşlarımıza hizmet veren bir kurum. Ben Feyzullah Başkan'a çok teşekkür ediyorum, ondan yerel yönetim anlamında çok şeyler öğreniyoruz, öğrenmeye de devam edeceğiz. Her iş bir hikâyeye başlıyor kıymetli katılımcılar. Burada da o annelerin ve babaların, "Çocuğumuzu yani seviyesi ileri düzeyde olan çocuğumuzu bırakacağımız saatlik, yarı zamanlı, tam zamanlı bir yer olsaydı da biz bıraksak, işte pazara gitsek ya da diğer çocuğumun okulunun veli toplantısına gitsek." denen bir hikâyeden başladı ama gelin görün ki 80 kişiye kadar çıkan bir kapasitemiz var. 80 kişiye 30 personel yani aslında 1 yurttaş 2 ya da 3 personel, eğitmen ya da öğretmen bu düzeyde olan yurttaşlara vermek zorundasınız. Dolayısıyla da burada öneri olarak norm kadrolarda, istihdamda, kamuda, özelde hiç sorun değil, ergoterapist, fizyoterapist, psikolog ve psikiyatristlerin de istihdam edilmesi noktasında ciddi bir açık var, buna dikkat çekmek istiyorum.

İkincisi de, bize gelen bilgilerde tüm yurttaşlarımızın yani dezavantajlı grupta olan tüm yurttaşlarımızın kendilerine özel alanlar olmasını ya da özel davranılmasını istemiyorlar. Dolayısıyla da toplumda kim varsa, herkesle eşit bir şekilde yaşamak, otobüse binmek, kaldırımda yürümek, hatta kamp yapmak, eğlence yapmak, özel yerler değil, birlikte yapabilmeyi, bunu kendine ilke edinmiş politikaların hayata geçmesini istiyorlar.

Bu anlamda da bir önerim olabilir, son söz olarak: Yapılacak olan yaz kampı, kış kampı hiç önemli değil, aileleriyle birlikte dezavantajlı grupların kamp yapmalarının faydası var, bilimsel olarak da bu açıklandı, kabul edildi. Biraz önce söylediğimiz, bizim EÇADEM hizmetimizi de Koç Üniversitesiyle birlikte yapıyoruz. Çok güzel hizmet ama gelin görün ki yetersiz kalıyoruz, sayısal olarak, fiziki koşullar olarak yetersiz kalıyoruz. Bunun diğer tüm belediyeler ya da bakanlık düzeyinde de ele alınmasında fayda var çünkü kendini ifade edemeyen birileri var ve onların farkına varmak zorundayız.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkürler, sağ olun.

Buyurun.

PROF. DR. NALAN ÇAPAN - Değerli Komisyon üyeleri, sevgili Başkanımız; çok teşekkür ediyorum. Ben İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesinden Fizik Tedavi öğretim üyesiyim. Aynı zamanda Engelli Uygulamalar Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu üyesiyim. Engelli öğrencilerle ilgili vurgulamalar yapıldı, tekrar etmek istemiyorum ama gerçekten özellikle erişilebilir sınavlar, sistemler ve dersler olmadığı için maalesef, engelli öğrenciler artık üniversiteleri on-line olarak, katılmadan, uzaktan eğitimle tamamlamaya çalışıyorlar. Buna, erişilebilir üniversitelerin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca, ben bir fizik tedavi uzmanı olarak engelli çocuklarla ve engelli erişkinlerle birlikteyim ve onların rehabilitasyonu ilgileniyorum. Çok ciddi problemler var ama en önemlilerinden biri, bu hastaların bize erişimindeki zorluklar. Dolayısıyla belki bunlarla ilgili merkezlerin çoğaltılması gerekiyor yani standart merkezler oluşturulması ve bunların raporlandırılması, sağlık raporlarının da standartlaştırılması gerekiyor. Bunlar için hekimlerin de eğitimden geçmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü hastalar bizden geliyor, belli bir oran alıyor, başka bir hastaneye

gidiyor, oradan başka bir oran alıyor ve bunlar da ciddi problemlere, tekrarlayan raporlamalara sebep olabiliyor. Bu konuda belki standart bir eğitim sisteminin oluşturulması, hastanelerde bunlarla ilgili gönüllü olmayan, ücretlendirmeye tabi hekimler tarafından bu raporların düzenlenmesinin belki bu eğitimi almış hekimler tarafından faydalı olacağını düşünüyorum.

Aynı zamanda, yine bir öğretim üyemiz Elif Hanım'a da izninizle söz vermek istiyorum raporlandırmayla ilgili.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkürler, sağ olun.

Buyurun.

DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF TARİHÇİ ÇAKMAK - Teşekkür ederim.

Değerli Başkan Vekili ve Komisyon üyeleri; ben de bu toplantı için ve davet için sizlere teşekkür ediyorum. Ben de İstanbul Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışıyorum.

Nalan Hocamın belirttiği şeyi kısaca açıklayarak vurgulamak istiyorum ben de. Burada belirtilen derneklerin, vakıfların belirttiği birçok sorunun ana konusu engelli sağlık kurulu raporları ve bunlar üzerinde FTR hekimi olarak bizler büyük sorumluluk alan hekimlerimiz sağlık kurullarında ve bu sorumluluklar alınırken bunların tam bir standardizasyonunun olmadığını, rapordan rapora birçok şeyin değişebildiğini görüyoruz. O yüzden, mutlaka bir iş sağlığı uzmanlığı, iş güvenliği uzmanlığı, iş sağlığı uzmanlığı gibi, FTR'de de ve diğer bütün bölümlerde de sağlık kurulu raporlanması, bir uzmanlığın olması, eğitimin bir standardizasyonun olması, belki bir sertifikasyon programının olması değerli olabilir ve bu sertifikayla birlikte sağlık kurulunda görev alırsa hekimler, standart olacağı için bir rapor da hak kayıpları azalacaktır engelli vatandaşların hem çocukların hem yetişkinlerin. Bununla ilgili de engelli sağlık kurulu raporu düzenlemek ciddi zaman, emek isteyen ve kapsamlı -günlük yaşam aktivitelerini, bağımsızlığını, fonksiyonlarını-değerlendirme isteyen bir muayene şekli. Buna verilecek emeğin de bir şekilde süre, performans şeklinde teşvik edilmesi gerektiğini düşünüyoruz; bunu öneri olarak sunmak istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Çok kapsamlı olarak ele aldığımız başlıklardan biri olduğundan emin olabilirsiniz, belki tutanaklardan da takip etmişsinizdir. Buyurun.

PARA BİLEK GÜREŞİ SPORCUSU MUHAMMET MEHDİ AYDAR - Öncelikle, hepiniz hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Benim söylemek istediğim konu şu: Son zamanlarda hastanelerde engelli insanlara gereken engelli oranı verilmiyor, herkesin engelli derecesi düşürülüyor, kimseye hak ettiği, uygun engel oranı verilmiyor ama tabii ki bu, bizim insanımızla da alakalı, son zamanlarda bu Covid'den sonra hastalıklar çoğaldığı için her önüne gelen rapor aldı. Mesela, örnek vereyim, Ahmet adında birisi var, bir gözü görmüyor, bu, özel hastanelerde göz çizdirme ameliyatı olsa gözü görecektir ama bu vatandaş gidiyor, bir gözü görmediği için engelli raporu alıyor yani bunun önüne geçilmesi lazım. Mesela, en basitinden bir örnek vereyim: Ben üç sene önce bir arkadaşla tanıştım, kaza geçirmiş, bir ayağı kamyonun altında kalmış, doktorların yaptığı operasyonlara ve müdahalelere rağmen ayağını kurtaramamışlar, arkadaşın bir ayağını kesmişler; bir ayağı var, bir ayağı yok, üçüncü derece engelli, normalde raporunun en az 70-80 olması lazım, koltuk altı baston kullanıyor ve bu çocuğa yüzde 40 verilmiş. Yani sizden ricam, bunu Sağlık Bakanlığına ve hastanelere söylemenizi istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz, kayıtlara girmiş oldu.

Buyurun.

SILA NUR YAZICI - Merhabalar. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Özel Eğitim Öğretmenliği öğrencisiyim ve aynı zamanda da Özel Eğitim Kulübü Başkanı olarak buradayım.

Genel sorunlara bizden önceki konuşmacılar bol bol değindi ama benim bahsetmek istediğim bir sorunumuz var, bizimki birazcık özel. Üniversitemiz ve yurdumuz arasındaki bir tane ring hattımız yok. Bu, bu zamana kadar herhangi bir sorun teşkil etmiyordu ama şöyle bir şey var ki bu sene yurdumuzda görme engelli arkadaşlarımız var ve buna rağmen bir ring hattımız yok ve...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Büyükhşehirden burada başka kimse var mı acaba? Bu talebi eğer not alırsanız memnun oluruz.

Teşekkür ediyorum.

Hattı bir daha tam olarak söyler misiniz?

SILA NUR YAZICI - Hat HT19 olarak geçiyor ama herhangi bir şekilde yurdumuza uğramıyor ve yurdumuzun şu şekilde mimlenmesi var: Bir sürü kaza geçirdik, geçen hafta ben ölümden döndüm, bire bir yaşadım, benden bir ay önce bir arkadaşımıza araba çarptı, geçen yıl aynı şekilde iki arkadaşımıza tır çarptı ve gerekli önlemler alınmıyor. Hani görme engelli arkadaşımızın birincil bir yetersizliği var ve ikincil bir yetersizliğin oluşmasını istemiyoruz.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, Büyükhşehirden not aldılar. Sayın Valimiz Hanımefendi, takip ederseniz, önemli.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ ÖĞRENCİ TEMSİLCİSİ ABDULLAH DENİZ AZİZOĞLU - Öncelikle, eğitim merkezine hoş geldiniz demek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hoş bulduk.

İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ ÖĞRENCİ TEMSİLCİSİ ABDULLAH DENİZ AZİZOĞLU - Sayın Bakanım ve milletvekillerim, çok değerli Komisyon üyeleri ve biz değerli katılımcılar; ben İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık bölümü 1'inci sınıf öğrencisiyim ve aynı zamanda da Engelli Koordinatörlüğü Öğrenci Temsilcisi Başkanım, ismim Abdullah Deniz Azizoğlu.

Ben biraz daha kimsenin değinmediği bir konuya değinmek istiyorum. Ben ana sınıfı da dâhil 7'nci sınıfa kadar görme engelli okulunda okumuştum, 7'nci sınıfta da ailemle Yalova'ya taşınacağımız için öğretmenlerim artık normal bir okula geçmem gerektiğini söylemişlerdi ve üniversiteye kadar 7'nci sınıftan itibaren normal okulda okumaya başlamıştım. Ben şunu fark ettim normal bir okula geçince: Bize o altı yılda verilen eğitimin hiçbir anlamı ve amacı yokmuş, sadece okuma, toplama, çıkarma öğretilmiş. Hani gittiğimde birçok konuda eksiktim, kendim toparladım, kendim çabaladım ve bu da bende özgüven kaybı yaşattı, topluma girme açısından da sıkıntılar yaşattı mesela ve ben bu çektiğim sorunları epey çabalayarak, zor zamanlardan geçerek verdim. Allah'a şükür geldi, geçti, bitti ama ben istiyorum ki benim yaşadığım bu sorunları benden sonra gelecek olan küçük kardeşlerim hiç yaşamamasınlar. Sizden ve siz saygıdeğer büyüklerimden ricamdır ki ne kadar görme engelli okulu, işitme engelli okulu varsa, burada verilen eğitimlerin denetlenmesi talebinde bulunuyorum çünkü bu kişilerin örnek veriyorum, görmesinde kayıp var, işitmesinde kayıp var ama kafalarında ya da zihinlerinde, beyinlerinde herhangi bir sorun teşkil etmemektedir ve bunlarla ilgili gerekenlerin yapılmasını arz ederim.

Teşekkürler. (Alışlar)

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Şöyle bir şey rica edeceğim. Özellikle, burada genç arkadaşlarımız var, genç kardeşlerimiz var. Üniversiteye giden, farklı merkezlerden eğitim alan, farklı alanlarda çalışma yapan. Mecliste bizim "engelli@tbmm.gov.tr" Komisyonumuzun adresi, uzmanlarımızın daha böyle kapsamlı faydalanabilmesi için buraya bu konudaki tecrübelerinizi, önerilerinizi yazılı mail olarak da -şu an aklınıza gelmez, sonradan gelebilir, bunları- gönderirseniz bizler çok memnun oluruz.

Şimdi, sol tarafta söz isteyen kalmadı. En son ön tarafa doğru geçeceğiz. Şöyle, sağda, arka taraftan başlayarak öne doğru bence bitire bitire gelelim sırayla.

Şöyle de bir hatırlatma yapmam gerekiyor: Tabii, sizi dinlemeyi çok arzu ediyoruz ama cuma saati de yaklaşıyor. Buna göre bütün konuşmacılarımız saati değerlendirebilirlerse memnun oluruz.

Buyurun.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI RAMAZAN KOÇAK - Sayın Başkan, Sayın Valimiz, Belediye Başkanımız, sayın milletvekillerimiz; öncelikle hepiniz hoş geldiniz ve toplantı umarız ki verimli sonuçlar doğurur.

Sabah saat 10.00'dan itibaren tüm katılımcıları ilgi ve dikkatle takip ettik. Engelli haklarına ilişkin hazırlamış olduğumuz 2 adet raporumuz var, bu raporu öncelikle sizlere ulaştırmak istiyorum. Raporumuzun biri, özellikle 75 maddelik çok kapsamlı, tüm ihtiyaçlarımızın dile getirildiği...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Uzman arkadaşlarımız raporları alabilirler.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI RAMAZAN KOÇAK - Ama özellikle dikkat çekmek istediğimiz bazı noktalar var. Öncelikle biliyorum ki Komisyon kendi bünyesinde ÖTV muafiyetiyle ilgili yaşanan sıkıntılı süreçleri takip ediyor. Daha önce bu konu dile getirildi ama hangi perspektifler üzerinden dile getirildiği konusu bizim tarafımızdan bilinen noktalar olmadığı için buranın altını çizmekte yine de fayda görüyorum affınıza sığınarak.

Birincisi, fiyat bareminin, fiyatla ÖTV muafiyetli araçların sınırlandırılmasından kurtulması gerektiğini düşünüyoruz, aksi takdirde çok ciddi sorunlara neden olabilir. Mesela, bedensel yetersizliği olan bir arkadaşımız kendisi araç kullanırken üst düzey teknolojilerle desteklendiğinde yaşam garantisi sağlanma ihtimali varken, sırf fiyat barajı nedeniyle o donanımlı paketli araçları satın alamaması nedeniyle yaşam tehlikesine düşebilir, bunu istemiyoruz. Özellikle çarpışma önleyici sistemler, şerit takip asistanları, otonom sürüşlü araçlar, bunların hepsi üst düzey paketlerle satılan donanımlar ve bu donanımlar emin olun ki bedensel yetersizliğe sahip olan bir birey için lüks olmaktan çıkıp önemli ihtiyaç hâline geliyor. Buranın altını çizmek lazım.

Yerlilik oranıyla ilgili zorunluluktan kurtulması gerekiyor çünkü gerçekten engellilerin ihtiyacını karşılayabilecek düzeyde yerli üretim yapıp yapmadığımız konusu sorunu çözebilecek çözümleri bize sunmuyor, burası çok net. Yüzde 40 yerlilik oranı olan araçlar şu anda daha önce konuşan arkadaşlarımızın bahsettiği ihtiyaçları gerçekten karşılamıyor. Artı, bu tarz kriterlere bir sosyal devlet hakkını yaslamaya kalktığımız andan itibaren engellilerin hangi tür araçlara binebileceğini o araçları üreten şirketlerin inisiyatiflerine terk etmiş oluyoruz. Yarın öbür gün Hyundai firması fabrikasını kapatıp gitmek istediğinde ya da Fiat firması "Artık Türkiye'de ben sadece kamyon üreteceğim." demeye başladığı andan itibaren engellilerin kullanabileceği araçları ortadan kaldırmış ve bu hakkı da yok etmiş oluyoruz. Şimdi, bunlar gerçekten şirketlerin inisiyatifinde olan şeyler. Bakın, çok yakın zamana kadar Türkiye'de Honda'nın fabrikası vardı ve yüzde 60'a yakın yerlilik oranı...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ramazan Bey, biz bu konuları ilgili bakanlıklarla, her gelen STK'mizle her boyutuyla çok kapsamlı değerlendirdik. Şu an zaman kısıtı da var, araç konusu, ÖTV'den başka bir maddeye geçerseniz daha verimli kullanırız.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI RAMAZAN KOÇAK - Geçiyorum, son kısmıydı zaten.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şu anda söz isteyen, çok bekleyen var.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI RAMAZAN KOÇAK - Biliyorum, anlıyorum, ben de çok bekledim, üstelik ismimiz kayıtlı olmasına rağmen derneğimizin ismiyle çağırılmadık da.

Şimdi izninizle devam etmek istiyorum. Bir arkadaşımızın dile getirdiği, küçük bir şekilde bahsettiği bir mesele var: Toplu taşıma araçlarının güvensizliği hakkında ciddi sorunlar yaşıyoruz görme engelliler olarak. Özellikle metrolarda, tramvaylarda, Marmaray'da ve yurt çapındaki tüm raylı sistemlerde, trenlerde; YHT'lerin bile istasyonlarında güvenlik tedbirleri yok ve bunlar gerçekten ciddi manada hayati tehlike doğuran şeyler. 2020 yılında Tahir Kermen arkadaşımızı Ankara'da elim bir metro kazasında kaybettik. Evladının ve eşinin elinde bir torba içerisinde cesedini kıyma ve pelte kıvamında doldurdular verdiler, bu anıyla yaşamak hiç kimsenin hakkı değil, bu şekilde ölmeyi de hiç kimse hak etmiyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterimiz Pelin Hanımla, Raylı Sistemler Genel Müdürlüğüyle, Metro AŞ Genel Müdürüyle, İstanbul Vali Yardımcımız Hasan Bey'le, Ulaştırma Bakanlığımızla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızla bu konuları defalarca görüşmüş olmamıza rağmen, İstanbul ilinde üç farklı

"Raylarda ölmek istemiyoruz." başlıklı eylem yürüttüğümüz hâlde bizlere bu konuyla ilgili atılmış herhangi bir adım yok. Beş yıldır bunun mücadelesini veriyoruz, vermeye devam edeceğiz ve bunu niyeyle bir türlü gündeme taşımayı dahi başaramadık. Bize öne sürülen gerekçeler, inşaatların yapılması ve revizyonu konusundaki standartlara şu an bu sistemlerin uyumlu olduğu, böyle bir standart yakalanmadığı için, böyle bir standart getirilmediği için bu çalışmanın yürütülemediği bilgisi bizimle paylaşıyor. Biz bunu kabul etmiyoruz, hiçbir şey Kur'an ayeti değildir. Bahsettiğimiz şeyler, elbette ki güncellenebilir. Engellilik ve erişilebilirlik standartları 2008 yılında belirlendi, on yedi yıl geçmiş üzerinden, on yedi yılda evdeki süpürgeler bile otonom hareketlerle ev temizlemeye başladı, teknoloji gelişti, elbette ki gelişimler var; bunların yenilenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu konuda Komisyonun inisiyatif almasını talep ediyor, ısrarla bekliyoruz.

Körler okullarının eğitim müfredatları çok ciddi sıkıntılar içeriyor. Yirmi beş yıldır körler okulu sayısı ülkede artmadı, 17 okulun 17'si hâlâ duruyor, hatta birçoğu kapatılma aşamasına geldi. Buna şiddetle karşı çıkıyoruz ve önlenmesi gerektiğini düşünüyoruz, sayıların artırılması gerektiğine inanıyoruz. Bir öğretmenim, Millî Eğitim Bakanlığında rehber öğretmeni olarak çalışıyorum ve engellilerle çalışan bir okul değil, normal bir okulda çalışıyorum. Kaynaştırma sistemi çökmüş vaziyette. Yönetmeliğe göre, bir sınıfta 2'den fazla kaynaştırma öğrencisi bulundurulmaması gerekirken sınıflarda 3'er, 4'er, 5'er kaynaştırma öğrencileri eğitim almaya başlamış durumda. En azından şunu çok net söyleyebilirim, dilerseniz okulun da ismini verebilirim: Benim çalıştığım okul 700 öğrencisi olan bir okul ama 62 kaynaştırma öğrencisine hizmet vermeye çalışan bir okul. Okul çok tehlikeli, tersine kaynaştırma sistemine doğru yürüme eğilimi başlamıştır. Okullarımızdaki bu sistem büyük sıkıntı yaşıyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ramazan Bey, yedi dakika oldu, ben sizden sonra maalesef başka kimseye söz veremeyeceğim bu durumda.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI RAMAZAN KOÇAK - Ama beni de en sona bırakan sistem oldu.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ben yeni geldim de.

Neyse ben sadece hatırlatıyorum, takdir sizin, başka arkadaşlar söz alamayacaklar yani.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI RAMAZAN KOÇAK - Peki o zaman ben sözümü bırakıyorum yani ama bu durumdan da hoşnut olmadığımı, 13 şubesi olan, elli beş yıllık bir derneğin bu kadar sona bırakılmasını da takdirlerinize şayan deyip bıraktım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyorum.

Yazılı olarak alıyoruz görüşlerinizi.

Buyurun.

TÜRKİYE KAS HASTALIKLARI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ CEYDA YILDIRIM - Merhabalar. Türkiye Kas Hastalıkları Derneğinden geliyorum. Sosyal hizmet uzmanıyım.

Ankara'da bir rapor paylaşmıştık sizinle kas hastalıklarında multidisipliner yaklaşımının önemine dair. O yüzden tekrar tekrar vurgulamak istemiyorum ama önemli olarak vurgulamak istediğimiz bir konu da son yıllarda değişen mevzuata bağlı olarak ehliyeti yenilemek isteyen kas hastalarına yönelik ehliyetlerini aslında kaybetmeleri. Bu konuda sürücü bilinci ve refleks testleriyle birlikte objektif olarak değerlendirilmesi ve bu konuda biraz daha nörolojik testlerle hastalığın bireysel etkilerini ölçmek adına önemli bir etki olduğunu düşünüyoruz. Ek olarak hastalarımız ulaşım desteklerinde lifli araç desteğinde bulunuyorlar. Bu İBB ve ilçe belediyelerden bunu alabiliyor hastalarımız, bazı ilçe belediyelerden bu desteği göremiyorlar. İBB'den talep ettikleri bu destek gerçekten çok önemli ve güzel bir destek. Bu konuda kapasitenin belki de geliştirilmesi çok iyi olur çünkü sabah erken saatlerde randevu almak durumunda kalıyorlar ve buna yetişemeyen hastalar için de sosyal etkinlikler, özellikle sağlık hizmetleriyle birlikte bu talebin biraz daha belki de artırılması konusunda kapasitenin geliştirilmesi önemli olabilir diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Çok teşekkür ediyorum süre konusundaki bu güzel kullanım şekli için de.

Buyurun.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRÜ ZUHAL ÖZGENÇ PEK - Daha önce uzunca bir rapor göndermişim, büyük ihtimalle sizin elinize geçmiştir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, tabii ki.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRÜ ZUHAL ÖZGENÇ PEK - Oradaki konulardan belki bazılarını hatırlatma yapabilirim ama buradaki birçok konuyla haşır neşir olma imkânına sahip oldum bu görevle birlikte. Ben bunun için üniversitemizde yaptığımız bazı çalışmalarda tespitlerden yola çıkarak size bir iki fikir vermek, öneri sunmak isterim.

Öncelikli olarak, bir önceki üniversite toplantısında, yine raporumda da var, öğrencilerin erişilebilir bilgiye ulaşabilmesi için bütün üniversite kütüphanelerinde belli destek teknolojilerinin temin edilmesi lazım, bir kere böyle bir ihtiyaç var. Bununla ilgili, bir dernekten bahsedilmişti, yine raporumda söylemişim, engelli haritasının çıkması, ciddi verilerin toplanarak politika geliştirilmesi için faydalı olacağını düşünüyorum, bu da onlardan bir tanesi. Bu konuda da ona göre de bütçeler ayrılması gerekir. Üniversitede değil ama üniversite sonrasında, mezuniyet sonrasında, bunu yine bizim yaptığımız bir çalıştayda da -Lütfiye Karaaslan'da buradaydı ama kendisinin de verdiği bir fikir de vardı- epey bir uzunca konuştuk; kalifiye kişiler olmalarına rağmen bu üniversite öğrencileri kendilerine uygun olmayan görevlere veriliyorlar, genelde çağrı merkezlerinde oturtuluyorlar, iş gücü piyasasından yetenekli insanların aslında bir şekilde diskalifiye edildiğini bu manada görebiliyoruz. Dolayısıyla istihdam edilirken kota sistemini yükseltmek gibi çarelerle alakalı değil ama kişilerin doğru şekilde yönlendirilmesi lazım.

Yine, yaptığımız çalıştaylarda elde ettiğimiz bilgilere göre de şöyle de bir şey var: Özellikle kız çocuklarının -Anadolu'da bu daha fazla- yani bütün engelli çocuklarının ulaşım sorunu nedeniyle okul ya da eğitimden mahrum kalma gibi birtakım durumları var. Dolayısıyla, bırakın okula gitmeyi ve eğitim almayı, eğitim alsalar bile bir şekilde korumacı duygularla evde kalıyorlar ve de EKPSS

sınavlarına girmiyorlar. Eğer istatistiklere bakacak olursanız, kadın çalışanların erkek çalışanlarla arasında bir uçurum kadar fark var. Dolayısıyla, kadının, kadın engellinin katılımını sağlayabilmek için Anadolu'daki bu gibi imkânsızlıkların giderilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Bir başka konu: Besin engelliliği. Çölyaklı bir sürü çocuk var ve Çölyak alerjik reaksiyonlar gösterilen bir hastalıkmiş gibi düşünülüp çok da fazla önemsenmiyor ama tıp ilerledi ve epey bir şekilde tespit ediliyor "çapraz bulaşma" denilen birtakım konular da var ve yemekhanelerde de eğer özel olarak istenirse yukarıya çekiliyor bu. Marmara Üniversitesinde biz bunu sağlıyoruz ama başka üniversiteler bizden fikir alıp sorduklarında yemek şirketlerinin çok fahiş fiyatlar sunduğunu söylüyorlar. Çölyak ciddi bir hastalıktır, dikkat edilmediği bir vakit içerisinde farklı farklı kanser hastalıklarına sebep olabilir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Hocam, süremiz kalmadı.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRÜ ZUHAL ÖZGENÇ PEK - Evet, tamam.

Ben zaten size yazılı olarak söylüyorum.

Bir tane şeyi söyleyeceğim size: Sadece sizden bir randevu talep ediyorum nefes hakkıyla alakalı olarak, bakım personellerinin yetişmesiyle ilgili olarak spesifik bir pilot çalışma hazırlıyorum. Bununla ilgili bilgileri sizinle paylaşmak ve yol almak isterim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Mesut Bey, kayıt alalım Hocamızdan tamam, bilgileri alalım.

Teşekkür ediyoruz.

Komisyon üyesi arkadaşlarımızın varsa sözleri onlar şimdiden hazırlanabilir.

Buyurun.

PARATRİATLET KÜBRA DERE - Merhabalar, paratriatlon millî sporcusuyum. Bu alandaki ülkemizdeki tek kadın sporcuyum, aynı zamanda bu sene Avrupa Şampiyonası'nda 2'nci olarak ülkemize ilk madalyayı ben kazandırımdı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tebrikler.

PARATRİATLET KÜBRA DERE - Ama ben aynı zamanda da maddi durumlardan ötürü çalışmak zorundayım ve bir kamu bankasında çalışıyorum ve bu konuda hiçbir destek görmüyorum. Yarışlar için idari izin istediğimde bana şöyle bir geri dönüş oluyor: Yarışmalarımı öncelik sırasına koymamı istiyorlar. Antrenmanları iş çıkışlarında yapıyorum ve yorgun bir şekilde antrenmanlara gidiyorum. Antrenman konusunda herhangi bir destek alamıyorum kurumumdan, bu konuda bana yardımcı olmanızı istiyorum çünkü hedefim 2028 Los Angeles Olimpiyatları'nda ülkemizi temsil etmek ve Öznur'un da bahsettiği gibi, çok fazla antrenman yapmamız gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, seni hemen şöyle öne alalım.

Başka var mı konu?

PARATRİATLET KÜBRA DERE - Bir de bizim arkadaşımız da var burada, Talha, takım arkadaşım, kendisi de paratriatlon sporcusu.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ona verebilirsin mikrofonu.

Seni öne alalım hemen; notlarını, bilgilerini alalım buraya.

PARATRİATLET MUHAMMED TALHA SONKAYA - 17 yaşımdayım, Türkiye Şampiyonuyum. Ben de paratriatletim. Kendi kategorimde Türkiye'deki tek paratriatletim erkek olarak. Bizim kullandığımız 2 tane bisiklet var paratriatlon sporunda ve bu 2 bisikletin de maalesef ülkemizde üretilmemekte, yurt dışından ithal ediyoruz ve bu bize 1 milyon TL gibi paraya patlıyor bir tek bisiklet olarak. Ben bir tanesini şu an kendi imkânlarımla alabildim ama bir tane daha almam gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, senin de hemen önde alalım bilgilerini.

PARATRİATLET MUHAMMED TALHA SONKAYA - Bu konuda da sizden yardımınızı bekliyorum çünkü eminim ki bu sporu yapmak isteyen ama yapamayan birçok sporcu var maddi imkânlardan dolayı.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, Bakanımız burada zaten.

Sağ olun, hepinize de biz teşekkür ediyoruz, sizlerle gurur duyuyoruz.

Şimdi, cuma saati geldiği için çıkacaklar, çok hızlıca alabilirsek herkesi.

AYGÜL YALÇIN - Öncelikle söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Biz de herkesi dinleyip gitmek istiyoruz yani gönlümüzden geçen o.

AYGÜL YALÇIN - Aynen öyle. Ben önde oturan Down sendromlu Millî Sporcu Rıdvan Yalçın'ın annesiyim; Türkiye Şampiyonu, Avrupa 2'ncisi, Dünya 2'ncisi kendisi.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tanışıyoruz da daha önceden.

AYGÜL YALÇIN - Hocam, bizim en büyük sıkıntımız -federasyonumuz sağ olsun- yarışlar olsun, antrenmanlarımız olsun pek ilgi göremiyoruz, sadece yarıştan yarışa görüşebiliyoruz başkanlarımızla.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Aydın Bey mi Başkanınız?

AYGÜL YALÇIN - Birol Aydın.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Birol Aydın, tamam. İletiriz, konuşuruz biz.

AYGÜL YALÇIN - Onun dışında, uzun bir zamandır yurt dışı yarışları olsun veya kamplarımız olsun, Türkiye içi -Tahir Sülük antrenörümüz- 4 millî sporcusu olduğu hâlde antrenörümüz çocukların yanında gidemiyor, hiç öğrencisi olmayan antrenörler gidiyor çocuklarımızın yanında. Onlar da antrenör kişiyi tanımadıkları için psikolojik olarak antrenmanlarında aksaklık oluyor, yarışlarda istediğimiz verimde sonuç alamıyoruz. Bununla ilgili görüşelim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Görüşelim, takip de edelim bu konuyu, önemli.

AYGÜL YALÇIN - Antrenörümüzün kesinlikle 4 sporcumuzun yanında gitmesini istiyoruz biz yurt içi ve yurt dışı olarak.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, şu an notlarımızı aldık, iletilecek.

AYGÜL YALÇIN - Çok teşekkür ederim, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Zaten İzmir'de, Bakanımız da İzmir'de biliyorsunuz, Birol Bey İzmirli.

Buyurun.

ENGELLİLER SARAYI ÇALIŞANI SÜMEYRA GÜLLÜCE - Öncelikle hoş geldiniz diyorum. Ben de Engelliler Sarayı çalışanı olarak sizleri ağırlamaktan gurur duyuyoruz.

Ben daha önce değinilmeyen bir konuya değinmek istiyorum. Burada yaklaşık dört yıldır çalışıyorum ve çalışmaya başladıktan sonra aslında engelliler ve engellilik alanında çok fazla farkındalığının olmadığını fark ettim ve toplumun diğer kesimlerinde de bunun çok az olduğunu gözlemliyorum. Bu farkındalık çalışmalarının sadece 3 Aralıkta ya da Engelliler Haftası'nda değil de toplumun her zaman diliminde, tüm kamu kuruluşlarında ve özel kuruluşlarında yaygınlaştırılması gerektiğini düşünüyorum.

Çok fazla uzatmadan, az önce kurumumuzla alakalı verilen yanlış bir bilgi vardı Başkan Yardımcısı tarafından. Kurumumuz 13 yaş ve üzeri tüm engelli gruplarına, 60 yaşa kadar hizmet veriyor, küçük yaş gruplarına da seanslı eğitimlerle hizmet veriyor; bu yanlış da düzeltmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

TOHUM OTİZM VAKFI EĞİTİM DİREKTÖRÜ AYŞENUR KEKİÇ - Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Tohum Otizm Vakfı eğitim direktörüym ben. Otizmlili çocukların tanılama yaşı artık 0-3 yaş arasına düştü ve çok erken yaşta eğitim hizmetlerinden yararlanmaya başladılar ancak bu eğitimin niteliği ve verimliliği gerçekten çok önemli çünkü kaybedilen zamanı geri alamıyoruz ve erken çocuklukta alınan eğitimle çocukların tipik gelişen yaşlıtlarına yaklaşma oranında yüzde 50 iyileşme bekleniyor. Bu sebeple, rehabilitasyon merkezlerinde, özel eğitim uygulama okullarında verilen eğitimin mutlaka bilimsel dayanaklı uygulamalara uygun bir şekilde yönetilmesi, çocukların performanslarının, eğitimcilerin becerilerinin hizmet içi eğitimlerle ve becerilerini değerlendirilerek, denetlenerek mutlaka çocuklara bireysel eğitim programlarının, ilerleme raporlarının kaydedilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda da vakfımız okulunda bir öncülük yapıyor ve model okulu var.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, Komisyonda dinledik.

TOHUM OTİZM VAKFI EĞİTİM DİREKTÖRÜ AYŞENUR KEKİÇ - Eğitim kaynaklarımızın tamamını eğitim paylaşmaya çok gönüllüüz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Belediyelerimiz aslında daha yakın iş birliğini sizlerle yapabilirler.

En son konuşmacı olarak size... Çok kısa olarak almak zorundayım.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI EBRU KALE - Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektör Yardımcısı olarak söz almak istedim. Üniversite öğrencilerimiz stajlara gidiyorlar, engelli öğrencilerimiz var. Engelli öğrencilerimiz Cumhurbaşkanlığımızın ulusal staj programı üzerinden başvuruda bulunuyorlar fakat engellilerle ilgili özel bir butonun açılması ve onlara pozitif bir ayrımcılığın...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, bu konu da gündeme geldi ve ilettik aslında bu konuyu.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI EBRU KALE - Çok teşekkür ederiz, sağ olun, saygılar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

PARALİMPİK SPORCU HAMİDE DOĞANGÜN - Çok teşekkür ederim, çok sağ olun.

Ben Hamide Doğangün, paralimpik sporcuyum, Bağcılar Belediyesinin sporcusuyum. Benim federasyonumla alakalı bir sıkıntı var. Benim hocam yurt dışında, yurt dışı kampına gitmem gerekiyor, burada tek başıma çalışamıyorum ama federasyonum bana sürekli "Bütçe yok." diyor, beni göndermiyorlar; bu sıkıntı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, sizi de şöyle öne alalım.

PARALİMPİK SPORCU HAMİDE DOĞANGÜN - Teşekkür ederim, çok sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Emeğiniz çok, yukarıda tanıştık.

Buyurun.

TEKERLEKLİ SANDALYE BASKETBOL TAKIMI BAŞANTRENÖRÜ EMRAH ELBAN - Öncelikle hoş geldiniz.

Dediğimiz gibi, zaten birçok konuyu STK'ler ve sporcu arkadaşlar dile getirdi. Umarım, hayırlara vesile olur.

Teşekkür ederiz, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Herkese çok teşekkür ediyoruz. Zaman dâhilinde bir toplantı gerçekleştirmeye gayret ettik.

Bakanımız geldi, son kapanışı Bakanımız gerçekleştirilecek.

Sağ olun, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Değerli Bakanım, teşekkür ediyoruz.

Tüm katılımcılar başta olmak üzere, değerli Komisyon üyelerimize müteşekkirimiz.

Komisyon üyelerimizden söz alacak var mı?

Karşıya bırakmışız hakları.

Bu Meclis bugüne ait değil, size kapımız her zaman açık, bunun altını çizeyim. İstanbul demek, Türkiye demek; İstanbul'daki bireylerimizin konuları, sorunları, fikirleri bizim için çok kıymetli. O yüzden ben burada bulunan tüm katılımcılara bir kez daha teşekkür ediyorum. Kapımızın açık olduğunu hem Ankara'da hem nerede olursak birlikte olduğumuzu ifade etmek istiyorum ve

tabii, sporcu arkadaşlarıma, özellikle sanatçı arkadaşlarıma, girişimci arkadaşlarıma da özellikle buradan bir kez daha teşekkür ediyorum. Onlar bizim gururumuz, onları alkışlayarak bitirelim ve belediyemize de özellikle teşekkürler. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 12.52

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.34

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZİRHİOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

(İstanbul Bağcılar HAYPADER Özel Eğitim Uygulama Okulu)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, hocam, bize ileteneğiniz ne var?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Okulumuz sosyal imkânları açısından çok keyifli bir okul.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, burada mutlaka ihtiyaçlar var, onları Belediye Başkanımız karşılayabildiklerini karşılayacak, bizim de yapacağımız...

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Toplantı salonumuz yok. Takdir edersiniz ki mesela sizi ağırlamak için burayı veya benim odamı kullanacaktık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, burası güzel.

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Tabii ki sizin için, buradaki hazırun için çok fark etmiyor ama şimdi öğrencilerimizin sosyal etkinliklerinde, bizim çocuklarımız diğer öğrencilerimiz kadar sahne kabiliyeti, görsel birtakım etkinlikler... İki yıldır ilçe belediyemizden başkanlık sahnesini -herkese vermiyorlar ama- sağ olsun teklif ettiğimizde alıyoruz, orada sahne becerilerini gerçekleştirmeye çalışıyoruz ama başka çalışmalarında yapabileceğimiz bir salonumuz yok yani böyle 100 kişinin üzerinde bir konferans salonu olursa...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, Hocam, salon falan, bunlar çözülür de esas aşağıda velinin söylediği konu önemli.

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Dil terapisti, ergoterapist...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir defa onu halletmemiz lazım burada. Tedariğin daha çok yapılması lazım.

Diğer bir konu, ergoterapist... Biz bunları takviye edebiliriz. Bunlar için ekstra bir bina yapmaya da gerek yok. Ayda bir gördüğünü belki haftada bir görmesi lazım. Anlatabiliyor muyum? Biz bunu burada ek derslerle ya da hizmet alımıyla falan çözebiliriz Başkanım.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Çözeriz Sayın Bakanım, halk eğitim üzerinden de çözeriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu çözeriz, yoksa toplantı salonu falan bunlar çözülür, mesele değil de, aslolan buradaki içeriği bizim zenginleştirmemiz. Burası çünkü çok zengin, her yerde yok böyle okul.

Şeyi nasıl artırabiliriz o da ayrı bir konu? 180 öğrenci az değil aslında.

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - 193.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - 193 mü? Az değil yani ama daha çok ihtiyaç mutlaka var.

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Bir de Bağcılar bu anlamda göç alan bir bölge Sayın Başkanım. Mesela, şu an ki karşı binada en az 10 velimiz var sırf bu okul var diye bu ilçeye ve oraya taşındılar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Aynı şey Engelliler Sarayı için de geçerli, ondan dolayı göç alıyor burası.

Bağcılar'da kaç tane özel eğitim okulu var?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Şu anda 5 tane özel eğitim...

BAĞCILAR KAYMAKAMI ABDULLAH UÇGUN - 4 bunun benzeri, 1 tane de anaokulu var, bu sene açıldı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Anaokulunda kaç öğrenci var?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - 30 öğrencimiz var.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Özel eğitim merkezi mi, özel eğitim uygulama okulu mu?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Uygulama okulu.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Normalde özel eğitim merkezlerinin yönetmeliğinde fizyoterapist, dil konuşma terapisti var.

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Rehabilitasyonlarda var ama bizde

yok.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Özel eğitim ayrı bir kategori, burada normalde asıl olması gereken ergoterapist çünkü uygulama yani normal hayatta uygulamasını yaptıracak, o yok, enteresan. Norm kadroda da yokmuş.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Diğer uygulama okullarında da mı yok?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Yok.

BAĞCILAR KAYMAKAMI ABDULLAH UÇGUN - Muhtemelen bu işi özel rehabilitasyon merkezleri yapar düşüncesiyle hareket etmişlerdir.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Yapıyor diye koymamışlardır.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama işte buraya koysan fark oluşturur yani.

LATİF SELVİ (Konya) - Bunlar şunun için olmaz: Özel yapılırsa yapılsın, o fark etmez. Buradaki verilecek eğitim müfredatı olarak planlanan şeye dahil değildir, ondan dolayı. Biz bir tavsiye yaptığımızda ihtiyaç görülüyor.

BAĞCILAR KAYMAKAMI ABDULLAH UÇGUN - Sayın Bakanım, benim burada yoğunluktan dolayı söyleyemediğim 3 konu var, onu söyleyeyim, kayıtlara girerse uygun olur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

BAĞCILAR KAYMAKAMI ABDULLAH UÇGUN - Bir sorum şu: Engelli bireylerden muhtaç olanlara engelli maaşı bağlanıyor biliyorsunuz. Engelli maaşı bağlanmasının belli kriterleri var, muhtaç olmanız lazım. Bunların sosyal güvenceleri olmuyor, gelir testi yapıyoruz, eski yeşil kartlı oluyorlar bunlar. "Yeşil kartlı" dediğimiz kişiler diyabet hastasıysa diyalize devlet hastanesine gidebiliyor ama özel diyalize gidemiyor. Özel diyalize gitmesi de şundan aslında, kendi tercihi değil: Kapasite uygun değil, yeterli değil devlet hastanelerinde. Bir defa mecburen alması gereken bir tedavi bu ve bunlar özel hastanelere diyaliz merkezlerine gidiyorlar. Bu konuyla ilgili bir çalışma yapılması faydalı olur diye düşünüyorum. Biz bunlara muhtaçlık maaşı veriyoruz muhtaç diye ama bunlar parayla gidip bir sağlık hizmeti almak zorunda kalıyorlar.

LATİF SELVİ (Konya) - Sosyal güvenlik kapsamında olanlar yararlanıyor.

BAĞCILAR KAYMAKAMI ABDULLAH UÇGUN - Tabii, onlar yararlanıyor. Benim dediğim "G0" dediğimiz muhtaç olanlar "yeşil kartlı" dediklerimiz.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ama hastanedeki diyalizden faydalanıyorlar.

BAĞCILAR KAYMAKAMI ABDULLAH UÇGUN - Tabii, onlar da sorun yok ama orası yeterli olmadığı için mecbur özel sektöre gidiyorlar.

Bir diğer sahada yaşadığımız sorun şu: 18 yaşından küçük olan engellilerin ailelerine engelli yakını aylığı bağlıyoruz muhtaç olanlara. Şimdi, burada aile üyelerinden birisi sigortalı olarak çalışırsa anne ya da baba muhtaç bile olsa, kişi başına düşen gelir kriterinin altında bile olsa yine bağlayamıyoruz. Diyor ki: "Evde sigortalı biri var, kişiye engelli yakını maaşı bağlanmaz." Böyle bir sorununuz var Sayın Bakanım.

Bir diğer yine bizi zorlayan, yine benzer bir konu bu evde bakım ücretlerimiz, evinde engelli olanların aldığı; bu evde bakım ücretini de biz gelir hesabında dahil ediyoruz, doğal olarak aslında evde engelli olduğu hâlde, muhtaç oldukları hâlde normal 7.300 kişi başına düşen gelir kriterini aştığı anda yine buna yardım edemiyoruz, maaş bağlayamıyoruz. Mesela, bunların birçoğu evde bakım ücreti alıyorlar ama engelli maaşı alamıyorlar. Sırf bu gelir kriterinden dolayı.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Bu konu da çok önemli ama ben bir şeyi yanlış anlaşılmasın adına düzeltmek istiyorum. Ben Çalışma Bakanlığı yaptığım için yani siz bir tercih olarak olsun diyorsunuz. Devlet hastanesinde alamayan kimse yok.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Özel diyalizlerde de para vermiyorlar Sayın Kaymakamım. Özel diyaliz merkezlerinde de ücret ödüyorlar, SGK karşılıyor onu.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Benim babam diyaliz hastası olduğu için özel olarak ilgilendiğim bir alan. Geçmişte, rahmetli olmadan önce tüm sıkıntılarını o dönemde düzeltmeye gayret etmiştik.

LATİF SELVİ (Konya) - Kaymakamımın söylediği, sosyal güvenlik kapsamında olmayıp kamudan yararlanıyor...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Hastanede yer yoksa mecbur bir hizmet olarak onu da karşılıyor devlet. Devlet hastanesi sevk ediyor ya, bu hayati bir işlem olduğu için o da kapsamda.

BAĞCILAR KAYMAKAMI ABDULLAH UÇGUN - Çok gelen oldu onun için.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz şimdi bu konuların içindesiniz. Bunları bir bilgi notuna dökün, bana iletin. Bizim yapabileceğimiz bir şey olursa da haberimiz olsun. Toplantı salonu falan bunlar çözülür ama içeriği güçlendirmemiz lazım çünkü burada muhteşem bir alan var. Bakanlık nezdinde, yerel yönetim nezdinde, valilik nezdinde buradaki verimi artırmak mümkün.

İhtiyaç oluyor mu hemşireye?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Tabii.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Müdürüm, revir hiç mi yok burada?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Revirimiz var, hemşiremiz yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi bu 39 ilçede belki en donanımlı tek okuldur burası değil mi? Burası onlara göre daha iyidir. O yüzden buranın verimini artırmak lazım.

Şimdi, burayla rekabet edebilecek diğer hangi ilçede okul var?

HAYPADER ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU MÜDÜRÜ MUHARREM DİNLEYİCİ - Yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bunu söylüyorum işte, ben onu kastettim.

Hocam, teşekkür ediyoruz.

Yapabileceğimiz bir şey olursa kapımız açık ama belediyeyle paslaşmaya devam edin.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - O şeyi ben çözeceğim inşallah Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok iyi olur.

BAĞCILAR BELEDİYE BAŞKANI YASİN YILDIZ - Çözüp sizi de haberdar edeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ben gelirim yine zaten.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Kapanma Saati: 15.49

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.35

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)

---- 0 ----

(İstanbul Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Resmiyetten ziyade burada dertleşmeye geldik, sizi dinliyoruz.

Komisyon üyelerimiz burayı tanısınlar, Komisyon tanısın, sizleri tanıyalım. Nedir süreç? Sistemde ne sorunlar var, neler çok güzel işliyor, bunları konuşalım.

Sonrasında da her yeri dolaşamayabiliriz ama böyle, belli başlı yerleri dolaşalım, rehabilitasyona yönelik özel yerler var, oraları masaya yatıralım. Zaten irtibatımız devam edecek yani bu, İstanbul kapsamında bir program ama burası önemli bir ayak. Bizim için önemli bir paydaş burası, çok önemli bir paydaş.

Buyurun.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Sayın Bakanlarım, değerli milletvekillerim, kıymetli Vali Yardımcımız, Sayın Kaymakamım, çok kıymetli başkanlarım ve değerli misafirler; öncelikle, hoş geldiniz.

Hastanemiz aslında, kırk beş yıllık bir hastane, öncelikle bunu vurgulamak istiyorum. 1970'li yıllarda planlanmış, projelenmiş ve 1980'de açılmış bir hastane. Büyüklük açısından da Avrupa'nın en büyük FTR hastanesi, gördüğünüz gibi kadrja bütün hastaneyi sığdıramıyoruz, aslında, böyle bir hastane; 65 dönüm arazi üzerine 102.500 metrekare alanda. Tüm alanlarda rehabilitasyon hizmeti veriyor yani yapısal anlamda büyük ama aynı zamanda, hastanemizin de çok ciddi birçok ünitesi var.

İl Spor Müdürlüğüyle, İlçe Spor Müdürlüğüyle de şu anda projelerimiz var. Özellikle bu adaptif spor eğitim ünitelerini artırmaya çalışıyoruz. İlçe Spor Müdürlüğümüz 2 pinpon masası verdi, bizim de ayrıca pinpon masamız vardı. Paraplejik şampiyon... Biliyorsunuz, paralimpikler de para masa tenisi, yine, para boccia gibi alanlarda bizim hastalarımızın çok rahat yapabileceği birçok spor var. Yine -ilerledikçe slaytlarda göstereceğim- bizim takip ettiğimiz okçu sporcularımız var, Avrupa Şampiyonası'nda yine paralimpiklerde ödül almış. Ben de bizzat spor çalışma grubunda, 13 aralıkta paralimpik grubunda bir oturum başkanlığı yaptım.

Orada, Sercan Bey, yine, millî takımın fizik tedavi hekimi, onlarla da çalıştık. Biz pandemi döneminde erken olarak bu 2022 Haziranından...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hocam, genel fotoğraf var ya, ona gelebilir miyiz? Yapıyı bir kısaca anlatabilir misiniz?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Yapıyı anlatayım: Şimdi, biz neredeyiz, onu göstereyim. Biz, tam şuradayız, burası A blok. A blokta şuradan kapıdan girdik, buradan şöyle yürüdük, yürüdükten sonra A blokta odalar böyle, burada.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İdari bina mı burası?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Bu taraf idari bina, alt tarafında spor üniteleri var. Bazı alanlar maalesef yapılamadı, ben size onların da engelliler için ne kadar önemli olduğunu vurgulayarak anlatacağım. Burası, hem tekerlekli sandalye yürüme hem eğitim alanı; farkındaysanız seviyesi 5 derecenin altında, o yüzden çok yormuyor. Hastalarımız burada, tekerlekli sandalye parkurunda akşamları da çalışıyorlar. Ayrıca, engelsiz hastane olmamızı da sağlıyor. Hastanemizin bu çekimindeki görüntü aslında, Sayın Cumhurbaşkanımızın sayesinde, bu arka planının peyzajı, asfaltı olduğu gibi gerçekleştirildi. Bu, eski, ilk geldiğimiz dönemden bir resim; buraların peyzajı çok daha güzelleşti. Öndeki peyzajda bazı eksiklerimiz var, ön tarafın yapılması lazım ama projemizde -biraz sonra göstereceğim- hastalarımızın direkt engelsiz, trafiğe girmeden geçmesi için alanlar ayırdık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sol blokta ne var, en köşede?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - En köşedeki blok...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, yok; bizim bulunduğumuz yerin solu.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Buranın solunda, 5 tane şöyle bloklar var, bunlar hasta yatak servisleri.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hepsi yatak...

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Hepsi yatak servisleri, bütün hepsi. Ayrıca, içlerinde altlarda, bloklarda rehabilitasyon üniteleri var, aralarda, yine, rehabilitasyon üniteleri var, şu alanlarda özellikle rehabilitasyon üniteleri var. Şurada, bizim olduğumuz, en yakın olan, biraz sonra gezdireceğimiz pediatrik rehabilitasyon, yine, altında, ortez, protez katı, nöroloji servisi ve üstte de daha çok geriatri hastalarımızın fizik tedavi aldıkları alanlar var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Geriatri mi, pediatri mi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Pediatri altta, üstte yaşlılarımız var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Anladım.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Yine, E Bloğumuz burası, burası F blok, G blok, H blok ve I blok olmak üzere blok isimleri. Biz şu anda A blokta. B blok, C blok, D blok, yukarıda da bir okul var ayrıca, bizim projede yapılmış ama atıl duruyor. Bizim, E blokta burada, depremde etkilendiği için binamızın 2,5 katını kullanıyor. Burada yine anjiyo ünitemiz var, yine, Sadi Konuk'la beraber ortak kullanıyoruz. 5 tane ameliyathanemiz var, aktif kullanılıyor. Bu hastaneye gelirken sadece bir eğitim kliniğimiz vardı, şu anda 4 eğitim kliniğine çıkardık. Burada, böylelikle hastalarımızda...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Daha önce neredeydi bu hastanenin yeri?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Aslında, buradaydı, lokalisasyonumuz burası. 1980 yılında hastane burada açıldığında, ilk başta, ben burada, o dönemde on yıl çalıştım, 1992'den 2002'ye kadar. Bu dönemde, ilk başta 2 bin metrekare üzerine kurulmuş 50 yataklı bir merkez olarak kullanılıyordu ve İstanbul Rehabilitasyon Merkezi, 70. Yıl Rehabilitasyon Merkezi adı altında cumhuriyetin 70'inci yılı adı altında yapılmış ama 1980 yılında açılmış bir yer burası. Belki de 70'li yıllarda planlandığı için 50 yataklı, 2 bin metrekare taban üzerine 3 tane bloktu ve tek katlı yapılmıyordu. Birinci blok A ve B bloklarından sonra, biraz sonra da...

İsterseniz ilerleyeyim mi Hocam, devam mı edeyim?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şöyle bir şey daha soracağım: Örneğin, bu kenarlardaki birimler hep yataklı birimler değil mi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Evet, şunlar, hepsi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Diyelim ki hasta MR çektirecek, tomografiye gidecek vesaire, onlar için nereye gidiyor?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - MR, tomografi merkezimiz şurada hemen, girişte, yirmi dört saat hizmet verdiği için buradan direkt giriş...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Binalar birbirinden geçmeli değil mi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Evet, hepsi bağlantılı, hasta hiç dışarı çıkmadan, üşümeden taşıyıcılarla direkt buraya gelmekte.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Engelli erişimi noktasında nasıl binaların birbirine geçişi, merdivenler?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Belirli katlarda direkt tek kat üzerinden birbirleriyle bağlantılı, o kata gelirken asansör kullanmak zorundalar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Anladım.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Asansörlerimizin hepsi yenilendi ve aktif çalışmakta, bu nedenle de bütün Meclisimize teşekkür ederiz, desteklerinden dolayı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, bu anjiyo, ameliyathaneler falan hepsi burada yapılıyor yani.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Burada, D blokta, evet.

Mesela, eskiden, diz osteoartriti, diğer Bahçelievler Devlet Hastanesi hastalarımızda, bizim yardım edemeyeceğimiz hastalar da oluyordu, şimdi kalça... Hatta Meclisten de sayın vekillerimizin hastaları da burada görmüştür, yine, Sağlık Komisyonundaki ortopedi hocamız da geldi, o da ameliyathanelerimizi gördü. Direkt burada kalça arproplastisi. Buranın kuruluş amacı da omurga cerrahisi aslında. Bildiğiniz gibi skolyoz cerrahisi özellerde çok ciddi pahalı ve rehabilitasyonu da pahalı, bizde bu konuda çok deneyimli hocalar var. Ocak ayında da büyük bir skolyoz toplantısı, sempozyumu planlıyoruz, sizleri de aramızda görmekten onur duyarız.

LATİF SELVİ (Konya) - Engelli olmayan hastalara da bakılıyor mu?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Genelde fizik tedavi ve rehabilitasyon her türlü engellilikle ilgili ama engelli olmayan, başka branştan 8 dahili uzmanımız var. Yine, bir kardiyoğumuz var. Onlara da direkt lokal olarak da hizmet vermekteyiz efendim.

2022 Haziran ayında, biz buraya ilk başladığımızda -bu, bir cumartesi gününden görüntü- 6 Haziranda, biz bütün bilgisayarlarımızla hazır, aktiftik yani iki gün sonrasında hasta almaya başladık ama böyle bir görüntüyü. Sayın Bakanımız dedi ki: "Yani siz burayı alırsanız daha iyi yapacaksınız." Gerçekten de çok haklıydı. Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Bakanımız, Sayın Sağlık Müdürümüz bize çok aktif destek verdiler ve hastanenin 2025 Mayıs ayında Sayın Cumhurbaşkanımızın gelmesiyle hızla açılışını yaptık. Gerçekten tüm Türkiye'de çok duyuldu, her yerden çok talep geldi. Memnuniyet oranımız da yatan hastalarımızda yüzde 96 ve ayakta hastalarımızda da yine yüksek değerlerde.

Tarihçede size bahsettiğim gibi, burası... 1994'te Bosna Hersek savaşında biliyorsunuz yüz binlerce kişi vefat etti, 2 milyondan fazla insan yer değiştirdi. Bizim Türkiye'miz o dönemde, 94 yılında annelik yaptı. C Blok bu dönemde yapıldı; burası da yine sadece Bosna Hersekli hastalar için yapılmıştı. Daha sonra depremde yara aldığı için o hastane 2014 Nisanda Bahçelievler'e taşındı biz. Bahçelievler Devlet Hastanesi yeni açılıyordu ve boştu, biz hastane olarak oraya taşındık. Tabii, küçük olarak 184 yatakla orayı devralmıştık.

Fizik tedavi branşından biraz bahsetmek istiyorum. Sayın Vekilim de bilir, fizik tedavi branşı afetler ve savaşlar üzerinde gelişmiş bir branş. 99 depreminde ve yine, Maraş depreminde... Bu, Maraş depremindeki bir anne-çocuk, rehabilitasyon sırasında, burada rehabilite edildi. Yaklaşık 98 kişiye protez rehabilitasyonu yapıldı hastanemizde, hâlâ da onları takip etmekteyiz. Bir kısmı memleketine gitti, bir kısmı yakınlarıyla Bursa gibi yerlere taşındı.

Yatak sayımız 605, poliklinik sayımız 100. Her gün 4.200'ün üzerinde hasta polikliniğe muayene amaçlı geliyor. Dediğim gibi, yoğun bakımımız var 6 yataklı, 5 ameliyathanemiz var. Bloklarımızdan bahsetmiştim, burada görsel olarak daha kolay diye tekrar koydum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tekrar, Şehir Hastanesine taşındı ama FTR...

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Şehir Hastanesinin şu anda aktif 150 yatakları var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, Etlik'in kaçtı, hatırlıyor musunuz?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Etlik'inkini tam bilmiyorum ama biz en büyüğüz. Bilkent'in 300 yatağı var ama 250'sini kullandıklarını söylediler. Etlik'in daha küçük biliyorum ama tam rakamı yanlış söylemeyeyim. Etlik'e bizim öğrencilerimizden de gitti. Şu anda sadece fizik tedavi alanında 94 asistanımız var. Burada da gördüğünüz gibi 82 uzmanımız, 9 doçentimiz, 8 profesörümüz var. Toplam olarak pratisyenleri ve asistanları da sayarsak ciddi anlamda 230 hekim hastanemizde aktif çalışmakta.

Ünitelerimizde diğer hastanelerden nelerimiz farklı? Başka hastanelerde de artık, kardiyopulmoner rehabilitasyon var ama bizim hastanemizde 2015'ten beri var; burada da daha iyi, daha donanımlı hâle geldi. Siyami Ersek, Koşuyolu, Mehmet Akif Ersoy, Yedikule Göğüs Hastalıkları... Birçok pulmoner hipertansiyondan dolayı akciğerlerini kaybedenler... Birçok dernekle ortak çalışıyoruz, özellikle akciğer nakil hastalarına rehabilitasyon yapıyoruz. Yine, kardiyak çok hastamız var, bunları, hatta kalp yetmezliği hastalarını, tekerrür olmuş hastaları bile tekrardan işe döndürdüğümüz çok güzel bir merkez diğerlerinden farklı olarak. Yine, yatarak lenfödem rehabilitasyonu yapan hastane yok şu anda Türkiye'de; siz de biliyorsunuz, genelde herkes üst ekstremiteler lenfödem yapıyor. Burada onlara yönelik 18 yataklı ayrı bir bölüm açtık. Hasta memnuniyetimiz çok yüksek, gerçekten bu da Türkiye'nin ayrı bir yarısı, bu hastalardan piyasada çok ciddi paralar alınıyor. Ayrıca, ortez, protez atölyemiz var, diğer hastanelerden Gazilerde bir tek ortez, protez atölyesi var, onlar da sadece gazilere yönelik çalışıyorlar. Biz hastanemizde yatan hastalarımızın hepsinin ortezlerini ücretsiz olarak bu mekânda yapıyoruz, inşallah vakit olursa göstermek isterim, çeşitli kere medyada da çıktı.

Ayrıca, nörojenik mesanede diğer birçok fizik tedavi hastanesi ve aynı zamanda fizik tedavi kliniğinden farklı olarak videoürodinamimiz var. Burada nörojenik mesanede de yine, Bağcılar'daki üroloji kliniğiyle, eğitim kliniğiyle ve aynı zamanda, Cerrahpaşanın üroloji eğitim kliniğiyle -onlar da Avcılar'a taşındılar- ortak çalışmalarımız var. Özellikle omurilik yaralarıyla ilgili çok çeşitli yayınlarımız var.

Ameliyathanelerimizden bir görüntü var; son derece modern teknolojiyle gelişmiş çok başarılı bir ekip. Bu hastaneye geçtiğimiz zaman kısa zamanda ortopedi eğitim kliniğimiz de açıldı; 1 profesörü ve 2 doçenti, 12 asistanları ve uzmanları var. Aslında, omurga merkezini hayata geçirmek için kurulmuştu, burada birçok çocuk skolyoz ameliyatı oldu. Yetişmiş bir ekip ve beyin cerrahlarıyla kifoplasti, vertebroplasti, skolyoz ameliyatlarının daha da iyi hâle geleceğine inanıyorum. Yine, bizden 2 arkadaşımızla,

sadece skolyoz konusunda branşlaşmış 2 fizik tedavi uzmanımızla ve yine, 2 fizyoterapist arkadaşımızla grup egzersizlerini yapıyoruz. Aslında, desteğimiz Türkiye'ye; Türkiye'den her yerden bize hasta başvurmakta. Bir de biliyorsunuz, bir engel hepimizin yakınlarında vardır, gerçekten her yerde şifa aranıyor, o yüzden de başvuran çok. Onları hayata tutundurmak için biz de elimizden geleni yapıyoruz.

Ayrıca, Bakanlığa, birçok Avrupa Birliği projesine danışmanlık yaptık, projelerde bulunduk. Sağ olsun, Sağlık Bakanlığımız da bizi ödüllendirdi, bütün mal fazlalarını sonra bize verdi ama alan çok büyük olduğu için inanın, bunlar böyle eriyip gidiyor. Bağış olarak alınan bölümler, sterilizasyon ücreti... Ayrıca, bizim gerçekten destekçilerimiz var, hem binada donanım açısından hem de cihaz açısından destekler oldu, sterilizasyon ünitesine, ameliyathaneye, anjiyoya, daha çok donanım açısından bina yapılanmasına, endoskopiye destekler oldu. Aslında, Dünya Sağlık Örgütüne göre hasta iki gün beslenemezse hasta anında PEG açılması lazım, birçok hastanede uzun, üç hafta tutarak gelen hastalar var. Bunlarda bası yarası oluyor ve aspirasyon pnömonisi riski oluyor. Biz anında hastaya burada PEG açabiliyoruz böyle bir üniteyle.

Yine, nöro palyatifimiz nörolojik ve aynı zamanda direkt akut hastaları aldığımız bir bölümümüz. Orada onların eğitimlerini yapıyoruz, bakım hastası olan aileyi eğitiyoruz, eğer faydalaniyorsa hemen servise çıkarıyoruz, diğer şeylerde evde bakım servisiyle beraber evlerinde yapıp, aileyi de eğitip bir şekilde bunları da takip ediyoruz.

Ayrıca, GETAT tamamlayıcı ünitemizi açtık. Ticaret Odasının desteğiyle çok güzel bir konferans salonumuz oluştu. Kağıthane Belediyemiz spor salonumuza destek verdi. Yine, mutfak Ticaret Bakanlığımızın desteğiyle oluştu. Lenfödem ünitemizin bütün cihazları bağışçılar tarafından yapıldı. Sayın Valiliğimizin çok büyük desteğiyle Millî Eğitimle beraber dersliğimiz çok güzel oldu. Pediatri kliniğimiz yine, bağışçılarla oldu, kütüphanemiz yine aynı şekilde. Dediğim gibi, burada devlet, millet el ele projemiz hâlâ aktif, devam ediyor.

Bu hastane çok yeşillik bir yerd, şu anda peyzaj ekşiğimiz var. Hastaların morali daha yüksek olsun diye çünkü burada üç ay kalan hastamız da var. Adana Çiçek Fuarı'nı proje yaptık, çiçek fuarını aldık, hep onun için binada bol miktarda çiçek görebilirsiniz etrafta.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Adana'dan mı geldi çiçekler?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Evet, bir hastam bir kamyon yolladı, kamyonunda yaklaşık 400'e yakın böyle ağaç şeklinde çiçek geldi, sağ olsunlar, desteklediler.

Bu, pediatriken bir görsel, birazdan inşallah eğer uygun görürseniz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, burada bir hastanın ortalama kalışı ne kadar?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Şimdi, hastanın faydalanmasına bağlı oluyor ama ortalama iki, üç ay kalıyorlar, uzun bir süre yani evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yetmiş, seksen günlük bir süre yani.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Doksan gün gibi kalıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Öyle mi?

Bize Ankara'daki hastaneler ne söylemişti, hatırlıyor musunuz, otuz beş gün mü demişti onlar?

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Ortalaması otuz beş gün, sirkülasyon çok fazla oluyor Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ankara'da biraz daha fazla sirkülasyon var herhâlde.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Ayrıca, normalde yasal süremize bakarsanız bizim de otuz beş gün sürüyor. Kısa süreli, on beş gün yatırdıklarımızla beraber, ayrıca, A grubu rehabilitasyon hastası altmış, doksan gün arası yatıyor yani ortalama yetmiş beş gün.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - A grubu dediğiniz ne oluyor?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Bunların çoğu nörolojik sekelli hastalar; omurilik yaralanmaları, Parkinson hastaları, pediatrik CP'ler gibi hastalar efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İnmelerde nasıl?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - İnmelerde de yine yaklaşık iki ay yatıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Pediatrik nasıl?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Pediatrik de iki ay sürüyor ama bir omurilik yaralanması... Spinal şokla gelen çok hastamız oluyor; spinal şok olduğu için zaten bir ay falan çok bir yanıt alamıyoruz. Hastaların o dönemi geçirebilecekleri ara yoğun bakım gibi bir yer olmadığı için genelde onları da alıyoruz, o arada hem psikolojik destek, sosyal destek, bunları sağlıyoruz.

Yine, size bahsettiğim... Sayın Müdürüm ve İl Müdürümle beraber açtığımız, çocuklarımızın bir okulu var. Özellikle göreceksiniz, F blokta, giriş katta bir pediatri servisi var. Okul hissini alsınlar diye 3'üncü katta bir okulumuz oluştu. Çocuklarımız aynı zamanda derslerine de devam ediyor, pediatrik vakalarımız orada derse gidiyorlar.

Spor salonumuz burada standartlara uygun. Burada turnuvalar düzenliyoruz, çalışanlarımız da faydalaniyor, hastalarımıza da daha çok yer egzersizleri, bazı hastalarımızla yine grup çalışmaları yapıyoruz, burada pilates gibi uygulamalarımız oluyor. 250 kişilik tribünü var. İnşallah, birkaç hafta içinde İlçe Spor Müdürümüz ile 2, tekerlekli sandalyeli engelli takımı burada ağırlayıp öyle bir maç yapacağız.

2 okçu hastamızı takip ediyorum ben. Yiğit Caner Aydın; o da birçok şampiyonada...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sabah beraberdik Yiğit'le.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Öyle mi? Çok tatlı bir çocuk gerçekten, çok yaratıcı. Daha yeni buradaydı, arabasıyla ilgili şeyleri vardı. Çok zeki bir çocuk Yiğit Caner, kendisi böyle reklam şeyleri falan da yapmış, çok akıllı bir çocuk, geleceği olan bir çocuk.

Bahattin de benim çok eski hastam, Omurilik Felçlileri Derneğinde de beraber çalıştık. Bahattin'de Alanya'ya taşındı, Alanya'da şu anda.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Alanya'da yapıyor mu peki bu antrenmanları?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Yapıyormuş. Çok zeki bir çocuk, 2014'te falan başladı. Bahattin dalarken boynunu incittiği için bu hâlde.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biliyorum Bahattin'i, evet, onun hikâyesini.

Bu Yiğit'in araç işini siz mi çözdünüz?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Biz hallettik. Rapor için şey yaptı, hallederiz dedim, sıkıntı yok. Kendisi de burada akran eğitimine çok önem veriyor, ara ara gelip burada konuşma yapıyor çünkü empati kurmak çok önemli. Hastalar da bu konuda başarılı olmuş hastalıktan faydalanıyorlar. Gerçekten sporla hayata tutunuyor bu çocuklar.

Fas'ta Dünya Fizyoterapi Kongresi vardı, bu sene ilk defa iki saatlik özellikle engellilerdeki spor konusunda bir toplantı vardı. Orada yurt dışından, Kanada'dan bir tekerlekli sandalyeli çocuk gelmişti, o da ne kadar intihara meyilli olduğunu ve bu şekilde hayatı yendiğini anlattı. Bizim çocukların hepsiyle, hatta Yiğit'le de konuştuk "Ya, bizde de çok var bunlardan biliyorsun, spora kazandırmak için uğraşalım" dedi. Daha önce Hayri Bey Belediye Başkanırken Okçuluk Vakfında konuşmuştuk destek veriniz diye, şimdi de rahmetli Kadir Bey'in oğlu Hüseyin Bey geçmiş galiba, oradan da il müdürümüz de "Yine bağlantı kurarız." dedi. Belki buraya da bir okçuluk için... Çünkü 50 metre standardına da uyuyor şey. Aslında bütün adaptif sporların yapılabileceği bir alan. Özellikle para boccia... Bizim hastanede şu anda pinpon, voleybol, basketbol, bunlar yapılabilecek düzeyde. Yine, serebral palsili çocuklarda "walker sport"u başlattık, bunları yapabileceğiz. Paralimpiklerde de inşallah buradan sporcular yetişir. Hani, hedefimiz bu çocukların...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizin burada havuz var mı?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Maalesef.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Havuz çok önemli burada.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Havuzumuz inşaat hâlinde. Vallahi, eğer kurulunuzun, böyle sizlerin desteğiyle olabilirse... 50 milyondan fazla tutar söylediler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç metre kare?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Şu anda beton hâlinde, yaklaşık 1.500 metre karelik bir alan var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi blokta o?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Hemen bu A bloğun alt tarafında.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada yani anladım.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Burada, burada.

Ayrıca, engelli merkezlerimizde engellilere yönelik kuaför salonumuz da var, yeni, onu da kuruyoruz. Kuaförler Derneği de destek verdi; buraya yakın bir okulları var, hoca ve öğrencileriyle gelip burada hastalarımıza destek verecekler.

Bu, yemekhanemizden bir görüntü. Dersliklerimiz, kütüphanemiz... Konferans salonumuzun açılışında Sayın Bakanımız ve Ticaret Odası Başkanımız... Burada çok eğitim verebiliriz, engellilere yönelik çok şey yapabiliriz. Bunlarla Gençlik ve Spor İlçe Müdürümüz çok ilgili, onunla beraber, çalışanlara yönelik, yine, hastalara yönelik projelerimiz var, onları gerçekleştirmeye başlıyoruz. Hastalara yönelik İngilizce dersi... Engellileri bir şekilde topluma burada kazandırmaya başlamak lazım çünkü neredeyse 20 milyona yakın şu anda engelli var aslında, bunların da büyük bölümü fiziksel engelli.

Bizim tamamlanmamış işlerimiz içinde havuzumuz, ön taraf çevre düzenlemesi, peyzaj alanlarımız var, tabelalar, Japon bahçelerimiz var, birazdan bahsedeceğim. Ayrıca, Sağlık Bakanlığımızın desteklediği birinci seviye acil, üçüncü seviye yoğun bakım, ikinci seviye nörolojik yoğun bakım çalışmalarımıza başlandı, Başkanlığımızla beraber takip ediyoruz.

Bu, çevre düzenlemesiyle ilgili projemiz, burada, ön taraftan, şu alandan engelli olduğu gibi, direkt, bağımsız olarak girebilecek, hani trafiğe kapalı alanlar. Tamamıyla engelsiz hastane hâline getirmeye çalışıyoruz. Yine, arka tarafın asfaltları yapıldı ama daha yeşillendirme ve peyzaj çalışmaları maalesef daha yapılamadı. Biz kendi çabalarımızla bir şeyler yapmaya çalışıyoruz ama alan çok büyük, 65 dönüm arazi. Şurada Japon bahçelerimiz var projede. Hidroterapi alanı inşallah bizim de böyle bir alanımız hâline gelir, beraber görürüz sizlerin desteğiyle. Japon bahçelerinin de üstlerini kapatmak lazım, burası Valencia'dan bir görüntü, anladım kadarıyla Valencia'yı kopyalamışlar, orada gittiğimde ben tesadüfen görmüştüm, çektim, şöyle üstlerinin kapanması lazım ama bu bile çok ciddi maliyet. Şu anda, biz diğer şeylere daha çok odaklandık ama bunlar da yapılırsa hastalara hastane ortamında daha bir güzellik katacak çünkü üç ay bir hastanede kalmak demek gerçekten her şeyiyle... Biz mesela, yemeği en üst standartta veriyoruz, gerçekten yemek... Yine, temiz çarşaf, otelcilik hizmetimiz kusursuza yakın, memnuniyet çok üst düzeyde. Bunları da yaparsak daha hoş alanlar... Orada, oturma grupları, bunları yapabiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bunlar bir şekilde hallolur da burayı, fizik tedaviyi özellikle engelli vakalarıyla ilgili nasıl daha yoğun kullanıyoruz o önemli. Mesela, pulmoner rehabilitasyon, bu konuyla ilgili ne aşamadayız?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Pulmoner rehabilitasyonu aktif yaptığımız bir kliniğimiz var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Efendim, bu otizm vakaları... Anlatabiliyor muyum? Aslında, çare var burada ama biz burada ne aşamadayız? Elbette, burada işler yürüyor gayet de güzel, emeğinize sağlık ama bizim bu alternatif çalışmaları ortaya koymamız lazım ki bu güzel altyapının hakkını verelim.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Bildiğiniz gibi, otizm vakalarında duyu bütünleme çok önemli. Biz, yine, hastanemizde bağışlı bir odamızı duyu bütünleme salonu hâline getirdik yani şu anda, kamuda duyu bütünleme yapan çok az yer var, bunlardan bir tanesiyiz. Sanırım Bursa'daki üniversitede...

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Karanlık odanız var mı?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Var, orası olduğu gibi duyu bütünlemeye yönelik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Var da ne kadar kullanılıyor?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Çok aktif kullanılıyor ama otizmlilerde ücretlendirmesi yok duyu bütünlemenin. Siz de biliyorsunuz başhekimlikte para da önemli ama biz bu hastaları gönüllü olarak alıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Duyu bütünlemeden ziyade Hocam, biz, burada, esas, FTR'yi çok önemli görüyoruz bu süreçler için.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Biliyorum, zaten çok fark ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O yüzden, biz, burada, neler yapabiliriz? Biz de destekleriz sizi ama alternatif bir şeyler ortaya koymamız lazım, bunu Ankara'daki FTR'cilerle de konuştuk. Örneğin, pulmoner rehabilitasyon, burada ne aşamadayız?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Bizim pulmoner laboratuvarımız var, aynı zamanda, pletismografi dahil, birçok hastanede yoktur. KPET nasıl kardiyak için çok önemliyse pletismografi de pulmoner rehabilitasyon için önemli. Bunların hepsi bizde yapılabilecek anında ve akciğer nakil hastası alıyorum ben. Şu anda İstanbul'da akciğer nakil hastası alan benden başka yer yok yani çok üst düzeyiz. O konuda, biz pulmoner ve kardiyaktaki problemleri yendik. Bir kere, amputeler için havuzun olması şart. İkincisi, bu çocukları, engellileri, özellikle en azından genç çocukları hayata kazandırmak için, muhakkak bir spor dalına tutundurmak için adapte sporları geliştirmemiz lazım, o yüzden havuz için desteğiniz çok önemli. Bizim daha önceden yaptığımız ada ev projemiz vardı, yine bir alanı belirledik ama oranın yapılandırılması... Bunları en azından bir şeyler yapabildiklerini hissettirip bir şekilde burada eğitmeye başlarsak... Daha sonra da derneklerle, yine, sizin uygun gördüğünüz gençlik spor müdürlüğüyle bağlantılarını kurup, onlarla beraber çocukları... Yine, buradan mezun olan diyorum çünkü buradan rehabilite olup çıkan ya da taburcu olan bizim aslında ailemiz demektir yani göbekten bağlanmış oluyoruz, her hastamız bize geri dönüyor. Onların bizim için eğitimi çok önemli. Böyle ada ev gibi şeklinde bir... Hatta, buradan çıkışta, özellikle genç hastaları orada bir gece yalnız kalacak hâle getirmemiz gerekli, bu projeyi gerçekleştireceğiz sizinle. Engelli Komisyonu için çok büyük bir iş yani gerçekten çok önemli ama bunlar maliyetli işler. Bütün raflar aşağı inip çıkmalı, çamaşırını rahatça yapabilmesi, orada patates kızartmayı bile öğretmek çok farklı bir şey oluyor. Biz bunu daha önceki çalışmalarımızda yaptık, oradaki çocuklarla beraber mutfak çalışmaları yapmak yaşamda onları daha bağımsızlığa... İşte, mesela, biliyorsunuz, Yiğit Can Zeytinburnu'ndaki evinde bağımsız yaşıyor, Amerika'ya tek başına gidebiliyor, bu çocukları o hâle getirmek lazım. Biz sadece hastayı rehabilite ediyoruz, hastayı ayağa kaldırmak tabii ki çok önemli ama onu yaşama döndürmek çok önemli. Bunun için desteğinizi bekliyoruz.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Benim birkaç sorum olacaktı.

Şimdi, diyelim ki bir akut inme geçirdi yeni, randevu istedi geldi, ne kadar sürede veriyorsunuz onu?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Bizim süremiz çok iyi, yatak sayımızın avantajı var ve inmelere çok büyük yatak ayırdık. En fazla iki haftada yatabilir, direkt iki haftada yatar.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Robotik rehabilitasyon var mı?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - 2 tane yürüme robotumuz, 1 tane kol robotumuz var, endikasyon dâhil. ! tane daha şu anda gelecek, ihale de bize verildi, 1 yürüme robotumuz daha geliyor.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Özel hizmet alımı yok değil mi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Şu anda hiçbir hizmet alımımız yok. Bir projemiz var ama şu anda o robot da gelince 3 yürüme robotu ve 1 tane şey olacak.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Burası afiliye herhâlde değil mi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Evet, Sağlık Bilimleri Üniversitesiyle afiliyeyiz. 4 tane eğitim kliniğimiz var o yüzden.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Bu 605 yatağın A, B, C, D oranı nasıl Hocam?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Bizim sadece 2 tane ortopedi kliniğinde 500 civarı yatağımız fizik tedaviye ait. Nöroloji kliniğinin ve aynı zamanda ortopedi eğitim kliniğinin de servisleri var.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Yani bel fıtığından gelen hastaların...

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Onlara sadece 30 yatak, şeyiyle beraber sayarsak yaklaşık 50 yatağımız var onlara.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Bir de daha çok bize gelen şey şu: Refakatçi konusu Sayın Bakanım. Refakatçisi olmadan gelen engelli hastalarımızın yattığı kişiyle alakalı birçok hastane izin vermiyor, burada durum nasıl?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Şöyle: Bizim hasta bakım elemanımız çok az yani 10 kişi yok ve bunların birisi skolyoz hastası, birisinin şeyi var, hiçbirisi hasta kaldırıp indirmek istemiyor yani ekibim çok az böyle. O konuda desteklenirsek rahatlarız ama aldığımız hastalar var, mesela, sosyal hizmetlerden destek aldığımız yani o şekilde çözmeye çalışıyoruz ama genel yapılanma tüm Türkiye'de aynı.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Evde rehabilitasyon var mı Hocam?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Bizim evde rehabilitasyon hizmetimiz yok ama şöyle: Belediyenin evde rehabilitasyonuna destek veriyoruz. Teletipla onların bütün hastalarını görüp hasta takiplerini yapıyoruz, orderlarını veriyoruz. Onların bir fizyoterapi ekibi var, Bahçelievler Belediyesiyle ortak çalışıyoruz, daha çok onların bakım hastası gibi.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Bir de Hocam, doksan gün kalıyor ya, yirmi dört saat burada yatıyor, kaç saat alıyor burada yani bir saat mi alıyor fizik tedaviyi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Ergoterapimiz var, beraberinde başka terapiler de var yani o paket hâlinde. Sadece bir saat almıyor yani bir saat fizyoterapi alıyor...

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Aynı gün içerisinde?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Yaklaşık bölüm bölüm alınmış, işte, psikoterapisinden tutun eğer konuşması içinse konuşma terapisi, yaklaşık üç saat alıyor. Ayrıca, sosyal faaliyetlerimiz de başladı, onlarla beraber daha da yoğun olacak.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Şimdi, şöyle Sayın Bakanım: Benim kendi alanım da fizik tedavi olduğu için biz bunun şehir hastanelerinde de dünyadaki bütün örneklerine baktık. Gerçekten, dünyada fizik tedavi modellerini uygulayan en iyi ülke bence Türkiye yani Almanya belki bundan belki on sene önce... Hatta, hep o örneği veriyorum: İbrahim Tatlıses bu ateşli silah yaralanmasından sonra Almanya'ya gitmişti. Hâlbuki orada gittiği robotik rehabilitasyon bizim Nevşehir'in Kozaklı Fizik Tedavi Hastanesinde vardı yani o robotik cihaz. Türkiye, fizik tedavide -hele ki SGK sistemi- müthiş ama çok küçük böyle... Mesela, hidroterapiye büyük eksiklerimiz var; sebebi, hidroterapi alanının biraz daha zor işletilmesi.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Yok, şu anda hiç yapılmadı, burası taş, beton olduğu için sıkıntı. Bunu söyleyeyim.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Bizim işlettiğimiz hastanelerde de şöyle sıkıntı yaşadık Hocam: İşte, bir gaita kaçağı olduğunda bütün havuzu tahliye etmeniz gerekiyor, o hastaneler için fizibilite olmuyor falan filan ama...

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Yönetimi çok zor bir şey.

Efendim, ben bu hastanede daha önce on yıl çalıştım ve hidroklimatoloji doktorası yapmıştım, hatta, tezim için burada o zamanki Başhekime gittim, dedim ki: "Havuz lazım bana, ben yapabilirim." Dedi ki: "Bak, buraya 7 kere inşaat yapıldı, çalıştıramadık, sen yapacaksan ben sana boş odayı veririm, zaten boş duruyor." Benim ilk inşaatım orası, öyle söyleyeyim. 2 tane havuzu olduğu gibi yapılandırdık ve orası 1999 depreminde ortadan yarıldı maalesef. Zaten aşağıya o zaman CarrefourSA yapılmıştı, ondan dolayı hastane biraz zarar görmüştü, burayı belki hatırlarsanız Sayın Bakanım, ondan dolayı o 2 havuzumuz maalesef göçtü. Hani yapabilirsek düzgün işletebiliriz çünkü ben kaplıcılıktan dolayı da havuz işletmeciliğini biliyorum. Oraya, bir kere, çok teknik bir adam koymanız lazım yani diğer hastanenin ekisi o, oraya bir adam ayıracak yani terapistiyle bir ekip ayırması lazım, kimse bunu yapmıyor, gözlemim o.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Yoğunluk ne düzeyde Hocam? Gerçi, yeni açıldı ama.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Fizik tedavi yüzde 100.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Açılış töreni mayısta oldu ama burası iki yıldır açık, değil mi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Evet efendim, iki yıldır açık.

Ben, şimdiden desteğinize çok teşekkür ediyorum. Dediğim gibi, tamamlanmamış işlerimiz...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Kadın hassasiyetini, titizliğini hissettik değil mi?

Tebrik ediyoruz.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Gerçekten aynı ekipteniz aynı zamanda. Sayın Bakanım zaten çok hassas, sağ olsun, daha önce de spor alanında da çok desteklemişti.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burası zaten bir marka ama onu güçlendirmemiz lazım.

Sorumuz var mı Latif Hocam, Ömer Faruk Bey, Elvan Hanım?

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ediyoruz.

Gerçekten çok kapsamlı, çok güzel bir hastane, çok da ayrıntılı çalışıyorsunuz belli, emeklerinize sağlık.

Konuştuk ama toplam yatak kapasitesi kaçtı?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Şu anda bize ait 605 yatak var efendim. Bunun 36 tanesi ortopediye ait, bir 30 yatak da nörolojide var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - MS hastası da yatıyor mu?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Tabii ki MS'ler de yatabiliyor, nörolojik mesanesiyle, her şeyiyle değerlendiriyoruz, MS de bayağı çok miktarda var. Parkinson, MS, ALS yani ALS hastamız da çok var. Bütün nörolojik rehabilitasyonu çok yoğun bir hastaneyiz yani İstanbul'daki en ağır vakaları alıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onları çözeriz, onlar sorun değil, biz bu tür yerlere çok destek olduk ama benim kafama takılan şu: Siz buradaki hasta memnuniyetini -mutlaka yüksek- nasıl yukarı çıkarıyorsunuz? Örneğin, pediatrideki çocuklarla ilgili nasıl çalışmalar yaparız çünkü ülke genelinde farklı vakalar var, buraya yönlendirilebilir mi yoksa sadece İstanbul'a ancak mı yeter? Yani bunlarla ilgili bizim Hocamıza destek olmamız lazım.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Çok sevinirim gerçekten, sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çünkü altyapı çok güçlü, fiziksel olarak her şey mükemmel. Burada nasıl çalışılır, biz odak grup çalışması yapacağız bu fizik tedavilerle ilgili, ona Hocamızı da davet ederiz, bir şey yaparız.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Çok sağ olun, muhakkak gelirim.

En önemlisi, burada gerçekten çok ciddi bir birikim var yani kırk beş yıllık bir fizik tedavi, çok ciddi bir fizyoterapi ekibi var, memnuniyeti çok artırıyorlar yani bu, deneyimle kazanılan...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç kardiyoloğunuz var?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Kardiyolog 1 kişi var, onu da bir arkadaşımın dünürü olarak getirdim, çok bilgili bir adam.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada daha çok olması lazım.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Hatta, Bakan Bey direkt teşekkür etti, keşke sayısı artsa.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çünkü ihtiyaç var.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Tabii, daha çok yapılacak şey var. Mesela, kulak, burun, boğaz; mesela, vertigo rehabilitasyonu, çok ayrıntılı. Biz yapıyoruz ama hani bunlar da olsa...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çocuk ve pediatriye nasıl doluluk?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Pediatri de yine "full"e yakın. Orada da 36 yatak var serviste.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Geriatriye?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Geriatriye bıraksanız çok vaka var ama bildiğiniz gibi, aslında, birçok özel hastanede ücretsiz, fark almadan yani evlerinin dibinde bile yerler var. Biz uzaktan gelenleri, bunları alıyoruz daha çok fizik tedavi hastası olarak, orada da yine 50'ye yakın vakamız var.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Sayın Bakanım, fizik tedavide şöyle bir durum var, o da SGK'nin getirdiği bir artı ama tabii, bizim hastalarımız bunu farklı kullanabiliyor. İşte, doksan gün burada yaşıyor, buradan çıkıyor, Trabzon, bir doksan gün orada, oradan çıkıyor, Kozaklı, doksan gün, oradan İzmir Balçova...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Niye yapıyor bunu?

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Üç yüz altmış beş günü hastanede geçen hastalarımız var.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Aslında, bu konuyu da konuşmamız çok iyi oldu Sayın Vekilim. Bu, Türkiye'nin yarısı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada boşluk var demek ki ondan istifade ediyorlar.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - SGK'ye de aslında çok büyük bir yük.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir boşluk var burada.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Mesela Çam Sakura ve biz bir hasta yatış komisyonu kurduk çünkü hastayla tek bir hekimin mücadele etmesi çok zor.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Gazilerle ilgili gelen düzenlemeden sonra mı oldu bu?

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Uzun yıllardır var.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - İnanın, on iki yılda 3 kere Çam Sakurada yatmış bir hastamız...

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Ekip hâlinde geziyorlar Sayın Bakanım, artık, aile olmuşlar.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - 5 kere bize yatmış, neredeyse iki yılın hepsini hastanelerde geçirmiş hastalar var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok mu sistem? Sistemden bakamıyorlar mı?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Çünkü kabullenemiyor hastalar. Yani siz düşünebiliyor musunuz? Birden yürüyemediniz, 40 yaşındasınız, birden yürüyemiyorsunuz. Belki bir ümit olur diye, birazcık daha rehabilitasyon olur diye ümidini yitirmiyorlar.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Gittiği doktor da inisiyatif alıyor demek ki yatışı için.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Tabii, ben şuna şahit oldum: Yozgat Şehir Hastanesinde karı koca aynı odada yatıyorlar. "Nereden geldiniz?" diyoruz, "Şu karşı binadan. Burası sıcak, burada yatıyoruz." diyor.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Mesela, biz onları adresine kadar inceliyoruz.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Fizik tedavide böyle bir durum var diğer bölümlerden farklı olarak.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Çok çok iyi hâkim olmak lazım, yoksa bıraksanız evini kiraya verip gelip yatmak isteyen de olur yani öyle bir şey bu çünkü yemek güzel, aynı zamanda rehabilitasyon alıyorsunuz.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Ama bir iki hafta gelmeyenlere soruyorlar "Hastaydım, gelemedim." diyor yani öyle bir durum.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Tabii, bizim çok şükür öyle yok ama gerçekten aktif olarak kontrolümüz yüksek. Mesela, genç hasta, kabullenmemiş yani hastaya kabullendirmek için muhakkak bir şeyi onlara vermemiz gerekli. Bu bir spor olur, bir hobi olabilir, bir meslek grubuna... Ya, işte, size bahsettiğim bir hasta var, gerçekten psikolojisi de iyi değil. 3 kere Çam Sakurada yatmış, hepimizi şikâyet etti Çam Sakurayı, bizi "Niye bizi yatırmıyorlar?" diye. Çam Sakura heyet kurdu. Bizim burada işte, beş gün yattı 6'ncı için tekrar başvurdu, hepsinde tek kişilik odada yattı.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Doktorları da zor durumda bırakıyorlar.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Tabii, zor durumda. 2 kere beyaz kod verildi, böyle çok şey...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, bu sivil toplum örgütleri var engellilikle ilgili. Onlarla diyalogunuz var mı?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Ben zaten Omurilik Felçlileri Derneği kurucu üyesiyim, Kas Hastalıkları Derneğinde Coşkun Hoca'yla uzun yıllar çalıştım, ALS Derneğinin de yine aktif danışman grubundayım, onların da hastalarını alıyoruz, onların solunum problemleri çok oluyor. Birçok dernekle, Engelliler Konfederasyonu'yla da yine bağlantılarımız var. Onların da çalışmaları var ama profesyonel anlamda daha profesyonel olmak lazım, hastane bazında burada başlamalı, buradan yönlendirmeyi yapmak gerekli. Özellikle spor konusunda hani buraya devamlı gelip çünkü devamlı yatmak yerine burada mesela ada evi kurarsak gelin, burada biz sizi ağırlayalım, yine grup egzersizi yaptıralım, belki buna yönelik... Hani bir ücretlendirme olur mu bilmiyorum ama maliyeti olacaktır bunun da. Ben oraya fizyoterapist, hemşire ayarlarsam, bir ekip ayarlamak lazım ama mesela, İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü de "Biz size her sene birkaç kişi ayarlayabiliriz." dedi, öyle bir grupta. Şimdi, işte, daha çok sanatsal faaliyetlerle, halk eğitimle ilgili çalışmalarla, resim yapmakla, yine bunlarla o tarz şeyleri daha artırmak lazım.

LATİF SELVİ (Konya) - Aktif çalışmaları da katmak lazım bu işin içerisine.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Evet, evet, onları da katmak gerekiyor yani özellikle Gençlik ve Spor Bakanlığıyla yakın çalışmak lazım.

HAYRULLAH OZAN ÇETİNER - Bedensel Engelliler Federasyonu sizinle hiç iletişime geçti mi?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Ben geçtim; onların da kendince yoğunlukları var, bir de herkes bir şey talep ediyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buradan sonra nereye gideceğiz?

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - En yakın pediatri servisi var yolunuzun üzerinde, isterseniz orayı gösterelim, sizin de çok önem verdiğinizi biliyorum, ben de çok önem veriyorum oraya.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Pediatriyi görelim, hastalarımızın birkaçını ziyaret edelim çünkü hepsini gezme şansımız yok; pediatri önemli. Vekillerimizin bir önerisi varsa onu da yapabiliriz.

Erkam Bey, burayla ilgili notlarımız var mı?

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ BÖLÜMÜ DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ERKAM KOCAKAYA - Sayın Bakanım, burayla ilgili bir araştırmamız vardı, bugün daha kıymetli oldu.

Bir de Sayın Bakanım, bize gelen bilgilerde ve mesajlarda biz hep şeyi görüyoruz: Özellikle, bu yaralanmalı omurilik vakalarında vesaire fizik tedavi ihtiyacı olanlar Ankara'nın ismini çok duymuşlar, Gaziler, Bilkent isimleri çok duyulduğu için oraları daha çok... Özellikle, Gaziler ve Bilkent gibi hastanelerimizden yatış şeklinde bir randevu alma süreciyle ilgili talepler oluyordu. Ben bazılarının aralarında İstanbul olduğunu da fark ettiğimde, Çam Sakurayı daha çok bildiklerini burayı çok bilmediklerini fark ettim, bu bölgedeki hastanemizi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burası Çam Sakuradan daha donanımlı bir yer.

İSTANBUL FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ BAŞHEKİMİ FATMA NUR KESİKTAŞ - Mayıs ayından sonra hakikaten çok talep oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çam Sakuranın kapasitesi bu kadar değil ki.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ BÖLÜMÜ DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ERKAM KOCAKAYA - Hep Ankara'ya doğru bir talep vardı İstanbul'dan da, belki burası öne çıkarsa o talebi de karşılamış olur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burası işte tanındıkça...

Size talep geliyor mu burayla ilgili Sayın Kaymakamım?

BAHÇELİEVLER KAYMAKAMI MEHMET BOZTEPE - Sayın Bakanım, ikiye ayrılıyor diyebilirim: Sayın Cumhurbaşkanımızın açılışı öncesi ve açılış sonrası diyebilirim. Açılışın sonrasında korkunç bir talep gelmeye başladı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, bu dönemde Bahçelievler'den mi arttı?

BAHÇELİEVLER KAYMAKAMI MEHMET BOZTEPE - Yok, Türkiye'nin her tarafından, şu anda Türkiye'nin her tarafından.

Kapanma Saati: 17.21